

Tynset kommune

Virksomhetsplan

med

Økonomiplan 2020 – 2023

Årsbudsjett 2020

Rådmannens kommentarer	1
Befolkningsutvikling	4
Økonomiske forutsetninger	5
Bevilgningsoversikt – Drift	9
Bevilgningsoversikt – Drift, fordeling	10
Budsjettramme – Drift, fordeling	11
Bevilgningsoversikt – Investering	12
Investeringsbudsjettet	13
Beskrivelse av tiltakene i investeringsbudsjettet	16
Administrasjon og fellestjenester	26
Politisk styring	28
Rådmann, stab og diverse	30
Landbruk, næring og friluft	33
Grunnskoler felles	34
Fåset skole og barnehage	41
Tylldalen skole	44
Tynset barneskole	48
Kvikne skole og barnehage	52
Tynset ungdomsskole	56
Tynset opplæringscenter	60
PP-tjenesten	66
Tynset barnehagene	70
Helsetjenesten	74
Helse og omsorg, fellestjenester	77
Barnevern	82
NAV	87
Tjenesten for funksjonshemmede	91
Hjemmetjenesten	93
Institusjonstjenesten	96
Kulturtjenesten	99
Kirke og trossamfunn	102
Teknisk drift og eiendomsavdelingen	103
Vann, avløp og renovasjon	106
Gebyrberegninger VAR-området	110
Plan, byggesak og geodata	111
Næringsfondet	114
Gebyr- og betalingssatser	117

Rådmannens kommentarer

Økonomi

Rådmannen legger med dette fram sitt forslag til årsbudsjett 2020 og virksomhetsplan 2020– 2023 for Tynset kommune. Budsjett- og økonomiplanforslaget tar utgangspunkt i sist vedtatte virksomhetsplan for 2019-2022, inneværende års drift og investeringer, statsbudsjettets inntektsrammer og øvrige føringer, kommunens overordnede planer og kommunens generelle økonomiske situasjon.

Det legges særlig vekt på å framstille en virksomhetsplan som er realistisk sett ut ifra dagens kunnskapsgrunnlag. Planen avviker derfor noe i forhold til tallene i virksomhetsplanen 2019 – 2022, selv om de grunnleggende trekkene er felles.

Budsjettet for 2020 viser et netto driftsresultat på kr 1,4 mill. Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på ca. 2 % av brutto driftsinntekter. Etter normen skulle Tynset kommune dermed hatt et budsjettert netto driftsresultat for 2020 på ca. kr 11,5 mill. Driftsnivået er dermed ca. kr 11 - 12 mill. for høyt. Dette er ikke bærekraftig og gir et klart og tydelig signal på at det må gjøres grep for å redusere driftsomfanget.

For årene 2021 – 2023, brukes totalt 16,3 mill. kroner fra disposisjonsfondet for saldering av budsjettene. For helse- og omsorgssektoren er det i denne perioden lagt til grunn en omlegging av struktur i henhold til beskrivelse i «Rapport Fremtidig tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren.» Låneopptak knyttet til omstillingen i perioden 2021-2023 er innarbeidet i virksomhetsplanen. Det forventes imidlertid at det vil gå noe tid før innsparingene som følge av omstruktureringen realiseres. I virksomhetsplanen er det forutsatt delvis realisering av estimert innsparing fra 2023. Full effekt forventes oppnådd fra 2024. I denne perioden er det også en betydelig omstilling på flere områder. Dette er nødvendig for å minimum oppnå en balanse i 2024, og opphør i bruk av fond til saldering av framtidige budsjetter.

Tynset kommunes drift i et langsiktig perspektiv

Et langsiktig perspektiv er nødvendig for å sikre god styring av kommunal økonomi. I praksis betyr dette at alle økonomiske vurderinger og disponeringer som gjøres i nåtid, må vurderes i framtid. Det framlagte forslaget til virksomhetsplan, viser med all tydelighet at det ikke er rom for nye tiltak, uten at disse dekkes innenfor eksisterende driftsramme. I tillegg må driftsnivået ned de kommende årene. Med andre ord, omstillingen av kommunens drift fortsetter. Å evne en god og effektiv omstilling, med mål om opprettholde en bærekraftig økonomi for framtida fordrer mye av en kommune. Følgende faktorer må være tilstede:

- Kommunen må ha tilgjengelig kapital tilgjengelig i en omstillingsperiode. En omstilling krever ekstra ressurser i perioden som omstillingen skal planlegges og iverksettes.
- Lånegjelda må holdes nede. Tynset kommune har en forholdsvis høy lånegjeld. I perioden 2019 – 2023 øker Tynset kommunes avdragskostnader med 3,9 mill. Dette er en utvikling som ikke kan fortsette, med unntak av investeringer som i seg selv gir tilsvarende eller større driftsmessige reduksjoner.
- Sikre grunnlag for godt vedlikehold av kommunal bygningsmasse. Godt vedlikehold er god økonomi. Godt vedlikehold vil kunne utsette behovet for nybygging betraktelig. Tynset kommune er god på dette i dag.
- En omstillingsdyktig organisasjon krever at partene (folkevalgte, administrativ ledelse og ansatte), evner å bruke virkemidlene som finnes innenfor struktur, effektivisering og nivået på tjenestene.
- Kommunen må evne å ta i bruk ny teknologi, samt å hente ut effekten av dette i form av effektivisering.
- Flere norske kommuner, deriblant Tynset, har de siste årene oppnådd et langt bedre regnskapsresultat enn hva som ble lagt til grunn i budsjettplanleggingen. Når dette gjentar seg over noen år, vil dette bli en utfordring for styringen av kommunens økonomi. Man vil etter hvert tro at ting uansett går bedre enn det man planlegger. Å holde god budsjettdisiplin i en slik periode er utfordrende. At det er en kontinuerlig realvekst i privat kjøpekraft, med dertil økende forventning til de kommunale tjenestene, er også med på å forsterke denne utfordringen. Ser man imidlertid på grunnlaget for dette tilsynelatende systematiske avviket mellom budsjett og regnskap, så ser man at dette i all hovedsak skyldes lavere pensjonsutgifter enn hva som er lagt til grunn i prognosene fra KLP, samt en høyere skatteinngang på landsbasis enn hva staten har lagt til grunn for kommunenes budsjettplanlegging. Dette er imidlertid faktorer som er konjunkturavhengige, og det er ingen garanti for at dette skal vedvare i samme omfang.

At Tynset kommune vil møte mange, og til dels kontinuerlige utfordringer i tiden framover, er vel noe de færreste betviler. Det mest kjente og kanskje største utfordringen er knyttet framtidige endringer i demografi.

Økt levealder, alderssammensetning og aldersbæreevne, vil gi så store utfordringer at kommunen vil bli tvunget til å tenke nytt. Dette gjelder i særlig grad distriktkommuner, der urbaniseringen og fraflyttingen av unge forsterker utfordringsbildet. I tillegg er det gjennom statsbudsjettet kommet tydelige signaler om at mange kommuner kan miste betydelige inntekter gjennom bortfall av konsesjonskraft, konsesjonsavgifter og eiendomsskatt. I sum kan dette utgjøre over 16 mill. kroner for Tynset kommune. Det foreligger ingen signaler om kompensasjon for dette.

Sett i lys av dette utfordrende bildet, har Tynset kommune valgt å gjøre grep der man ser med et annerledes blikk på styringen og forvaltningen av kommunale tjenester. Dette er en erkjennelse av at man i framtiden må tenke annerledes for å kunne tilby innbyggerne gode tjenester. Gjennom arbeidet med styringsdialog og kommune 3.0, startes det på en langsiktig prosess der innbyggerne i langt større grad inkluderes og inviteres inn som medspillere i planleggingen og utøvelsen av kommunens oppgaver.

Tynset kommune som tjenesteleverandør

Tynset kommune leverer omfattende tjenester av høy kvalitet til sine innbyggere. Også for 2019 fikk Tynset kommune en meget god plassering på kommunebarometeret. (15.plass i landet, korrigert for økonomiske forutsetninger). Det betyr at mye av det vi gjør er riktig. Med tanke på de økonomiske utfordringene Tynset kommune har foran seg, så er dette et meget godt utgangspunkt. I praksis betyr dette at dagens tjenester kan legges til grunn som en referanse, og at man i det videre omstillingsarbeidet arbeider ut ifra dette, med mål om å opprettholde tilnærmet tilsvarende tjenestenivå, men med redusert ressursbruk.

De senere årene har imidlertid alle landets kommuner opplevd økt press på mange ressurskrevende tjenester. Det er fortsatt forventninger om en videre utvikling og heving av tjenestenivå som det blir vanskelig å leve opp til. Områder med økte og godt dokumenterte behov må styrkes ved å hente penger fra andre områder i kommunen. Det arbeides fortløpende med å synliggjøre ressursbruk, dekningsgrader og prioriteringer i kommunens tjenesteproduksjon. Alle tjenesteområdene gjennomgås systematisk slik at ressursbruken Tynset kommune kan måles mot andre sammenlignbare kommuner. Hensikten er å gi økt innsikt, kompetanse og skape et godt beslutningsgrunnlag for de valgene kommunen står overfor når ressurser skal fordeles mellom skole, barnehage, helse og omsorg og alle andre.

Investeringer

I rådmannens forslag til investeringsbudsjett 2020, legges det opp til investeringer for totalt 67 mill. 43 mill. av dette planlegges finansiert ved låneopptak. De største tiltakene knytter seg til opprusting svømmehall, nytt legekontor, velferdsteknologi og diverse utomhus på teknisk. For resten av virksomhetsplanperioden, er det store investeringer knyttet til helse og omsorg, som et ledd i omstrukturering og effektivisering av tjenesten (HO – rapport).

Utvikling av lokalsamfunnet

Et levende lokaldemokrati kjennetegnes blant annet ved at det fra kommunens side legges til rette for åpne og gode planprosesser for å utvikle funksjonelle styringsdokumenter som er godt forankret i lokalsamfunnet. Hovedmål i kommuneplanen er mangfold i arbeidsplasser, bærekraft og et godt liv for innbyggerne. Videre utvikling av Tynset som regionsenter, arbeidsplasser, kompetanse, folkehelse og kommunale tjenester er satsingsområdene i planen.

Tynset kommune vil i planperioden ha et stort fokus på tilrettelegging for et mangfold av næringsaktivitet. Gjennom planlegging og utvikling av næringsarealer i sentrum, Østerdalsporten Nord, Tylldalslia og Brydalslia, skal Tynset kommune medvirke til at det etableres gode og varierte tilbud for videreutvikling av næringslivet. Dette vil være rettet mot nyetablering, samt mot «spin-off» effekt fra et allerede rikt næringsliv som spenner seg fra nytt Helsearkiv til plasskrevende industri. Små og store bedrifter.

Tynset kommune er en aktiv «bokommune». Med bakgrunn i gjennomførte og planlagte reguleringsplaner, i sentrum og i grender, har Tynset lagt til grunn tilbud som favner de aller fleste interessenter. I det videre arbeidet med boligutvikling, vil Tynset kommune ha en viktig rolle som igangsetter og tilrettelegger for at det blir etableringer på de regulerte boligområdene.

Tynset som regionsenter

Rollen og funksjonen Tynset har som regionsenter er sentral og innebærer forpliktelser ikke bare for politisk nivå, men også for administrasjon og kommuneorganisasjonen for øvrig i forhold til tilrettelegging, omdømmebygging, nettverksjobbing og aktiv innsats for å tiltrekke seg ny virksomhet. Tynset administrerer og utfører tjenester for de omkringliggende kommunene. Det kan forventes at etterspørselen til Tynset på dette området vil øke i de kommende årene, etter hvert som kompetansekravet til den kommunale tjenesteytingen øker.

Kompetanse er valgt som et sentralt satsingsområde i kommuneplanarbeidet. Tynset skiller seg ut fra øvrige innlandskommuner ved at utdanningsnivået i befolkningen er meget høyt. Dette er ikke bare en viktig ressurs i forhold til videre utvikling av kompetansemiljøer i området, men også i forhold til arbeidet med å trekke til seg nye kompetansearbeidsplasser. En viktig sak er å fortsette arbeidet for utviklingen av desentralisert høgskoleutdanning på Tynset, da særlig sykepleierutdanning. Helsearkivet er nå etablert, og dette gir et svært betydelig tilskudd til å forsterke Tynset som kompetansemiljø og regionsenter.

Framtidstro

Gjennom budsjettplanlegging, vektlegges ofte utfordringsbildet, og i særlig grad de økonomiske utfordringene. Dette er for så vidt ingen øvelse i pessimisme, men må sees på som et nødvendig bidrag og ønske om å opprettholde et så godt tjenestetilbud og livsgrunnlag som mulig i framtida. Da er det verdt å minne om definisjonen på en bærekraftig samfunnsutvikling, dvs en *«samfunnsutvikling som imøtekommer dagens forbruksbehov uten å forringe mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine»*.

Med tanke på at vi akkurat nå lever på det beste stedet i det beste landet i den beste tidsperioden noensinne, så burde dette gi både optimisme og framtidstro.

Erling Strålberg
Rådmann

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen danner utgangspunkt for planlegging av tjenestebehov, som igjen påvirker kommunens økonomi.

Tabellen nedenfor viser befolkningsutviklingen i Tynset kommune siden 2009 (tall per 1. januar):

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
5 400	5 490	5 495	5 564	5 570	5 549	5 562	5 580	5 584	5 605	5 591

Tabellen nedenfor viser hvordan en framskriving av folkemengden¹ frem til år 2040 fordeler seg på aldersgrupper (folkemengde per 1. januar):

Alder	Befolkningsframskriving									Andel			Økning	
	2019	2020	2021	2022	2023	2025	2030	2035	2040	2019	2023	2040	2019-23	2019-40
0-5	291	310	309	317	329	342	371	385	386	5 %	6 %	6 %	13 %	33 %
6-15	720	682	685	677	664	667	648	707	756	13 %	12 %	12 %	-8 %	5 %
16-66	3 593	3 603	3 596	3 577	3 595	3 576	3 683	3 763	3 833	64 %	63 %	59 %	0 %	7 %
67-79	688	720	749	797	804	863	902	911	960	12 %	14 %	15 %	17 %	40 %
80+	299	301	308	301	321	336	409	518	599	5 %	5 %	9 %	7 %	100 %
Sum	5 591	5 616	5 647	5 669	5 713	5 784	6 013	6 284	6 534	100 %	100 %	100 %	2 %	17 %

Innbyggertallsutviklingen og alderssammensetningen har stor betydning for nivået av statlige overføringer. Utgangspunktet er at rammetilskuddet skal reflektere at ulike aldersgrupper ikke koster kommunekassen det samme. Yrkesaktive skal i hovedsak klare seg selv, de yngste skal ha barnehage og skoleplass og de eldste har behov for helse- og omsorgstjenester. Samtidig er det ikke sikkert at en kommune får reduserte kostnader i tjenestetilbudet på grunn av demografiske endringer. Kommunen vil da oppleve at den får mindre penger til rådighet.

Prognosen viser en økning på 38 barn i barnehagealder i løpet av økonomiplanperioden. Antall barn i skolealder forventes å bli redusert med 56 elever over økonomiplanperioden. Aldersgruppen 16 til 66 år, som inkluderer personer i yrkesaktiv alder vil ifølge prognosen være stabil over samme periode. For gruppen 67 til 69 år viser prognosen en økning på 116 personer over økonomiplanperioden. Dette tilsvarer en økning på 17%. For aldersgruppen 80+ forventes det en økning på 22 personer over økonomiplanperioden. Forventet folketall i denne gruppen er doblet i år 2040 sammenlignet med i dag. Andelen personer i gruppen 67+ vil øke fra 17% i 2019 til 24% i 2040. Hjelpebehovet vil sannsynligvis tilta i tråd med økt levealder, og det antas at hjelpebehovet kommer senere i livsløpet enn i dag. En aldrende befolkning forventes å ha økt behov for helse- og omsorgstjenester, noe som vil kreve omstillinger og utvikling av nye arbeidsmåter. Andel barn i barnehage- og skolealder er stabil over tidsperioden 2019-2040, mens prognosene viser en reduksjon på 5 % for gruppen 16 til 66 år. Nedgangen i andelen yrkesaktiv alder vil medføre vesentlige utfordringer innen rekruttering og nivå på de velferdstjenestene kommunen skal levere fram i tid.

Det er usikkert hvor mange asylsøkere og flyktninger kommunen skal ta imot og bosette i tiden framover. Det er derfor vanskelig å planlegge behovet for tjenester på dette området.

¹ SSB hovedalternativ

Økonomiske forutsetninger/rammer økonomiplan

LØNNS- OG PRISFORUTSETNINGER

I økonomiplanen benyttes faste priser på 2020 nivå for hele perioden. Fra 2019 til 2020 er det forutsatt lønnsvekst på 3,6% og prisvekst på 1,5%.

FELLESINNTEKTER

Skatt og rammetilskudd

Frie inntekter er avgjørende både for økonomisk handlefrihet og for det tjenestetilbudet kommunen kan gi. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og fordeles gjennom inntektssystemet til kommunene. Inntektssystemet for kommunene inneholder en mekanisme for utjevning av de løpende skatteinntektene (unntatt eiendomsskatt). Dermed vil endringer i skatteinntekter, både lokalt og nasjonalt, raskt påvirke nivået på rammetilskuddet gjennom inntektsutjevningen. Skatt og rammetilskudd utgjorde om lag 56% av kommunens driftsinntekter for 2018.

Ved beregning av rammetilskuddet har rådmannen benyttet KS' beregningsmodell hvor endringene i inntektssystemet og statsbudsjettet er innarbeidet. Kommunens innbyggertilskudd for 2020 er beregnet til kr 140,2 mill. Gjennom utgiftsutjevningen omfordes innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordes fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv. Behovsindeks høyere enn 1,0 indikerer at utgiftsbehovet er høyere enn landsgjennomsnittet. Beregnet behovsindeks for Tynset for 2020 er på 1,1123 og medfører en økt tildeling på kr 37,3 mill.

I tillegg mottar kommunen såkalt «Distriktstilskudd Sør-Norge» samt tilskudd for saker med særskilt fordeling. For 2019 er det budsjettert med henholdsvis kr 6,2 mill. og kr 2,4 mill. I tillegg kommer skjønnsmidler på 1 MNOK.

Skatteinntektene utgjør om lag 40 % av kommunesektorens samlede inntekter og 54 % av sektorens frie inntekter. Skatteinntektene har derfor stor betydning for inntektsnivået i hver enkelt kommune. For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordes skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Tynset kommune har skatteinntekter tilsvarende 77,7 % av landsgjennomsnittet. Det er budsjettert med en inntektsutjevning på om lag kr 29,8 mill. for 2020. Etter inntektsutjevningen utgjør kommunens inntekter 94,2 % av landsgjennomsnittet.

Samlet beregnet rammetilskudd for 2020 utgjør kr 216,9 mill.

Kommunens skatteinntekter er beregnet til kr 140,8 mill.

Eiendomsskatt

Fra og med 2010 er eiendomsskatt utskrevet i hele kommunen. Eiendomsskatten utskrives med 7 % av takstgrunnlaget.

Regjeringen vedtok i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2019 at maksimal eiendomsskattesats for bolig- og fritidseiendommer reduseres fra 7 til 5 promille med virkning fra 2020. I statsbudsjettet for 2020 er skattesatsen for bolig- og fritidseiendom foreslått ytterligere redusert fra 2021, til 4 promille.

Forrige taksering ble gjennomført i 2007. Tynset kommune skal fastsette nye takster for beregning av eiendomsskatt med effekt fra og med skatteåret 2020. Kostnad for ny taksering anslås total til kr 3,5 mill. fordelt over årene 2018, 2019 og 2020. Kostnaden dekkes ved bruk av disposisjonsfond.

I virksomhetsplanen er det forutsatt at eiendomsskatten for årene 2020-2023 vil være på nivå med 2019. Dette som følge av at endringer i eiendomsskattegrunnlaget som følge av oppdaterte takster forventes å veie opp for endrede regler.

Konsesjonsavgift

Tynset kommune mottar konsesjonsavgifter i forbindelse med kraftproduksjonen i Orklavassdraget og Glånavassdraget. Konsesjonsavgiftene avsettes til næringsfondet.

Konsesjonskraft

Kommunen rår over ca. 49 GWh i konsesjonskraft. Det er inngått fastpriskontrakt for salg av kraften for 2020. Budsjettert inntekt for 2019 er basert på fastpriskontrakten fratrasket anslag på konsesjonskraftpris og innmatingskostnader.

Kraftskatteutvalget

I juni 2018 oppnevnte Finansdepartementet et utvalg som fikk i mandat å gjøre en helhetlig vurdering av kraftverkbeskatningen. Utvalget ble bedt om å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsom vannkraft. Det fremkommer av mandatet at utvalget kan se bort fra hensynet til fordeling av inntektene mellom kommuner, fylker og staten. Utvalget la frem sin rapport den 1. oktober. Utvalget foreslår å avvike ordningen med konsesjonskraft og konsesjonsavgifter, samt endre eiendomsskatten for vannkraftverk. Utvalget har i henhold til mandatet ikke tatt stilling til omfordeling av inntekter som følge av omleggingen, det er et politisk spørsmål. For Tynset kommune er inntektene som omfattes av forslaget som følger:

▪ Konsesjonskraft	10,0 MNOK
▪ Konsesjonsavgifter	3,5 MNOK
▪ Eiendomsskatt vannkraftverk	2,8 MNOK

Samlet utgjør inntektene som omfattes dermed ca 16,3 MNOK. Omfordeling av inntektene er som sagt usikker, men det er klart at en endring potensielt ha stor betydning for Tynset kommune. Eventuelle endringer trår i kraft tidligst 1. januar 2021. I virksomhetsplanen er det lagt til grunn at dagens ordning videreføres.

Dekning kapitalutgifter

Kommunen får delvis dekning av renter og avdrag i forbindelse med bygging av sykehjemmet og omsorgsboliger for ei investeringsramme på kr 20,1 mill. Videre får kommunen delvis dekning av renteutgifter i forbindelse med opprusting av skolelokaler ved Tynset barneskole, Fåset skole og Kvikne skole for ei investeringsramme på kr 27,7 mill.

Statstilskudd flyktninger og enslige mindreårige

Estimerte statstilskudd som mottas til arbeidet med integrering av flyktninger og enslige mindreårige inngår i tråd med gjeldende budsjettforskrifter som en del av kommunens fellesinntekter. Anslaget over tilskudd er usikkert og avhenger av hvor mange som bosettes i løpet av året. I økonomiplanen er det lagt til grunn at Tynset kommune bosetter ti flyktninger per år. Økonomiplanen er basert på en forutsetning om at det ikke vil bosettes flere enslige mindreårige i perioden. Forutsetningen her er usikre, med potensielt store økonomiske konsekvenser. En dynamisk drift som evner å tilpasse seg endringer i rammevilkårene er av stor betydning.

Bruk av disposisjonsfond

I 2020 benyttes disposisjonsfondet til å finansiere kostnadene i forbindelse med ny taksering ref. kommentarer under «Eiendomsskatt».

For årene 2021-2023 er det ikke balanse mellom disponibel driftsramme og estimert budsjettamme per tjenesteområde. For helse- og omsorgssektoren er det lagt til grunn en omlegging av struktur i henhold til beskrivelse i «Rapport Fremtidig tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren.» Låneopptak i perioden 2021-2023 er innarbeidet i virksomhetsplanen. Det forventes imidlertid at det vil gå noe tid før innsparingene som følge av omstruktureringen realiseres. I virksomhetsplanen er det forutsatt delvis realisering av estimert innsparing fra 2023. Full effekt forventes oppnådd fra 2024. Det er i virksomhetsplanen lagt til grunn at kommunen må bruke av oppsparte midler i en overgangsperiode. Samlet bruk av disposisjonsfond for årene 2021-2023 er på 16,3 MNOK. Fra 2024 er det forutsatt at innsparingspotensialet er realisert, og man vil ikke lenger belaste disposisjonsfondet. Estimert saldo på disposisjonsfondet ved utgangen av 2023 er på 39 MNOK.

Etter kommuneloven § 14-2 skal kommunestyret vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Kommuneloven stiller ikke nærmere krav til den enkelte kommunes måltall, den enkelte kommune må definere hvilke måltall det er naturlig å legge til grunn for egen kommune. Ut i fra beskrivelsen ovenfor så er ikke TBU sin anbefaling om et netto driftsresultat på to prosent ansett som et egnet styringsmål på kort sikt. I en omstillingsperiode vil det ikke være realistisk å oppnå et slikt måltall. På lang sikt er imidlertid dette et mål som kommunen bør ta sikte på å implementere i budsjettarbeidet. Et netto driftsresultat på 2 % av driftsinntektene vil sikre kommunen en økonomisk

«buffer» til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Oppbygging av disposisjonsfond medfører også at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Premieavvik

Se beskrivelse «Pensjon» under fellesutgifter.

FELLESUTGIFTER

Renter og avdrag

Det er alltid knyttet usikkerhet til fremtidig rentenivå. Kommunen har per 31.08.19 kr 457,5 mill. i langsiktige lån til investeringer og kr 24,3 mill. til videre utlån. Gjeldsporteføljen eksklusiv lån til videre utlån har per 31.08.19 en andel fast rente på 59%. Avdragsbeløpene skal dekke avdrag i henhold til nedbetalingsplanene for våre innlån.

Vi har i våre beregninger forutsatt følgende rentefot for flytende rente:

2020	2021	2022	2023
2,29 %	2,43 %	2,46 %	2,44 %

Oversikt over utvikling i lånegjeld i økonomiplanperioden (tall i tusen kr):

	Budsjett 2019	Virksomhetsplan			
		2020	2021	2022	2023
Lånegjeld per 01.01	468 663	466 781	475 262	517 362	536 247
Nye lån	19 073	30 311	65 200	43 300	53 200
Avdrag	-20 955	-21 830	-23 100	-24 415	-24 735
Lånegjeld per 31.12	466 781	475 262	517 362	536 247	564 712

Lån tatt opp til videre utlån er ikke inkludert i oversikten ovenfor. I virksomhetsplanen er det forutsatt låneopptak på 82 MNOK i perioden 2021-2023 i forbindelse med ny struktur innen helse og omsorg. Som det fremgår av investeringsbudsjettet så er estimerte øvrige investeringer i 2022 og 2023 relativt begrenset. Investeringsbudsjettet viser kjente behov per i dag, av konservative hensyn er det lagt til grunn et noe større låneopptak hvert av årene. Etter skisserte låneopptak vil lånegjelden per innbygger være høy. Høy lånegjeld reduserer handlingsrommet. Investeringene er imidlertid ansett som nødvendige for å kunne oppnå nødvendige innsparinger på driftssiden.

Pensjon

Tynset kommune har offentlig tjenstepensjon for ansatte forsikret i KLP, samt Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere. Pensjonsselskapene er underlagt til dels ulike regelverk og har dermed ulik tilnærming til beregning av pensjonspremier og pensjonskostnader, samt finansieringsform. Tynset kommune er, i likhet med andre kommuner som har sin pensjonsordning tilknyttet KLP, deleier i KLP. Årlig må egenkapitaltilskudd tilføres. Beløpet er for 2020 stipulert til kr 1,7 mill.

De beregnede pensjonskostnadene som kommunene fører i sine regnskaper har i mange år vært gjennomgående lavere enn de pensjonspremiene de har måttet betale til sine pensjonsleverandører. De årlige avvikene kalles premieavvik. For å jevne ut svingningene i premiene har kommunene siden 2002 hatt anledning til å fordele premietoppene over flere år. Hensikten med ordningen er å bidra til økt stabilitet og mer forutsigbare budsjetttrammer for den enkelte kommune. Et positivt premieavvik (betalt premie overstiger pensjonskostnaden) skal føres til inntekt i årsregnskapet og bokføres under omløpsmidler som en kortsiktig fordring. Tilsvarende skal et negativt premieavvik utgiftsføres i årsregnskapet og bokføres som en kortsiktig gjeld. Ordningen fungerer i praksis slik at kommunene utgiftsfører beregnede pensjonskostnader i stedet for betalt premie. For å sikre at det over tid blir samsvar mellom regnskapsførte pensjonskostnader og betalte premier, må kommunene utgiftsføre (inntektsføre ved negativt premieavvik) mellom årlig betalt premie og pensjonskostnaden. Dette kalles amortiseringskostnaden og kommer i tillegg til den beregnede pensjonskostnaden. De har valgt mellom å hvert år avsette for full dekning av premieavviket eller å amortisere over 15 år (for premieavvik oppstått i perioden 2002-2010), 10 år (for premieavvik oppstått i perioden 2011-2014) og 7 år (for premieavvik oppstått i perioden 2014 og senere).

Regelverket ved innføring av ordningen i 2002 forutsatte at premieavviket ville variere mellom positive og negative verdier fra det ene året til det neste, slik at det over en tiårsperiode ville jevne seg ut mot null. Virkeligheten har gitt kommunene flere år med positive premieavvik som har akkumulert seg opp til store framtidige kostnadsforpliktelser.

De siste årene har gitt mer svingninger i prognosene enn tidligere. Bl.a. har reell lønnsvekst og dermed reguleringspremien blitt lavere enn forutsatt høsten forut.

Prognosene for 2020 tilsier en ny betydelig inntektsføring av årets premieavvik og dermed oppbygging av framtidige kostnader. De årlige avvikene har bygget seg opp til et akkumulert premieavvik som utgjorde kr 28,6 mill. per 31. desember 2018 for Tynset kommune. Dette er utgifter som kommunen må dekke inn over driftsbudsjettene de neste årene.

Avsetning til idretts- og kulturfond

I vedtektene for kulturfondet heter det at 6 % av konsesjonskraftsinntektene skal avsettes til kultur- og idrettsfond årlig.

Avsetning til bundne driftsfond

Her avsettes konsesjonsavgiftene til næringsfondet samt renter på bankinnskudd for samme fond.

Overført til investeringsregnskapet

Som nevnt ovenfor så er det krav om årlig egenkapitaltilskudd til KLP. Dette er en investering som ikke kan lånefinansieres, og som dermed må dekkes inn gjennom overføring fra drift.

Fellesinntekter og fellesutgifter

(beløp i 1000 kr)	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Prognose 2019	Budsjett 2020	Økonomiplan		
					2021	2022	2023
Konsesjonsavgifter	-3 553	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Salg av konsesjonskraft	-5 856	-9 000	-10 000	-10 500	-10 500	-10 500	-10 500
Formue- og inntektsskatt	-136 219	-134 790	-137 632	-140 760	-140 760	-140 760	-140 760
Eiendomsskatt	-17 464	-17 160	-17 160	-17 160	-17 160	-17 160	-17 160
Rammetilskudd	-205 798	-210 890	-212 571	-216 910	-216 150	-216 090	-216 020
Eldreomsorg, dekn.kap.utg.	-1 538	-1 645	-1 520	-1 505	-1 490	-1 480	-1 465
Skolebygg, dekn.kap.utg.	-272	-650	-245	-225	-205	-185	-165
Kapitalutgifter kirkebygg	-39	-	-	-	-	-	-
Statstilskudd flyktninger	-23 248	-16 160	-15 770	-10 600	-9 150	-7 400	-5 700
Statstilskudd enslige mindreårige	-14 920	-8 925	-8 755	-7 245	-5 735	-3 020	-755
Kalk renter og avskr VAR omr.	-18 780	-5 256	-5 256	-4 730	-4 940	-4 970	-4 980
Renteinntekter	-1 934	-1 600	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Bruk av disposisjonsfond	-	-2 553	-2 553	-500	-5 198	-6 688	-4 453
Premieavvik pensjon	-8 754	-15 575	-15 575	-28 760	-25 600	-25 600	-25 600
Bruk av premiefond	-8 346	-	-	-	-	-	-
Disponering tidligere års mindreforbruk	-2 724	-	-12 772	-	-	-	-
Sum fellesinntekter	-449 445	-427 704	-445 109	-444 196	-442 188	-439 153	-432 858
Avsetning til idretts- og kulturfond	343	540	600	630	630	630	630
Renter eksisterende låneportefølje	8 027	10 114	9 300	10 410	10 410	9 890	9 090
Renter fremtidige låneopptak	-	410	-	410	1 595	2 760	3 600
Avdrag eksisterende låneportefølje	19 939	20 770	20 800	21 530	21 280	20 370	19 045
Avdrag fremtidige låneopptak	-	330	-	300	1 820	4 045	5 690
Avsetning til disposisjonsfond	17 039	1 454	7 226	4 791	-	-	-
Avsetning til bundne fond dr.fond	3 769	3 770	10 770	3 770	3 770	3 770	3 770
Amort. Premieavvik pensjon	5 267	6 896	6 896	8 940	12 050	12 050	12 050
Overført til investeringsregnskapet	-	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	12 772	-	-	-	-	-	-
Sum fellesutgifter	67 156	45 984	57 292	52 481	53 255	55 215	55 575
Disponibel driftsramme	-382 289	-381 720	-387 818	-391 715	-388 933	-383 938	-377 283
Fordelt på tjenesteområdene				391 715	388 933	383 938	377 283

Bevilgningsoversikt - Drift

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Prognose 2019	Budsjett 2020	Økonomiplan		
					2021	2022	2023
Rammetilskudd	205 798	210 890	212 571	216 910	216 150	216 090	216 020
Inntekts- og formuesskatt	132 990	134 790	137 632	140 760	140 760	140 760	140 760
Eiendomsskatt	17 315	17 160	17 160	17 160	17 160	17 160	17 160
Andre statlige overføringer	40 017	27 380	26 290	19 575	16 580	12 085	8 085
Andre direkte eller indirekte skatter	6 782	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Konsesjonskraft	5 857	9 000	10 000	10 500	10 500	10 500	10 500
Andre inntekter	150	-	-	-	-	-	-
Sum generelle driftsinntekter	408 909	402 720	407 153	408 405	404 650	400 095	396 025
Bevilgninger drift, netto	378 071	386 746	395 546	400 694	394 986	388 591	381 936
Pensjon - netto premieavvik inkl. amortisering	-11 833	-8 679	-8 679	-19 820	-13 550	-13 550	-13 550
Avskrivninger	18 780	-	-	-	-	-	-
Sum netto driftsutgifter	385 018	378 067	386 867	380 874	381 436	375 041	368 386
Brutto driftsresultat	23 891	24 653	20 286	27 531	23 214	25 054	27 639
Renteinntekter	2 361	1 600	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Renteutgifter	8 460	10 524	9 300	10 820	12 005	12 650	12 690
Avdrag på lån	19 939	21 100	20 800	21 830	23 100	24 415	24 735
Netto finansutgifter	-26 038	-30 024	-28 300	-30 850	-33 305	-35 265	-35 625
Mopost avskrivninger	18 780	-	-	-	-	-	-
Kalkulatoriske renter og avskrivninger VAR	-	5 256	5 256	4 730	4 940	4 970	4 980
Netto driftsresultat	16 633	-116	-2 758	1 411	-5 151	-5 241	-3 006
<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>							
Overføring til investering	-	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 563	-757	-7 757	4 079	1 654	254	254
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-5 022	2 573	-1 499	-3 790	5 197	6 687	4 452
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	2 724	-	12 772	-	-	-	-
Sum disponeringer eller deking av netto driftsresultat	-3 861	116	1 816	-1 411	5 151	5 241	3 006
(Mer)/Mindreforbruk	12 772	-	-942	-	-	-	-

Bevilgningsoversikt – Drift, fordeling

	Regnskap 2018					Budsjett 2019			Budsjett 2020			Økonomiplan 2021			Økonomiplan 2022			Økonomiplan 2023			
	Netto drifts- resultat	Avskr.	Netto drifts- resultat ex avskrivnin	Netto fondsbruk	Netto utgift	Netto utgifter før bruk av fond	Netto fondsbruk	Budsjett- ramme	Netto utgifter før bruk av fond	Netto fondsbruk	Budsjett- ramme	Netto utgifter før bruk av fond	Netto fondsbruk	Budsjett- ramme	Netto utgifter før bruk av fond	Netto fondsbruk	Budsjett- ramme	Netto utgifter før bruk av fond	Netto fondsbruk	Budsjett- ramme	
Område																					
Politisk og diverse	4 239	-	4 239	1	4 238	4 849	-	4 849	4 726	-	4 726	5 036	-	5 036	4 726	-	4 726	5 036	5 036	-	5 036
Rådmann, stab og diverse	18 768	68	18 700	788	17 980	22 867	469	22 398	23 749	250	23 499	23 749	250	23 499	23 649	250	23 399	23 649	250	23 399	
Landbruk, næring og friluft	5 000	20	4 980	2 126	2 874	3 100	144	2 956	6 236	3 223	3 013	6 236	3 223	3 013	6 236	3 223	3 013	6 236	3 223	3 013	
Grunnskole felles	4 967	-	4 967	-1 872	6 839	7 681	100	7 581	7 926	-	7 926	7 901	-	7 901	7 876	-	7 876	7 876	-	7 876	
Fåset skole og barnehage	9 355	-	9 355	-	9 355	8 966	-	8 966	9 103	-	9 103	8 903	-	8 903	8 703	-	8 703	8 703	-	8 703	
Tyllådal skole	4 044	-	4 044	-81	4 125	4 063	-	4 063	4 088	-	4 088	3 988	-	3 988	3 888	-	3 888	3 888	-	3 888	
Tynset barneskole	30 025	-	30 025	-	30 025	30 915	1 400	29 515	31 758	1 400	30 359	30 996	1 400	29 596	29 096	-	29 096	29 096	-	29 096	
Kvikne skole og barnehage	9 593	-	9 593	-	9 593	9 711	-	9 711	9 539	-	9 539	9 339	-	9 339	9 139	-	9 139	9 139	-	9 139	
Tynset ungdomsskole	21 941	-	21 941	-36	21 977	22 648	-	22 648	23 905	-	23 905	23 983	-	23 983	23 733	-	23 733	23 733	-	23 733	
Tynset opplæringsssenter	12 324	-	12 324	9 043	3 281	11 340	178	11 162	8 489	-12	8 501	7 841	-	7 841	7 346	-	7 346	6 396	-	6 396	
PP-Tjenesten	2 876	19	2 857	2	2 874	3 205	120	3 085	3 338	120	3 218	3 118	-	3 118	3 018	-	3 018	3 018	-	3 018	
Tynset barnehagene	37 442	-	37 442	-447	37 889	38 022	-	38 022	39 844	-	39 844	39 544	-	39 544	39 544	-	39 544	39 544	-	39 544	
Helsetjenesten	21 099	34	21 065	-1 576	22 675	23 939	120	23 819	25 240	100	25 140	25 527	100	25 427	25 527	100	25 427	25 527	100	25 427	
Helse og omsorg felles	4 275	-	4 275	117	4 158	5 955	-	5 955	5 755	-	5 755	6 155	-	6 155	6 155	-	6 155	6 155	-	6 155	
Barnevern	20 817	19	20 798	-	20 817	17 801	-	17 801	16 065	-	16 065	14 555	-	14 555	11 840	-	11 840	9 575	-	9 575	
NAV	6 188	-	6 188	1 704	4 484	7 207	-	7 207	7 261	-	7 261	7 261	-	7 261	7 261	-	7 261	7 261	-	7 261	
Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)	30 243	40	30 203	196	30 047	29 774	-	29 774	31 225	-	31 225	31 225	-	31 225	31 225	-	31 225	31 225	-	31 225	
Hjemmetjenesten	41 105	226	40 879	329	40 776	38 706	-	38 706	40 987	-	40 987	40 987	-	40 987	40 987	-	40 987	39 112	-	39 112	
Institusjonstjenesten	47 434	-	47 434	253	47 181	45 653	-	45 653	48 281	-	48 281	48 281	-	48 281	48 281	-	48 281	46 406	-	46 406	
Kulturtenesten	8 336	-	8 336	535	7 801	8 040	646	7 394	8 335	630	7 705	8 335	630	7 705	8 335	630	7 705	8 335	630	7 705	
Kirke og trossamfunn	5 352	-	5 352	-	5 352	5 244	-	5 244	5 298	-	5 298	5 298	-	5 298	5 298	-	5 298	5 298	-	5 298	
Tekniske tjenester	43 303	13 488	29 815	-100	43 403	30 369	-	30 369	31 545	-	31 545	31 545	-	31 545	31 545	-	31 545	31 545	-	31 545	
Vann, avløp og renovasjon (VAR)	2 170	4 855	-2 685	2 170	-	-154	-154	-	2 318	2 318	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Plan, byggesak og geodata (PBG)	5 956	12	5 944	1 415	4 541	6 845	2 003	4 842	5 683	950	4 733	5 183	450	4 733	5 183	450	4 733	5 183	450	4 733	
Sum bevilget til drift	396 852	18 781	378 071	14 567	382 285	386 746	5 026	381 720	400 694	8 979	391 716	394 986	6 053	388 933	388 591	4 653	383 938	381 936	4 653	377 283	

Budsjettrammer – Drift, fordeling

Område	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Økonomiplan		
			2021	2022	2023
Politisk og diverse	4 849	4 726	5 036	4 726	5 036
Rådmann, stab og diverse	22 398	23 499	23 499	23 399	23 399
Landbruk, næring og friluft	2 956	3 013	3 013	3 013	3 013
Grunnskole felles	7 581	7 926	7 901	7 876	7 876
Fåset skole og barnehage	8 966	9 103	8 903	8 703	8 703
Tylldalen skole	4 063	4 088	3 988	3 888	3 888
Tynset barneskole	29 515	30 359	29 596	29 096	29 096
Kvikne skole og barnehage	9 711	9 539	9 339	9 139	9 139
Tynset ungdomsskole	22 648	23 905	23 983	23 733	23 733
Tynset opplæringscenter	11 162	8 501	7 841	7 346	6 396
PP-Tjenesten	3 085	3 218	3 118	3 018	3 018
Tynset barnehagene	38 022	39 844	39 544	39 544	39 544
Helsetjenesten	23 819	25 140	25 427	25 427	25 427
Helse og omsorg felles	5 955	5 755	6 155	6 155	6 155
Barnevern	17 801	16 065	14 555	11 840	9 575
NAV	7 207	7 261	7 261	7 261	7 261
Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)	29 774	31 225	31 225	31 225	31 225
Hjemmetjenesten	38 706	40 987	40 987	40 987	39 112
Institusjonstjenesten	45 653	48 281	48 281	48 281	46 406
Kulturtjenesten	7 394	7 705	7 705	7 705	7 705
Kirke og trossamfunn	5 244	5 298	5 298	5 298	5 298
Tekniske tjenester	30 369	31 545	31 545	31 545	31 545
Vann, avløp og renovasjon (VAR)	-	-	-	-	-
Plan, byggesak og geodata (PBG)	4 842	4 733	4 733	4 733	4 733
Sum	381 720	391 716	388 933	383 938	377 283

Bevilgningsoversikt – Investering

(beløp i tusen kroner)	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Økonomiplan		
				2021	2022	2023
Investeringer i varige driftsmidler	39 067	57 991	64 639	109 710	54 280	63 130
Tilskudd til andres investeringer	1 812	6 959	1 000	3 000	3 000	-
Investering i aksjer, andeler og selskaper	1 725	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Sum investeringsutgifter	42 604	66 650	67 339	114 410	58 980	64 830
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 383	-9 213	-12 718	-7 942	-2 076	-466
Tilskudd fra andre	-15 630	-3 640	-8 840	-37 200	-19 575	-27 180
Salg av varige driftsmidler	-2 059	-	-	-	-	-
Salg av finansielle anleggsmidler	-8	-	-	-	-	-
Bruk av lån	-15 077	-46 752	-42 081	-67 568	-35 629	-35 484
Sum investeringsinntekter	-37 157	-59 605	-63 639	-112 710	-57 280	-63 130
Videreutlån	4 900	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Bruk av lån til videreutlån	-4 900	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Avdrag på lån til videreutlån	866	1 291	1 650	1 850	2 050	2 250
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 336	-1 291	-1 650	-1 850	-2 050	-2 250
Netto utgifter videreutlån	-470	-	-	-	-	-
Overføringer fra drift	-	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	615	-	-2 000	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-5 592	-5 345	-	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-4 977	-7 045	-3 700	-1 700	-1 700	-1 700
Fremført til inndeckning i senere år	-	-	-	-	-	-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

INVESTERINGSBUDSJETTET

Beløp i 1000 kr

RÅDHUSET	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
NAV - Rom for kundemottak	-	200	200	-	-	-
Sum investering	-	200	200	-	-	-

SKOLEOMRÅDET - NYANLEGG	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
1 Tynset Oppls - Holmen = Folkehelsepark	-	500	500	-	-	-
2 Skoleområdet: sykkelparkering	344	-	344	-	-	-
3 Gangveier	-	600	600	-	-	-
4 Skolegata	-	-	-	900	-	-
5 Parkeringsområde i Sjukehusskogen	-	2 900	2 900	-	-	-
6 Amfi Holmenplassen m/utescene, "17.mai plass"	-	-	-	-	2 000	-
Sum investering	344	4 000	4 344	900	2 000	-

Tynsetskolene	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
IKT investeringer	120	80	200	-	-	-
IKT investeringer: Utskifting av pc'er (med nettbrett og	-	300	300	300	300	-
Tilrettelegging SFO Tyldalen skole	-	100	100	-	-	-
Sum investering	120	480	600	300	300	-

K-BYGG	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Opprusting eksisterende svømmehall	7 850	13 000	20 850	-	-	-
Sum investering	7 850	13 000	20 850	-	-	-
Spillemidler svømmehall	-	-4 000	-4 000	-	-	-

TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Litun basseng og garderobes	1 000	-	1 000	-	-	-
Behov for ny bil	-	300	300	-	-	-
Investeringer ny struktur HO	-	-	-	-	-	60 400
Sum investering	1 000	300	1 300	-	-	60 400
Tilskudd Husbanken låneopptak ny struktur HO	-	-	-	-	-	-27 180

HELSETJENESTEN	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Legekontoret	-	9 800	9 800	-	-	-
Garasje /sykkelparkering	400	-	400	-	-	-
Sum investering	400	9 800	10 200	-	-	-

HJEMMEBASERTE TJENESTER	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Velferdsteknologi	2 500	1 700	4 200	-	-	-
Forying og styrking av bilpark	-	400	400	400	400	400
Investeringer ny struktur HO	-	-	-	-	43 500	-
Sum investering	2 500	2 100	4 600	400	43 900	400
Tilskudd fra Husbanken til velferdsteknologi	-1 400	-700	-2 100	-	-	-
Tilskudd Husbanken låneopptak ny struktur HO	-	-	-	-	-19 575	-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

INSTITUSJONSTJENESTEN	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Utbygging reservekraft og oppvarming Tjønnsenteret	1 000	500	1 500	-	-	-
Rapportrom skjerm avdeling	-	150	150	-	-	-
Utvidelse og ombygging av produksjonskjøkken	-	-	-	14 000	-	-
IKT investeringer	80	-	80	-	-	-
Investeringer ny struktur HO	-	-	-	55 600	-	-
Sum investering	1 080	650	1 730	69 600	-	-
Tilskudd fra Husbanken til produksjonskjøkken	-	-	-	-4 000	-	-
Tilskudd Husbanken låneopptak ny struktur HO	-	-	-	-30 800	-	-

KULTURTJENESTEN	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Biblioteket - fornying	405	-	405	-	-	-
Veslesalen - nye stoler og foajé	-	640	640	-	-	-
Kulturkafeen og galleri Elgen	-	-	-	200	200	-
SMEA - opprusting	-	-	-	110	280	830
Kongsveien 5 - restaurering/istandsetting til gjestekunstnerboliger	-	-	-	3 800	-	-
Sum investering	405	640	1 045	4 110	480	830

TYNSET KIRKELIGE FELLESRÅD	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Brannsikring av kirkene	-	-	-	3 000	3 000	-
Tilrettelagt gravfelt	-	1 000	1 000	-	-	-
Sum investering	-	1 000	1 000	3 000	3 000	-

TEKNISKE TJENESTER	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
ENØK	1 500	-	1 500	-	-	-
Parkveien 29. Sanering, og oppføring av 5stk nye boliger	-	-	-	10 200	-	-
Bygging kaldt lager/redskapshus driftssentralen	-	2 870	2 870	-	-	-
Asfaltering Haversveien	-	1 100	1 100	-	-	-
Asfaltering Grendveien	-	1 900	1 900	-	-	-
Asfaltering Sagenggrubba	-	-	-	1 300	-	-
Asfaltering Brugata	-	-	-	1 100	-	-
Asfaltering Evensmotrøa	-	350	350	-	-	-
Opprusting av Holmengata	-	-	-	-	-	-
1. Opprusting med fortau, Holmengata fra Tynset b.skole til	-	2 000	2 000	-	-	-
2. Opprustning Holmengata, Aumliveien - Idrettsveien	-	-	-	3 200	2 800	-
Fortau langs idrettsveien	-	-	-	2 400	-	-
Gatelys Røroskrysset-Mellomriksveien	-	1 000	1 000	-	-	-
Utskifting hjullaster	-	-	-	1 100	-	-
Tynset torg, etappe 2 handelstorget	-	200	200	6 000	-	-
Tilrettelegging ved Tynset brua	75	75	150	-	-	-
Sum investering	1 575	9 495	11 070	25 300	2 800	-

Virksomhetsplan 2019 – 2022

VANN, AVLØP, RENOVASJON	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Omlegging vann og avløp	-	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Overvannsledning Holmengt. O.Røst-Idrettsveien	-	-	-	500	-	-
VA Holmengt. O. Røstgt.-Aumliveien	-	-	-	2 100	-	-
Utbygging avløp bygda	4 300	-	4 300	-	-	-
Utbygging avløp Bangmoen	-	500	500	4 000	-	-
Utskifting etemittledninger vann	-	1 000	1 000	1 000	-	-
Utskifting av VA Furumoveien	-	-	-	-	1 800	-
Utbedring av Sandvoll pumpestasjon	-	-	-	-	1 500	-
Utbygging VA nytt næringsområde	1 100	-	1 100	-	-	-
Sum investering	5 400	3 000	8 400	9 100	4 800	1 500

PLAN, BYGGESAK OG GEODATA	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Skilting siste del av adresseringsprosjekt	100	-	100	-	-	-
Nytt oppmålingsutstyr	-	200	200	-	-	-
Sum investering	100	200	300	-	-	-

EGENKAPITALINNSKUDD KLP	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Egenkapitalinnskudd	-	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Sum investering	-	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700

SAMMENDRAG / FINANSIERING	Overført fra tidligere	Nytt 2020	Sum 2020	2021	2022	2023
Sum investering	20 774	46 565	67 339	114 410	58 980	64 830
Bruk av lånemidler	-11 564	-31 281	-42 845	-67 568	-35 629	-35 484
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-	-	-	-	-	-
Anleggsbidrag	-2 240	-	-2 240	-	-	-
Spillemidler	-	-4 000	-4 000	-	-	-
Tilskudd til investeringer	-1 400	-1 200	-2 600	-37 200	-19 575	-27 180
Kompensasjon for merverdiavgift	-3 570	-8 384	-11 954	-7 942	-2 076	-466
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 000	-	-2 000	-	-	-
Overført fra driftsbudsjettet	-	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Sum finansiering	-20 774	-46 565	-67 339	-114 410	-58 980	-64 830

Beskrivelse av tiltakene i investeringsbudsjettet

Rådhuset

NAV – rom for kundemottak

På bakgrunn av sammenslåing av avdelinger i Nord-Østerdalen er det behov for å etablere et ekstra kontor/samtalerom i publikumsarealet på NAV-Tynset. Det er ønskelig at kontoret etableres i enden av publikumsmottaket mot nordvest.

Skoleområdet

Uteområdet - nyanlegg

Det vises til formannskapssak 15/622 og kommunestyresak fra november 2015:

«Skoleområdet – nyskapende uteanlegg».

Landskapsarkitekt fra Feste AS har utarbeidet en helhetlig plan for skoleområdet. Vi er godt i gang med å realisere utbygginga. For å komme videre med de planlagte anleggene, der «Folkehelsepark- perspektivet» er framtreddende, er det viktig at vi fortsetter arbeidet med parkeringsarealer i Sjukehuskogen og interne gangveier. I videre planlegging tas det høyde for at deler av Holmenplassen kan være riggområde dersom svømmeanlegg en gang i framtida skal bygges. Kunstgrasbane ble ferdig i 2018, belysning i 2019.

1 Folkehelsepark – Holmen

Se plan fra landskapsarkitekt Feste med uteplasser og aktivitetsparker i tilknytning til Holmen. Det er ca. 120 elever ved Tynset opplæringscenter, i tillegg kommer leietakere. Utvikling av området rundt Holmen er en viktig del av «Folkehelseparken» - *Inkludering og mangfold - Tynset for alle*. Feste er engasjert for videre detaljplanlegging. Det søkes om spillemidler. Oppstart 2020. Kostnad kr 500 tusen.

2 Sykkelparkering og gangveier

I 2018 er det etablert 220 p-plasser for sykkel (4 overbygg som byggfag fra NØ-vgs. har stått for). Statens vegvesen har utbetalt tilskudd kr 700 tusen til sykkelparkering og gangveier, forutsatt en tilsvarende kommunal egenandel. Det gjenstår å etablere sykkelparkering ved Holmen, inne på Holmenplassen og Arnemoveien/Holmengata. Kostnad kr 344 tusen.

3 Gangveier

Gjelder nye gangveier inn i skoleområdet fra sør. Sikker kryssing av sjukehusveien og ny gangvei gjennom sjukehuskogen vil lede myke trafikanter utenom den trafikkfarlige «Lium- bakken». Må ses i sammenheng med utbygging/ferdigstilling av parkering i sjukehuskogen. Kr 200 tusen er ekstrabevilget av kommunestyret til parkering og gangveier for oppstart 2017. Planlagt fullført 2020. Kostnad kr 600 tusen.

4 Skolegata

Målet er å gjøre den sentrale delen av skoleområdet bilfritt. Når Sjukehuskogen og gangveiene er ferdig utbygd, er planen å bygge om Skolegata. Parkeringsarealet utenfor ungdomsskolen er allerede gjort om til sykkelparkering. Det foreslås å flytte kryssinga av Ringveien ned mot Rådhuset noe lenger mot sør. Dette vil gi bedre trafiksikkerhet og universell utforming i forhold til stigningsforhold. Dette sees i sammenheng med utbygginga på Ramsmoen terrasse. Gjennomføres i 2021, kostnad kr 900 tusen.

5 Parkeringsområde i Sjukehuskogen

Etablering av dette store parkeringsområdet er avgjørende for å gjennomføre den helhetlige planen for skoleområdet. Etter justering blir det bygget 163 nye parkeringsplasser, totalt antall plasser blir 216. Dagens innkjøring blir omgjort til fotgjengere, det etableres fortau langs sjukehusveien til ny innkjøring og det vil bli et nytt kjøremønster.

Statens Vegvesen bevilget kr 300 tusen til «sikker skolevei» knyttet til fortau langs Holmenhallen forutsatt gjennomføring i 2019. Arkivet er ferdig, Sjukehuset trenger parkering og skoleplassene blir bilfrie.

Kostnad i 2020 kr 2,9 mill.

6 Amfi – «Holmenplassen», «17.mai-plassen»

Tynset trenger en oppgradert arena for utearrangementer. Foreslår en oppgradering med amfi rundt Holmenplassen, utformet som amfitrinn med tresviller. Amfiet vil gi 950 sitteplasser, i tillegg er det ståplasser

både bak og på siden. Amfiet kan brukes som tribune ved arrangement, uterom for undervisning og trapp for trening. Forutsetter at aktivitetsapparater og andre installasjoner ute på Holmenplassen er mobile. I anlegget er det lagt inn en mobil utescene. Det åpner for å få 1/3 tilskudd for kulturarenaer = kr 760 tusen. Denne scena kan også brukes på Rådhusplassen og andre steder. Det er en norskprodusert mobil scenehenger for enkel transport og kort riggetid. Scena er 48 kvm, 4 m høy og scenegolvhøyde 1 m. Planlegges gjennomført i 2022.

Tynsetskolene

IKT investeringer

IKT-infrastruktur må forsterkes. Dette skyldes økt trafikk på all trådløs kommunikasjon. Antall trådløse enheter har steget mye de siste årene. I hovedsak gjelder dette Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole og Kvikne skole.

Høsten 2020 innføres nye fagplaner. Skolene er godt i gang med forberedelsene. Dypdelæring og digitale ferdigheter vil være sentrale elementer i fagfornyelsen. Det er et teknologisk skifte nå fra pc'er til nettbrett og Chromebook.

Tilrettelegging SFO Tyllidalen skole

Tyllidalen skole organiserer SFO ved å bruke to etasjer. I kjelleren er skolens skolekjøkken. Der må personalet i SFO være under forberedelse og opprydding etter måltid. Når det er varm mat serveres den også her. Resten av dagens SFO tilbud er i det nordre klasserommet i første etasje. For å trygge de ansatte ønskes det en kjøkkenkrok med steke- og kokemuligheter med avtrekk og et kjøleskap. Kostnad kr 100 tusen.

Kroppsøvingsbygget - Opprusting av eksisterende svømmehall

Bassenget er oppført i 1964 med en opprusting i 1994-1995. Taket ble skiftet i 2016 -2017.

I 2011 utarbeidet Asplan Viak as en tilstandsrapport for eksisterende basseng. Konklusjonen i rapporten er at bassenget har en høy alder til å være svømmeanlegg, men har gode kvaliteter i form av arkitektur og materialbruk. Det trenger en omfattende oppgradering og utskifting av tekniske anlegg. Bassenget er vurdert på nytt av rådgiver i 2019 og konklusjonen er som i 2011.

Bruken av bassenget har gjennom årene økt kraftig. Bassenget brukes 70 – 80 timer i uka. Bassenget ble bygd for en vanntemperatur på 20-24 grader. I dag er temperaturen 10 grader høyere. Dette medfører økt damptrykk, kondens og belastninger på bygget og tekniske anlegg. I forslaget til nytt 25 m basseng er det forutsatt opprusting av eksisterende basseng til oppvarmingsbasseng terapi og lignende. Det er videre forutsatt sambruk av inngangspartier garderober og tekniske anlegg. Felles avdampingsanlegg, kjemikalieanlegg og varmepumper. Det er også forutsatt sambruk av garderober og fellesarealer med idrettshaller og frisklivssenter ved stevner og trening. Det er fullt mulig å rehabilitere det gamle bassenget og legge til rette for senere utbygging av 25 meters basseng.

Asplan Viak as anslo i 2011 kostnaden for opprusting av eksisterende basseng til 16,9 mill kr. Etter dagens priser utgjør dette ca. 21,9 mill kr. Dette tilsvarer nesten kostnaden ved et nytt 12,5 m basseng på en annen tomt. Hvis en løsning velges vil det ved senere bygging av nytt 25 m basseng påløpe kostnader til riving av eksisterende basseng. (6-8 mill kr) Samdriftsfordeler med idrettshaller og mellom basseng vil bli vanskeligere å oppnå. Derfor anbefales det at eksisterende basseng og at det tekniske driftsrommet opprustes. Tilstand på teknisk driftsrom er nå i så dårlig tilstand at murpuss fra taket løsner, og armering er synlig. Rehabilitering har større usikkerheter knyttet til seg enn nybygg både kostnadmessig og for levetid. I budsjettet/økonomiplan for 2019 ble opprusting vedtatt gjennomført over 2 år. Opprustingen vil starte i oktober 2019 og er planlagt ferdig i febr-mars 2020

Rehabiliteringen medfører at kommunen vil være uten svømmebasseng i ca et halvt år. Det er i planleggingen av opprusting forutsatt at opprustingen forberedes for et nytt 25 m basseng.

Tjenesten for funksjonshemmede

Rehabilitering basseng og garderobes Litun

Prosjektet ferdigstilles i 2019. Midler til sluttoppgjør overføres til 2020.

Behov for ny bil

TFF har i løpet av 2019 foretatt en omorganisering av sine tjenester for å få til en mer bærekraftig løsning på sikt knyttet til de brukere som ikke bor innenfor TFF sin boligmasse. Det er opprettet en form for hjemmetjeneste hvor målsettingen er at en del av de allerede etablerte samt de som kommer til av nye brukere skal ha tjenester der de bor og ikke være avhengig av å flyttes inn i nærheten av TFF sine bofellesskap. For å få til en smidig løsning for dette er TFF avhengig av en bil slik at de ansatte kan komme seg raskt fra sted til sted og ikke bruke unødvendig tid og ressurser på forflytning imellom ulike adresser.

Ny struktur HO

Det vises til «Rapport Fremtidig tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren» for beskrivelse av investeringer og mulige innsparinger som følge av dette.

Helsetjenesten

Utredning Fastlegekontor og Helsestasjon

Legekontoret og Helsestasjonen har lenge hatt et behov for endringer og utbedringer. Dette skyldes ulike faktorer hvor den mest presserende er å få plass en legehjemmel til. Dette er nødvendig for å oppfylle lovkravene om tilgang til fastlege. I tillegg har det i en årrekke vært rapportert behov for bedret inneklima og annen infrastruktur for bedret logistikk. Samtidig er forebyggende helsearbeid og helsestasjonstjenester i vekst.

Det har vært jobbet med løsninger over flere år. Sist ble det avsatt midler for å utrede løsninger innenfor dagens bygningsmasse for begge disse funksjonene. Dette løsningsforslaget ble forkastet da det ble oppfattet som ikke bra nok.

Man har nå gått en fornyet runde for å finne ut i hvilken retning man ønsker å gå. På bakgrunn av enighet mellom ledelse, tillitsvalgte, verneombud og fastlegene er det nå ønskelig å gå for følgende løsninger.

1. Helsestasjonen flytter inn i midlertidige lokaler. Tidshorisont på ca 3 år. Leiekostnader i midlertidige lokaler er tatt inn i driftsbudsjettet til teknisk avdeling for bygningsdrift.
2. Ny legehjemmel etableres umiddelbart.
3. Legekontoret flytter midlertidig inn i ledige lokaler ved Tjønnsenteret. Nødvendige tilpasninger gjøres.
4. Lokalene til dagens legekontor pusses opp og bygges om til nytt legekontor. Kostnadsramme på ca 10 mill.
5. Legekontoret flytter inn i «nye» lokaler.
6. Det jobbes videre med permanent løsning for Helsestasjonen.

Dette gjøres i 2020. Dette sikrer rask fremgang og at man kjøper seg noe tid i forhold til permanent løsning for Helsestasjonen.

Garasje/sykkelparkering for legevakts bil kombinert med sykkelparkering.

Akutforskriften stiller krav til utrykningstid for vakthavende lege. I dag er legevaktbilen plassert utenfor akuttinngangen ved legekontoret. Flere ganger har bilen vært nedsnødd når legen kalles ut på utrykning. Dette forsinker tiden legen bruker på å nå frem til skadested eller pasient. Konklusjon: Tak over legevakts bil bør være en selvfølge. Teknisk avd har fått spørsmål om utredning og kostnadsoverslag av dette. Resultat er forslag om å bygge garasje for hele raden av biler på utsiden av legekontoret. Forslaget her er at man modererer dette noe, og bygger garasje for 2 biler der legevakts bilen står i dag. Daglegevakt betjenes av 1-2 leger hver dag. Man kan gjerne utvide dette bygget til sykkelparkering med tak. Dette vil gagne hele befolkningen i Tynset. Både besøkende til rådhuset og de som jobber der. Det vil også være et tiltak i tråd med folkehelseplan og ønsket om å være en miljøkommune. Prosjektet utsettes til 2020 i påvente av konklusjon om legekontor.

Hjemmetjenesten

Velferdsteknologi

Det skal som del av et fellesprosjekt med alle FARTT kommunene investeres i teknologi både i hjemmetjenesten, Institusjonstjenesten og TFF. Deler av denne kostnaden søkes finansiert gjennom Husbanken. Kommunen er gjennom «FARTT prosjektet» en del av Nasjonalt velferdsteknologi program. Dette støttes av KS, DIFI og flere Innhenting av tilbud på velferdsteknologi pågår og velg av tilbyder er planlagt i januar/februar 2020. Husbanktilskudd tilsagn er innvilget med ca. kr 2 mill.

Utbygging/oppgradering bilpark

Det kjøpes ytterligere to 4-hjulstrekkere til bruk i hjemmetjenesten. Bilene som blir til overs i hjemmetjenesten som følge av kjøpet erstatter biler som er på leasingavtaler innenfor barnevernet. Bilene kjøpes brukt til ca kr 200 tusen per bil.

Ny struktur HO

Det vises til «Rapport Fremtidig tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren» for beskrivelse av investeringer og mulige innsparinger som følge av dette.

Institusjonstjenesten

Utbygging reservekraft og oppvarmingskilde

For Tjønnsenteret er det ikke reserveløsning dersom det blir langvarig svikt i elektrisitetsforsyningen eller fjernvarmen. Det er for 2019 bevilget midler til gjennomføring. Installasjon av elektrokjel og et strømaggregat av betydelig størrelse er klart for utlysning. Prosjektet utsettes til 2020 i påvente av konklusjon etter rapport fra helse og omsorg. Dersom det blir et påbygg av en ny 3.etasje så det er lagt inn en estimert prisøkning på kr 500 tusen.

Rapportrom skjermet avdeling

Det er behov for å ha et egnet rom i hver paviljong for dokumentasjon. Paviljong 2 og 3 har ikke egnet rom. Her sitter personalet å dokumenterer i felles arealet. Dette er ikke i henhold til ny personvernlovgivning GDPR og de krav som stilles til helsepersonell knyttet til dokumentasjon og taushetsplikt.

Produksjonskjøkken Tjønnsenteret, nytt utstyr

Kapasiteten på vårt institusjonskjøkken er sprengt. Dette skyldes høyere pågang, flere brukere og en endring av produksjonen fra det man kaller bulk til porsjonspakker eller singelpakker. Dette er en ønsket og nødvendig endring som sikrer kvalitet, valgfrihet og fleksibilitet. Samtidig er dette essensielt for å dekke ernæringsbehovet til det stadig økende antallet hjemmeboende eldre med bistandsbehov. Dagens institusjonskjøkken ble ikke bygd og konstruert for denne type matproduksjon og må derfor bygges om og utvides.

Hvor vidt kommunen skal være leverandør av mat til hjemmeboende er et valg. Kommunen kan slutte å være en leverandør med tanke på at det finnes mange andre tilbud på markedet (Fjordland, matkasser etc.) Vi mener imidlertid at kommunen bør være en leverandør av mat til hjemmeboende som en del av en helhetlig tjenesteyting. Dette krever da investeringer som beskrevet.

Kostnadene til denne utbyggingen/ombyggingen er beregnet til å være opp mot 14 millioner kroner. Regjeringen har varslet om tilskuddordninger til rehabilitering og reetablering av institusjonskjøkken. Dette er pr. i dag ikke lyst ut og rammene og kriteriene er ikke kjent, men kommunen bør søke midler fra denne ordningen hvis vi er tilskuddsberettiget. I investeringsbudsjettet er det lagt til grunn tilskudd på kr 4 mill.

IKT investeringer

Antall trådløse enheter har steget mye de siste årene.

IKT-infrastruktur må forsterkes. Dette gjelder både dekningsområder for trådløs kommunikasjon og hastighet på nettet.

Kulturtjenesten

Biblioteket – Fornyning og meråpent.

Prosjektet er under gjennomføring høsten 2019, meråpent bibliotek blir gjennomført etter årsskiftet 2020

Veslesalen

Stolene i Veslesalen er utslitt. På grunn av siktproblemer er det også behov for å endre på rekkverket på galleriet slik at vi kan benytte alle 12 plassene der. Priskontroll på nye stoler er foretatt, kostnad kr 440 tusen.

Foaje:

Etter at kinoinngangen ble flyttet erfares det at foajeen her er for liten. Det er mulighet for å ta i bruk siderommet til veslesalen til dette formålet. Det må da bygges vegger og monteres inn dører i åpningene mot selve veslesalen (nede og til galleriet). Ekstrakostnad kr 200 tusen er tillagt investeringsbudsjettet.

Kulturkafeen og Galleri Elgen

Kafeen fikk ny innredning for 10 år siden, men innredningen er supplert med gamle bord og stoler for at det skal være nok sitteplasser. Det er ønskelig å kunne supplere med flere stoler og bord av den nye typen slik at kafeen får et helhetlig preg. Det er også ønskelig med noe fast «scenelyssetting» til arrangementer i Nystua, samt at det er behov for å bytte ut/supplere lys i galleri Elgen. Gjennomføres fra 2021

Opprustning Smea

Smea ønskes opprustet til et fullverdig spillerom, til bruk for forestillinger der Storsalen blir for stor og Veslesalen for liten. Vi ønsker å investere i et uttrekkbart amfi i 2 deler, med 6 rader; totalt 66 sitteplasser (77 med gulvrad). Denne konstrueres flyttbar slik at den kan settes i Slusa for lagring mellom forestillinger og også flyttes over i Storsalen for scenebruk. Det vil bli behov for å oppgradere lysriggen. Det er medtatt kostnader for tilpasning til bruk i kulturskoleundervisningen. Gjennomføres fra 2021 til 2023.

Kongsveien 5 – istandsetting til gjestekunstnerboliger

Våren 2018 begynte kulturtjenesten utredning av et kultur- og næringsutviklingsprosjekt tilknyttet Rambø og Kongsveien 5, som munnet ut i kommunestyresak i mai 2019. Kortfattet går prosjektet ut på å bygge opp Rambø som et hus for ulike typer kreativ virksomhet, og Kongsveien 5 som bolig for gjesteopphold for kunstnere og utøvere innenfor ulike uttrykksformer. I tillegg til verkstedlokalene som allerede er bygget opp i Rambø, vil vi tilrettelegge for verkstedplass i uthuset Kongsveien 5, og øvings- og produksjonslokaler i kulturhuset.

En virksomhet som tilbyr bolig og arbeidslokaler for kunstnere og utøvere for kortere perioder, kalles residens. Slike residenser tiltrekker seg kunstnere fra hele verden som kommer hit med arbeidsstipend for en periode. Oppland fylke har hatt suksess med tilskuddsordning til drift av slike residenser. Det finnes flere slike residenser i Oppland, og verdien av disse residensene er godt dokumentert i en rapport fra Telemarksforskning. Det er et grunnleggende prinsipp at kunstneren og utøverne som kommer vil bli koblet opp mot eksisterende kulturliv lokalt, og på den måten skape synergieffekter som nettverksbygging og kompetanseheving og økt aktivitet. Residensene skaper større bredde og mangfold i kulturtilbudet. Residenser har betydning for attraktivitet og omdømmebygging. Residensordninger er en form for kulturbasert næringsvirksomhet som også har synergieffekter for annet lokalt næringsliv viser rapporten fra Telemarksforskning.

Det finnes flere tilskuddsordninger for drift av slike residenser, men for å kunne søke tilskudd må vi først ha en bolig å tilby. Tilskuddsordningen Oppland har hatt, vil fortsette som en felles ordning for Hedmark og Oppland i det nye Innlandet fylket. Det er foreløpig ikke så mange residenser i Hedmark, og det vil derfor være en fordel å være tidlig ute med etablering i forhold til å få lettere tilgang på disse tilskuddsmidlene. Det er en forutsetning for disse tilskuddsmidlene at kunstnere selv driver residensen, men det kan være et samarbeid med kommunen. Vi samarbeider med Tynset grafikkverksted i forhold til dette.

Det legges opp til en driftsmodell der det lages et årshjul som knytter residensordningen opp mot lokalt kulturliv. Det jobbes med å knytte kontakter mot noen faste samarbeidspartnere som vil gi et stabilt fundament for rekruttering av kunstnere til ordningen. Første eksterne samarbeidspartner som er på plass er organisasjonen DansINN som ønsker å gjøre Tynset til ett av fire kompetansesenter for dans i Innlandet knyttet opp mot residensordningen. Vi merker allerede at en planlagt residens på Tynset skaper interesse i flere miljøer og gjør oss attraktive for ulike eksterne samarbeidspartnere. Nord-Østerdalsmuseet ønsker også å være med som en samarbeidspartner og vil være med i utviklingen av driftsmodellen. Hedmark fylkeskommune har gitt oss god

faglig støtte og veiledning i utredningsarbeidet. Det signaliseres at residenser vil bli et satsingsområde for det nye Innlandet fylket, og det er ønskelig at det etableres en residens i vår region.

Kunstnerne og utøverne som kommer på residensopphold skal betale leie både for bolig og verkstedlokaler/produksjonslokaler. Dette vil generere økte leieinntekter både for Rambø og kulturhuset i tillegg til leieinntektene for Kongsveien 5. Det er hentet inn erfaringer fra tilsvarende residenser i Oppland og på Island. Det ble gjennomført en studietur til et bittelite sted nord på Island der en ombygd fiskefabrikk er blitt en attraktiv kunstnerresidens som har fullt belegg hele året, med en leiepris på inntil kr 10 000 NK per person per måned. I Oppland er leien for eksempelvis et hus med 4 soverom kr 25 000 per måned for hele huset inkludert tilgang til produksjonslokaler. Det er en forutsetning i prosjektet at leieinntektene minimum skal dekke alle driftsutgifter sammen med tilskuddsmidler som genereres både gjennom de tilreisende kunstnerne og direkte til residensen.

Kongsveien 5 ble i 2016 utredet i forhold til en mulig ombygging til 6 utleieleiligheter. Dette var den gangen kostnadsberegnet til 7,1 millioner kroner. Byggekostnadsindeks fra juni 2016 til juli 2019 har steget med 8,7 prosent, dvs. at en ombygging til 6 moderne leiligheter vil koste 7,7 millioner per juli 2019. Det er et viktig premiss i kostnadsvurderingen av huset som gjestekunstnerbolig at det skal være et bofelleskap, ikke 6 separate boenheter. Om huset skulle bygges om til 6 nye leiligheter, ville det føre til en omregulering av huset og da trer nye tekniske krav inn. Det gjør det ikke ved at huset istandsettes til bofelleskap. For at det skal skapes nye nettverk og kreative felleskap, er det et poeng at huset har fellesarealer, ikke separate boenheter. Da defineres huset fremdeles som én bolig. Det ble gjort en kalkyle i januar 2019 som landet på 2,5 millioner for istandsetting av Kongsveien 5 til helårs bolig med 6 soverom og kjøkken, stue og bad som fellesarealer. Denne kalkylen var basert på tidligere beregninger fra Berg og Østvang for ombygging til 6 separate nye leiligheter, men med uttrekk av arbeider som ikke vil være nødvendige når huset ikke skulle ombygges til leiligheter. Det ble lagt inn et premiss om minimum inngripen i huset for å bevare mest mulig av det særpreget huset har. Med bakgrunn i denne kalkylen ble det i kommunestyresak 40/19 vedtatt at: 1) Kongsveien 5 settes i stand til helårs gjestekunstnerbolig med verkstedlokaler i uthuset. 2) Midler til prosjektet innarbeides i virksomhetsplanen for 2020 med en ramme inntil kr 2,5 millioner. Det er i forbindelse med arbeidet med investeringsbudsjettet for 2020 gjort en ny og grundigere gjennomgang av huset og kalkylen. Det er fremdeles satt som et premiss at det skal gjøres et minimum av inngripen, men nye tall lander på 3,8 millioner når det er lagt inn en standard sikkerhetsmargin for uforutsette utgifter med 0,5 million, og total utskifting av alt elektrisk og VVS.

Huset ble oppført i 1887 som villa (privatbolig). Definisjonen på huset må fortsatt være enebolig, og istandsettingen må ikke kategoriseres som hovedombygging. Det forutsettes å beholde eksisterende konstruksjoner og overflater, men inndeling av noen rom må endres. Grunnmur må forsterkes og tettes. 1. etasje må tilpasses bevegelsehemmede og gis universell adkomst. 1. etasje får felles bad, kjøkken og stue samt ett soverom. 2. etasje får flere soverom og 1 stk wc. Kalkylen inkluderer utvendig maling og innblåsing av isolasjon. Vinduene kan beholdes med noe rehabilitering. Gammel tømmerkasse må beholdes. Innvendig kledning rives/skiftes det som er nødvendig. Eksisterende dører beholdes så nær som det er behov for breiere dør på grunn av universell utforming. I kalkylen inngår stillas, søppelcontainere, rigg og drift. Kalkylen inkluderer også arkitekt og byggeledelse/prosjektledelse, samt brannkonsulent. Det er innberegnet kostnad til mulig behov for å gjøre noe med himlinger, yttertak og eksisterende etasjeskiller i tre. En arkitektstudent fra Tynset ønsker å skrive sin masteroppgave våren 2020. Hennes spesialområde er istandsetting av eldre hus til ny bruk. Hennes veileder har spisskompetanse på dette. Det betyr at vi vil få arkitekttjenesten uten kostnad for oss. Hennes utgangspunkt er å finne løsningene som gir minst mulig inngripen i huset, og dermed også minst mulig kostnader, samtidig som det gir gode løsninger for ny bruk. Det er også mulig å redusere andre kostnader underveis, ved f.eks. å gjøre vindusrestaureringen gjennom vindusrestaureringskurs o.l.

En slik istandsetting av huset som det legges opp til vil sikre huset for fremtidig bruk, og ikke låse huset til en bestemt bruk, selv om behovene i fremtiden skulle endre seg.

Kirkelig fellestråd

Brannsikring av kirkene

Brann i kirkebygg kan utvikle seg kritisk på kort tid. De fleste branner starter når det ikke er folk til stede i bygget, og gjerne om natten. Derfor trenger de aller fleste kirkebygg et automatisk slokkeanlegg, og ikke kun et brannalarmsystem. Når vanntåke- eller sprinkleranlegg fungerer trengs bare 1/10 av det vannet som brannvesenet bruker av vann for å slokke iht. statistikk. Først og fremst fordi slokking starter tidlig og brannen begrenses i størrelse slik at manuell etterslokking kan skje raskt hvis anlegg ikke allerede har slokket. Tidsaspektet er meget avgjørende. Automatisk slokking er et raskt, pålitelig og effektivt tiltak for å begrense skader når det er riktig tilpasset. Selv om det å installere automatiske slokkeanlegg er kostbart, er det betraktelig

mer kostbart å miste en kirke i brann. I tillegg har man mistet et viktig og uerstattelig kulturminne, i mange tilfeller også et nasjonalt kulturminne.

Tilrettelagt gravfelt

Det er ca. 400 registrerte muslimer i Fjellregionen, og det er et ønske fra trossamfunnet å ha felles gravfelt på Tynset. Det betyr at det må planlegges for 200-250 gravplasser. Det bør brukes en landskapsarkitekt eller lignende til å utforme gravplassplanen. Uavhengig av om dette skjer som en endring eller utvidelse av eksisterende gravplass så vil det kreve tilslutning fra kommunen og tillatelse fra bispedømmerrådet etter gravferdsloven §4.

Tekniske tjenester

Enøk-tiltak

Tynset kommune har i sin klima- og energiplan bl.a. vedtatt i delmål 6 at kommunen skal forbedre energieffektiviteten i kommunens større bygg med 10% (målt i kwt/m²) innen utgangen av 2013 og 20% innen 2020. Det er gjennomført et Enøk-prosjekt, hvor Asplan Viak as var engasjert til å gjennomføre fase 1. I fase 1 var oppgaven å kartlegge tilstanden på kommunens 15 største bygg med tanke på energiforbruk og foreslå tiltak som kan gjennomføres og har tilbakebetalingstid på inntil 8 - 10 år. Dokumentasjonen som er framskaffet gir et godt utgangspunkt for å gå videre med fase 2, som er gjennomføring av de valgte tiltakene. Fase 3 er oppfølging av tiltakene som er gjort.

Det er i tidligere år avsatt 6,5 mill kr hvorav 1,5 mill kr står ubenyttet.

Boliger – Parkveien 29

Boligene er vedtatt sanert høsten 2019. Parkveien 29 har en meget sentral plassering. Det bør bygges 5 nye boliger med tilhørende carporter. Boligene blir bygd på et plan, universelt utformet og som lavenergibygg. Dette for å ivareta behovene for våre eldre innbyggere med begrensede ressurser.

Bygging av kaldtlager til driftsutstyr – Praktisk drift og HMS

Eksisterende «lagringsplass» er tyskerbrakker fra 2. verdenskrig, i ferd med å falle sammen og har alt for liten plass. Rørdeler og utstyr er stuert inn under provisoriske tak som snart faller sammen og må løftes inn og ut med håndmakt.

Dette er ikke god HMS, og heller ikke hensiktsmessig når hverdagen består av gater som skal driftes og vedlikeholdes sommer og vinter, og VA-anlegg som skal ivaretas/repares gjerne på kort varsel. Dette gjør arbeidet med å hente ut deler og utstyr unødig tungvint og med uforsvarlig tunge løft.

Området er nærmest blitt til sjenanse for nabolaget og tiltak bør gjøres.

Det foreslås et ca. 360 m² stort kaldtlager oppført i Kongsveien 34. Her vil det etableres praktiske reoler slik at man kan løfte ut og inn rørdeler og annet utstyr maskinelt samt oppbevare brøyteutstyr, stimkjeler, gressklippere, strøsand, rør, kummer, gateløys, skilt, benker, hengere og annet redskap.

Asfaltering av veier

Veidekket på flere veier er i ferd med å bryte sammen. Tidligere ble det benyttet Ottadekke, som var en rimelig løsning og passet bra til lavtrafikkveier. Etter at det ble satt større fokus på miljø er ikke lenger Ottadekke i handelen. Faste dekker i fremtiden blir derfor lagt som asfalt.

Det er ønske om asfaltering av følgende veier:

- Haversveien
- Grendeveien,
- Sagenggrubba,
- Brugata
- Evensmotrøa,

Det er tatt med en gang/sykkelvei da denne er tidligere asfaltert, men grunnforholdene har gjort at asfalten sprekker opp på langs og utgjør fare for bla syklende. Her må det masseutskiftes og isoleres på

problemstrekningene.

Opprusting av Holmengata

Mellom skolene og Nytrømoen- området er det tidvis mye trafikk av biler, fotgjengere og syklistene. Denne veitraseen bør derfor bedres sikkerhetsmessig. Det ble i 2016 budsjettet med midler til utarbeidelse av en reguleringsplan for strekningen mellom Nytrømoen og skolene, der trafiksikkerhet vektlegges. Parsellvis utbygging må følges opp med senere bevilgninger til prosjektet.

1. Opprusting og bygging av fortau, Holmengata fra Tynset barneskole til Aumliveien

For å gjøre trafikksituasjonen ved Tynset barneskole til en trygg løsning er det sommeren 2019 laget en ny avslipp- og henteløsning «kiss & ride» ved barneskolen og krysset Arnemoveien/Holmengata. Dette for å hindre at biler snur og rygger blant barneskoleelevene. En viktig del av denne løsningen er enveiskjøring oppover Arnemoveien og videre innover Holmengata fra Arnemoveien/barneskolen. Vi vil med dette skape mindre biltrafikk og kaos samtidig som vi ønsker en trygg og god adkomst for barna som skal gå og sykle til skolen.

Det foreslås derfor å bygge et fortau samt asfaltere Holmengata på denne strekningen. Det vil da bli ett kjørefelt for bilene vekk fra skoleområdet og et fortau for barna, syklende og gående på 2,5 meter.

2. Holmengata mellom Aumliveien og Idrettsveien

Det bør også her bygges fortau. De fleste veiene består av et 10-15cm tykt gruslag over leira. Det frarådes derfor å legge fast dekke på disse veiene uten at en bygger opp veifundamentet skikkelig først. I dette området må en samtidig foreta full utskifting av vann og avløp. Dette ligger ikke inne i kommunestyrets vedtak.

I tillegg har fjernvarmen lagt sine rør i deler av veibanen mellom Lyngveien og Mogata. Det frarådes derfor å legge fast dekke på disse veiene uten at en bygger opp et skikkelig veifundamentet først. Det vil si at veiene traues ut og det legges duk, forsterkningslag, bærelag og slitelag. Tykkelsen samlet bør være ca. 80cm. Dersom en legger asfaltdekke på veiene uten at det gjøres et skikkelig grunnarbeid, vil asfalten ødelegges av telehiv allerede i løpet av den første vinteren. Langs denne traseen er det kun noe forlenging av overvannsnett som må gjøres samtidig.

Fortau langs Idrettsveien

For å øke trafiksikkerheten for barn og unge foreslås det at det bygges fortau langs Idrettsveien fra Parkveien til idrettsanlegget på Nytrømoen. Denne parsellen bør inngå i reguleringsplanen for Holmengata. Kostnaden er anslått inkludert grunnnerv.

Gatels Røroskrysset – Mellomriksveien

Tynset kommune har mottatt varsel om at vi kan søke statlig støtte for 2020 til tiltak for økt sykling. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til raskere gjennomføring av tiltak som øker framkommeligheten for gående og syklende. I 2016-17 ble det etablert gang- og sykkelveg langs Fv. 30 – Rørosveien, noe som bidrar til at enda flere kan gå og sykle til skole – jobb. Det ble ikke etablert gateløp på strekningen, noe som bidrar til at g/s-veien fremstår som veldig mørk i den mørke årstiden. Vi håper derfor å kunne komme i betraktning med å søke om midler til å få lys på strekningen. Tilskuddet kan dekke inntil 50 prosent av prosjektets totale kostnad, og det kreves kommunal egenandel på minst 50 prosent av kostnadene. Prosjekter innenfor en 4 km radius fra skoler prioriteres.

Innbytte ny hjullaster

Det er stort behov for å skifte ut maskiner ved driftssentralen, og da i første rekke hjullasteren.

Denne maskinen som er av typen Komatsu 250 PZ er en 2009 modell, som har gått 6000 timer. Maskinen har hatt en stor service pr. år, og er blitt fulgt opp med daglig vedlikehold, men det har vært til dels store kostnader, spesielt på det elektriske anlegget. Noe av dette begynte da maskinen var ny, og det var garanti som dekte reparasjoner en stor periode, men det har vært stadig ting som har kommet, trolig som følger av det som begynte fra maskina var ny. Det er fra faglig hold kommet fram, at det er mye som tyder på at dette kan bli mer av, og dette er noe som er omfattende og meget kostbart. Det har også begynt å bli en del rustangrep, der det blant annet har blitt utskiftet og reparert skjerm og blikk, noe som tilsier som følge av at det blir brukt mye salt på veiene. Dette er ting som er kostbart å reparere. Det begynner også å bli skader og slitasje på slange og rør-forbindelser. Dette er ting som går på sikkerhet, og som ofte må repareres i forbindelse med årlig sertifisering av maskinen.

De nye maskinene som leveres nå, har den aller nyeste miljøsertifiseringen for resning av motor, noe som

kommer inn som krav på alle anleggsmaskiner, spesielt for maskiner som går innenfor det offentlige, samt at driftsutgiftene reduseres betraktelig.

Når maskiner passerer 10 års alder, kommer ofte høye vedlikeholdsutgifter som følge av både slitasje og av ting som er nevnt ovenfor. Både garanti og Serviceavtale går ut og kravet til delelager med hurtig levering reduseres etter 10 år. Som en følge av det, blir det lang ventetid og stå tid, og fordyrende for oss som er avhengig av at alt fungerer til enhver tid. Vi mener det er lønnsomt og bytte ut til ny, før det blir for store utgifter, og at verdien ved innbytte fremdeles er akseptabel, men som går nedover fort etter 10 år.

Opprusting Tynset torg

I 2005 - 2008 ble det gjennomført en planprosess som omfattet hele torgområdet. Området ble definert i følgende utbyggingsetapper:

1. Jernbanetorget.
2. Handelstorget
3. Kulturtorget

Jernbanetorget er ferdig utbygd. Det er utarbeidet planer også for kultur- og handelstorget. Pga. eierskifter og endret bruk, er det behov for å gjennomføre en ny planprosess for handelstorget med de nye grunneierne før det kan utarbeides byggetegninger og igangsettes bygging. Det må lages en ny detaljplan for Tynset torg. Det er foreløpig innlagt et estimert kostnadsoverslag på prosjektering i 2020 og utbygging i 2021 for handelstorget i investeringsbudsjettet.

Tilrettelegging av området ved Tynsetbrua for sirkus og andre aktiviteter

Dette er et av tiltakene i delplanen for Tynset tettsted. Det som ligger her er kostnader til planlegging av trafikkavvikling og prosjektering av området for sirkusplass og annet ved Tynset brua.

Vann – Avløp – Renovasjon (VAR)

Kommunestyret har vedtatt at Tynset kommune skal ha full inndekning av alle kostnader (også kapitalkostnader) innen gebyrområdene. Dette betyr at kostnadene ved drift og utbygging av vann- og avløpsanleggene dekkes over gebyrene. Etter som kapitalkostnadene dekkes av abonnentene, vil ikke låneopptak til utbygging av vann og avløp ha samme virkning på kommunens økonomi som investeringer til andre utmerkede tiltak dersom en ser disse anleggene over hele deres levetid.

Omlegging av vann og avløp

Tynset kommune har noen gamle ledninger hvor det oppstår lekkasjer på vannledningene og tilstopping av avløpsledninger. I forbindelse med reparasjoner av disse, ser en ofte at ledningene burde legges om for å kunne få ryddet opp i det gamle ledningsnett. Videre bør større fornyinger av va-anlegg gjøres over investeringsbudsjettet.

Overvannsledning langs Holmengata mellom Idrettsveien og Olaf Røsts gate

Va-nettet på denne parsellen er i rimelig bra stand. Det som er lagt inn her, er kun for å forlenge overvannsnett noe der Holmengata krysser Lyngveien.

Vann og avløp langs Holmengata mellom Olaf Røsts gate og Aumliveien

Va-nettet i dette området er modent for utskifting. Det forutsettes her at dette tas samtidig med at Holmengata på samme parsell opprustes.

Utbygging avløp bygda

Norge har forpliktet seg til å forbedre vannmiljøet i alle landets vannforekomster gjennom EU's vanddirektiv. Avløpsdirektivets artikkel 3 stiller krav om at all tettbebyggelse har avløpsnett for avløpsvann, dersom dette ikke medfører uforholdsmessig store kostnader. I K-sak 48/15 ble prinsipper for utvidelse av avløpsnett vedtatt, samtidig med rekkefølge for utbyggingen. Bygda fra Tverråen og fram mot Næverrøsta ble foreslått utbygd først. Bakgrunnen for prioriteringen er at det her er synlig forurensning i området. Dernest Bygda langs Mellomriksveien fra Oldertrøen til Tverråen. Hele området er nå prosjektert og vi starter opp i november i år med mål om å bli ferdig med hele østsiden av bygda, vest for fylkesveg 30 fra Oldertrøa til Næverrøsta.

Utbygging avløp Bangmoen

I K-sak 48/15 ble utvidelse av avløpsnett til Bangmoen foreslått som 3. utbyggingsområde. Utbyggingen er forutsatt utført i 2. etapper. 1. etappe i 2020 og 2. etappe i 2021.

Utskifting eternittledninger

I Tynset har vi ca. 3,5 km med eternitt vannledningsrør. Disse er ufarlig å bruke i vannforsyningen, men blir sprø med alderen. I hovedplanen for vann er det anbefalt at eternittrørene skiftes ut relativt raskt. Det er forutsatt at det skiftes ut parsell for parsell.

Utskifting av VA Furumoveien

Dette er en av de eldre strekningene og det har vært noen lekkasjer opp gjennom årene. Det er i hovedplanen anbefalt å skifte ut eksisterende VA ledninger i Furumoveien.

Utbedring av Sandvoll pumpestasjon

Dette er en av de eldste avløpspumpestasjonene i Tynset. Det er gammelt el-teknisk- og maskinelt utstyr, samtidig som glassfiberen i eldre pumpestasjoner erfaringsmessig blir porøs. Det er derfor på tide å gjøre vesentlige utbedringer på denne avløpspumpestasjonen.

Vann- og avløpsledninger fram til nytt næringsområde

Det er her antydnet kostnader for framføring av vann og avløpsledninger til nytt næringsområde. Det er ikke avklart hvilket næringsområde som bør prioriteres utbygd først. Beløpene er derfor svært usikre.

PLAN, BYGGESAK OG GEODATA

Adresseringsprosjektet

Fullføring av adresseringsprosjektet. Det gjenstår arbeid med utsetting av 50-60 skilt.

Oppmålingsutstyr

Det trengs ny målebok som støtter 4G da nytt Telenornett ikke kommuniserer over 3G nett lenger spesielt i Tynset sentrum. Vårt utstyr kobler da opp på 2G nettet og vi får ikke gjennomført forretningene. Det begynner også å bli dyrt med vedlikehold på det gamle utstyret og leie av måleutstyr pga. gammelt utstyr.

Egenkapitaltilskudd KLP

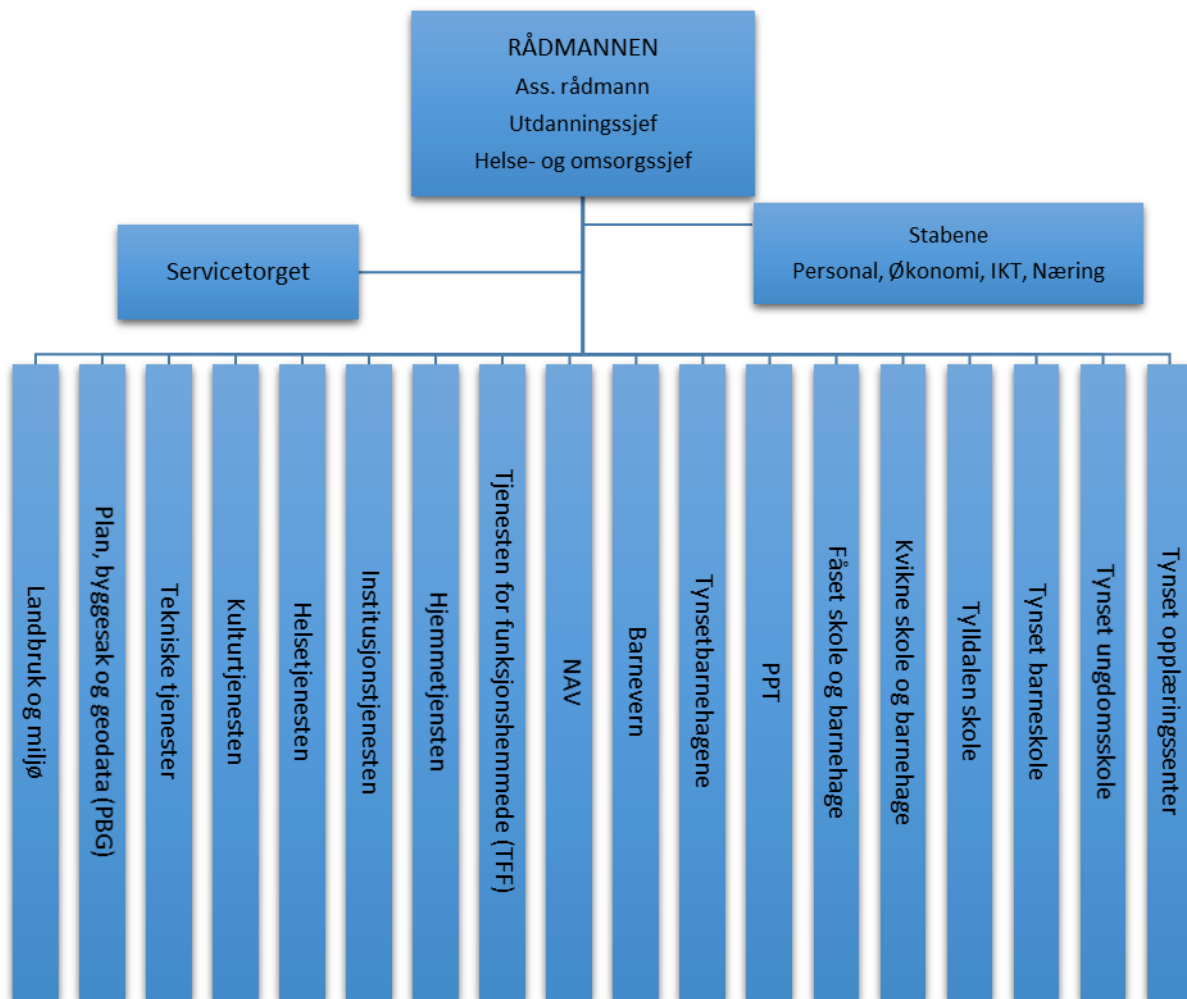
Alle som etablerer avtale om offentlig tjenstepensjon i KLP skyter inn et egenkapitalinnskudd. Dette innebærer at kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og bedrifter med offentlig tjenstepensjon i KLP også er eiere av selskapet.

Administrasjon og fellestjenester

Administrativ organisering

Tynset kommune har en flat organisering med rådmannen som øverste administrative leder. Under rådmannen er det 17 tjenesteområder (resultatenheter). Skole og helse og omsorg blir ledet av utdanningssjefen og helse- og omsorgssjefen.

Staben består av servicetorget, personalavdeling, økonomiavdeling, næringsmedarbeider og IKT. Assisterende rådmann er stabsleder. I tillegg er landbruk og miljø lagt inn under den samme økonomiske rammen.

Personalet

Årsverk for de enkelte tjenesteområdene er som følger:

Tjenesteområde	Historiske tall					Budsjet	
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rådmannen og næring	26,3	24,3	26,2	26,6	26,6	26,1	25,9
Grunnskole felles	4,3	4,4	4,4	4,4	4,4	4,6	4,4
Fåset skole og barnehage	17,2	17,6	18,4	16,2	16,2	14,3	13,6
Tyllaldalen skole	7,6	7,5	7,2	6,7	6,7	6,6	5,5
Tynset barneskole	41,2	40,6	39,4	43,3	43,3	51,1	49,9
Kvikne skole og barnehage	16,3	15,8	15,8	15,5	15,5	15,5	14,9
Tynset ungdomsskole	33,2	33,2	33,0	32,4	32,4	32,4	32,3
Tynset opplæringscenter	13,9	14,9	17,1	15,3	15,3	15,4	14,0
PP-Tjenesten	10,0	10,2	9,9	9,9	9,9	10,8	10,8
Tynset barnehagene	55,7	53,4	52,4	54,7	54,7	51,8	50,6
Helsetjenesten	40,8	40,3	26,1	24,7	24,7	27,1	26,7
Helse og omsorg felles	3,3	4,4	4,4	4,4	4,4	5,6	5,5
Barnevern	27,7	24,1	23,8	23,8	23,8	21,0	16,4
NAV	5,5	4,5	3,0	3,0	3,0	9,5	10,0
Tjenesten for funksjonshemmede	61,7	62,3	65,0	66,1	66,1	64,8	64,8
Hjemmetjenesten	39,7	39,9	50,3	50,3	50,3	52,9	52,6
Institusjonstjenesten	60,3	49,4	64,5	69,5	69,5	66,3	68,4
Kulturtjenesten	12,5	12,5	12,4	12,5	12,5	12,8	12,8
Tekniske tjenester	38,7	38,6	40,3	40,3	40,3	38,8	37,8
Vann, avløp, renovasjon	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	4,1
Plan, byggesak og geodata	14,7	13,5	13,3	12,6	12,6	13,3	12,9
Totalt	533,7	514,5	530,0	535,3	535,3	543,8	533,9

Inkludert i årsverkstillene for rådmannen ligger ressursbruken for tillitsvalgte i Tynset kommune, IKT, næringskonsulent samt Tynset kommunes lærlinger. Noen tjenesteområder er interkommunale tiltak hvor Tynset er arbeidsgiver. Dette gjelder Grunnskole felles, Plan, byggesak og geodata, PP-tjenesten, Barnevern, NAV og Tynset opplæringscenter.

Politisk styring

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	4 238	4 849	4 726	5 036	4 726	5 036
Ordfører	Merete Myhre Moen					

Organisering

Området består av de budsjettkapitlene som omhandler råd og utvalg, regionrådet, takstnemnd for eiendomsskatt, tilskudd til politiske partier, valg og revisjonstjenester.

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Brukerens inntrykk av tjenesten som gis	x	x	x	4,8	4,6
	Innbyggerens inntrykk av tjenesten som gis	x	x	x	4,4	4,3
	Levekår	x	x	x	4,5	4,4
	Møte med din kommune	x	x	x	4,0	3,5
	Helhetsvurdering	x	x	x	4,2	4,0

Ingen innbyggerundersøkelse gjennomført i 2019.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Netto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring. Kr pr innbygger.	706	623	615	503	423
2	Netto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring. Andel av totale utgifter i %.	1,1	1,0	0,9	0,7	0,7

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger noe over nivået til kostragruppe 12 og Hedmark.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	4 849	4 849	4 849	4 849
1	Pris- og lønnsvekst	175	175	175	175
2	Valg	-310	0	-310	0
4	Økte utgifter for regionrådet	82	82	82	82
5	Budsjett kontrollutvalget	30	30	30	30
6	Innsparing	-100	-100	-100	-100
	Budsjettramme 2020-2023	4 726	5 036	4 726	5 036

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Kommunevalg 2019

Kommunens utgifter ifm. kommunevalget 2019. Denne summen trekkes fra i budsjett for 2020.

3. KS 78/18

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen den 13. desember en innsparing på kr 2,9 mill. Innsparingen for området utgjør kr 37 tusen.

4. Økte utgifter for regionrådet

I utkast til partnerskapsavtale mellom Innlandet fylkeskommune og kommunene ligger det an til at Tynset kommune får en økt utgift på kr 15 pr innbygger.

5. Budsjett kontrollutvalget

Kontrollutvalget har lagt fram et budsjettforslag som innebærer en økning på kr 30 tusen.

Rådmann

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	17 980	22 396	23 499	23 499	23 399	23 399
Årsverk	26,7	26,1	25,9			
Rådmann	Erling Strålberg					

Organisering

Tjenesteområdet består av rådmannen og stabsfunksjonene: Servicetorget, IKT, personal- og økonomiavdelingen.

I tillegg er følgende utgifter med i dette budsjettet:

- Frikjøp av tillitsvalgte og hovedverneombud
- Interkommunal innkjøpsordning
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll
- Felles personforsikring og kontingenter
- Alle lærlinger*
- Bedriftshelsetjeneste
- Felles informasjon
- Turistinformasjon

* I budsjettet for 2020 er det forutsatt at totalt 15 lærlinger skal gå i lære i løpet av året.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Utøve tydelig ledelse av Tynset kommune • Gjøre tjenesteområdene gode i sin tjenesteproduksjon • Bevisstgjøre organisasjonen på summen av alle små ting
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Ingen brukerundersøkelse for adm.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	-	4,4	-	4,4	4,2
	Mestringsorientert ledelse	-	4,2	-	4,4	4,0
	Rolleklarhet	-	4,4	-	4,5	4,3
	Mestringsklima	-	4,3	-	4,4	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,2	8,3	2,9	2,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,6	103,6	-	98,5	

Organisasjon	Indikator					
	Fullføre arbeidet med tjenesteutvikling	-	-	Under arbeid	x	
	Evaluere politisk styringsmodell	-	-	Utført	x	
	Forbedre samhandling med kommuner i interkommunale ordninger.	-	-	Under arbeid	x	

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Lønnsutgifter for funksjon 120 Administrasjon. Andel av totale utgifter i %.	4,8	4,8	5,0	4,9	5,6
2	Brutto driftsutgifter for funksjon 120 Administrasjon. Beløp pr innbygger i kr.	4 550	4 674	4 578	4 789	4 980
3	Brutto driftsutgifter for funksjon 120 Administrasjon. Andel av totale utgifter i %.	4,5	4,6	4,3	4,6	5,5

Kommentarer til tabellen

Sammenlignet med KOSTRA-gruppen er Tynset kommune på et relativt likt nivå med de vi sammenlignes med. Hedmark fylke ligger over kommunen.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2020	2021	2022	2023	
	Budsjettramme 2019	22 396	22 396	22 396	22 396	
1	Pris- og lønnsvekst	842	842	842	842	
2	Økning FARTT	250	250	250	250	
3	Personal- og utviklingssjef	400	400	400	400	
4	Reduksjon i ramme	-539	-539	-539	-539	
5	Økning kostnad IKA Opplandene	50	50	50	50	
6	Prosjektleder e-handel	100	100	0	0	
	Budsjettramme 2020-2023	23 499	23 499	23 399	23 399	

Kommentarer

- Pris- og lønnsvekst**
Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.
- Økning FARTT**
Gjelder økning i kontingent for FARTT-samarbeidet utover normal prisvekst.
- Personal- og utviklingssjef**
Tynset kommune har i en periode hatt en vakant stillingen på personalavdelingen. Med sine ca 750 ansatte har Tynset kommune behov for en personal- og utviklingssjef som kan arbeide aktivt med prosessene som organisasjonen må igjennom for å nå målene i tjenesteutviklingsarbeidet.
- Reduksjon i ramme**
Deler av reduksjonen vil være overflytting av ansvar for skatteinnkreving til skatteetaten.

5. Økning kostnad IKA Opplandene

Kontingentøkning for IKA Opplandene (IKAO). IKAO har arkivplass for avlevert arkivmateriale fra Tynset kommune. Gjelder både papirbasert og digitalt arkiv.

6. Prosjektleder e-handel

Tynset kommunes andel av lønn til prosjektleder for innføring/ tilrettelegging av e-handel i FARTT-kommunene.

Landbruk, næring og friluft

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	2 874	2 958	3 013	3 013	3 013	3 013
Årsverk	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Rådmann	Erling Strålberg					

Organisering

Rammeområdet omfatter kommunens utgifter til landbrukskontor, utmarksforvaltning og næring.

Tynset kommune har 0,5 årsverk knyttet til næring. Tjenester knyttet til landbrukskontor og utmarksforvaltning kjøpes gjennom et vertskommunesamarbeid mellom Alvdal og Tynset kommuner. Enheten er plassert på Storsteigen VGS. Arbeidet er i hovedsak saksbehandling innen jord- og konsesjonslov, bopliktoppfølging, samt dyrkings- og motorferdselssaker. Friluft består av forvaltning av kommunens skog- og utmarkseiendommer.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Brutto driftsutgifter landbruk, i % av totale brutto driftsutgifter.	0,5	0,5	0,6	0,3	0,4
2	Netto driftsutgifter landbruk, i % av totale netto driftsutgifter.	0,6	0,6	0,7	0,3	0,4
3	Landbrukseiendommer, antall	799	799	789	10 769	15 908
4	Jordbruksbedrifter, antall	217	209	201	1 902	3 092
5	Godkjent nydyrka areal	653	140	587	1 713	5 490

Kommentarer til tabellen

Tynset kommune ligger over kommunegruppe 12 og Hedmark på både brutto og netto driftsutgifter for landbruk.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2020	2021	2022	2023	
Budsjettramme 2019		3 013	3 013	3 013	3 013	
1	Pris- og lønnsvekst	85	85	85	85	
2	Reduksjon i ramme	-30	-30	-30	-30	
Budsjettramme 2020-2023		3 013	3 013	3 013	3 013	

Kommentarer

- Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.
- Reduksjon i ramme**
Utfordrende å redusere på ramme gitt fra Alvdal kommune for landbruk og miljø. Reduksjon må tas på kostnader til utmarkseiendommer.

Grunnskoler felles

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	6 839	7 581	7 926	7 901	7 876	7 876
Årsverk	4,8	4,6	4,4			
Tjenesteleder	Bent Kvisle					

Organisering

Utdanningssjefen har ansvar for Fåset skole- og barnehage, Tyllidalen skole, Kvikne skole- og barnehage, Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole, Tynset opplæringscenter herunder interkommunalt samarbeid rundt norsk- og samfunnskunnskapsopplæring, TATO samarbeidet og PP-tjenesten for Nord-Østerdal. I tillegg kommer ansvar for koordinering av kompetanse/skoleutvikling for alle grunnskolene i de 6 Nord-Østerdals kommunene. Utdanningssjefen er regionens representant i fora mot Fylkesmannen. Kontoret koordinerer også muntlig eksamen og arrangerer fagdager i fjellregionen.

Følgende felles budsjettkapitler hører til GRUNNSKOLEN FELLES

- Skoleadministrasjon (2000)
- Grunnskolen generelt
 - IKT grunnskolene (2010)
 - Kompetanseutvikling (2010)
- Grunnskolen, skyss (2020)
- TATO samarbeidet Tynset, Alvdal, Tolga og Folldal (2900)
- Tynset som realfagskommune (2915)
- Kompetanseutvikling og Kultur for læring i NØ (2930)

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator		Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
			2016	2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse							Landet
	Trivsel	7. trinn	4,5	4,2	4,5		4,5	4,3
		10. trinn	4,1	4,1	4,3		4,3	4,1
	Mobbing	7. trinn	1,3	1,4	1,2		1,0	1,3
		10. trinn	1,4	1,2	1,2		1,0	1,3
	Vurdering for læring	7. trinn	3,8	4,1	3,9		4,1	3,9
		10. trinn	3,2	3,2	3,5		3,5	3,3
	Mestring	7. trinn	4,1	4,1	4,0		4,1	4,1
		10. trinn	3,8	3,8	4,0		4,0	3,9
	Faglig utfordring	7. trinn	4,1	4,3	4,2		4,3	4,1
		10. trinn	4,2	4,1	4,3		4,3	4,3
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)							Landet
	Helhetsvurdering							

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet
	Lesing 5. trinn	52	50	48	49	51	50
	Regning 5. trinn	47	53	48	48	51	50
	Engelsk 5. trinn	49	50	47	49	51	50
	Lesing 8. trinn	53	52	51	49	52	50
	Regning 8.. trinn	54	52	52	49	52	50
	Engelsk 8. trinn	53	52	51	49	52	50
	Lesing 9. trinn	55	58	55	56	55	53
	Regning 9.trinn	53	58	55	57	55	54
	Bruker-resultat						Landet
	Grunnskolepoeng 10. klasse	41,5	40,7	42,2	45,1	44,0	41,7
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet	4,8		4,4		4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,6		4,0		4,2	4,0
	Rolleklarhet	4,5		4,2		4,4	4,3
	Mestringsklima	4,7		4,3		4,4	4,1
	Fravær i %						
	Sykefravær	3,7					
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	95,7	99,5	97,6		100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning og lærerspesialist) antall	4	7	4	4	7	

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	731	722	729		
2	Årsverk	78,2	78,1	77,8		
3	Brutto driftsutgifter pr. elev	121 191	122 967	125 422	140 085	128 397
4	Netto driftsutgifter pr. elever(202,215,222,223)	116 589	119 279	123 262	133 340	118 479
5	Lønnsutgifter pr. elev	96 058	97 481	98 780	111 271	102 564
6	Skyssutgifter pr. elev (223)	4 212	4 426	4 300	2 860	3 825
7	Utgifter til lokaler pr. elev (222)	18 409	18 244	18 612	22 390	18 553
	Lærertetthet 1.-4. trinn	11,2	11,1	11,5	10,3	11,9
	Lærertetthet 5.-7. trinn	12,4	12,0	11,4	10,7	12,4
	Lærertetthet 1.-7. trinn	11,7	11,5	11,5	10,5	12,1
	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,0	11,6	12,2	12,0	14,1

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
	Lærertetthet 1.-4. trinn ordinær undervisning			16,1	12,6	14,3
	Lærertetthet 5.-7. trinn ordinær undervisning			16,0	14,2	15,7
	Lærertetthet 8.-10 trinn ordinær undervisning			15,8	15,2	18,0
	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	15,5	14,9	16,0	13,9	15,8
	Andel elever med §5.1 vedtak	6,0	6,5	5,9	9,0	7,6

Kommentarer til tabellene

Årsverk

Antall årsverk har en liten nedgang. Her er det viktig å ta hensyn til at staten har gitt øremerket tilskudd til styrket lærertetthet på 1. - 4. trinn gjennom tidlig innsats på kr 1,4 millioner. Dette utgjør egentlig en økning på 2,2 årsverk.

Arbeidsmiljø

Tallene for medarbeiderundersøkelsen er knyttet til skoleledergruppa og skolekontoret.

Læringsresultater

Årets resultat med grunnskolepoeng ligger over landsgjennomsnittet. Resultatene på nasjonale prøver er gjennomgående gode. Vi ligger under landsgjennomsnittet på 5. trinn. Skolene følges opp gjennom skoleledermøter, dialogmøter og forpliktende kompetanseplaner.

Drifts-/lønsutgifter pr elev.

Sammenlignet med kommunegruppe 12 bruker Tynset vesentlig mindre på skole enn gjennomsnittet i gruppa. Ser vi tilbake over tid i tidligere årsmeldinger øker forskjellene mellom Tynset og kommunegruppe 12. Tynset bruker nå også mindre enn Hedmark på brutto driftsutgifter og lønsutgifter sammenlignet med Hedmark. Her må vi også ta i betraktning at elevtallet har gått økt med 7 elever.

Lærertetthet 1.-4. trinn, 5.-7. trinn 1.-7. trinn og 8.-10. trinn

Indikatoren viser gjennomsnittlig lærertetthet. Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter.

Lærertetthet i ordinær undervisning

Lærertetthet bør ses i sammenheng med opplæringslovens paragraf § 8-2 om forsvarlig pedagogisk gruppestørrelse. Lærertetthet er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer pluss oppdeling til samiske språkalternativer. Dette er en indikasjon på elever per lærer i ordinær undervisning, og ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk regnes ikke med. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2. Mål på lærertetthet er heftet med usikkerhet. Dette kommer av at noen kommuner fører lærerressurser på kommunen sentralt mens andre kommuner fører det på skolen i GSI. Dette kan for eksempel være timer spesialundervisning eller særskilt norskopplæring. I gruppestørrelse 2 er det også noen tall som estimeres ut i fra gjennomsnittet. For eksempel føres det ikke antall timer per trinn som elever har spesialundervisning i GSI. Gruppestørrelsene bør derfor sees som en indikasjon, og ikke som et absolutt mål.

Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn, 5.-7. trinn og 8.-10. trinn

Lærertetthet i ordinær undervisning er definert som forholdet mellom elevtimer minus timer til spesialundervisning og særskilt norskopplæring og ordinære undervisningstimer pluss oppdeling til samiske språkalternativer. Dette er et mål på elever per lærer i ordinær undervisning, og ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk regnes ikke med.

Stortinget bestemte i 2017 at det skulle innføres en øvre grense for hvor mange elever det skal være per lærer i offentlige grunnskoler. På 1.-4. trinn er normen satt til 16 elever per lærer i skoleåret 2018-19 og blir skjerpet til 15 elever per lærer skoleåret 2019-20. I andre sammenhenger kalles dette målet gruppestørrelse 2. Mål på lærertetthet er heftet med usikkerhet. Dette kommer av at noen kommuner fører lærerressurser på kommunen sentralt mens andre kommuner fører det på skolen i GSI. Dette kan for eksempel være timer spesialundervisning eller særskilt norskopplæring. I gruppestørrelse 2 er det også noen tall som estimeres ut i fra gjennomsnittet. For eksempel fører man ikke nøyaktig antall timer hver elev får til spesialundervisning, men beregner dette basert på et gjennomsnittstall. Denne indikatoren er ny så vi har ikke tall før 2018 på kommunenivå. Via ny lærernormkalkulator finner vi tall på skolenivå.

Andel elever med spesialundervisning.

Tynset ligger lavere enn nasjonen og Hedmark fylke når det gjelder andel elever med enkeltvedtak. Det er vanskelig å ha et mål for denne indikatoren fordi vi ikke rår over alle forutsetningene, men det har vært et mål å ha nok ressurser til den vanlige undervisningen så flest mulig elever vil ha et godt nok tilbud der. Det er en betydelig andel av årstimetallet i grunnskolen som går til spesialundervisning. For inneværende år 22,7%, - som er en økning på 2,4 % fra året før. Tendensen er at antall enkeltvedtak går ned, mens størrelsen på vedtakene øker. Tynset bruker en større del av årstimetallet til spesialundervisning og særskilt norskopplæring enn andre sammenlignbare kommuner. Tynset barneskole 27,2 % av sitt årstimetallet til denne undervisningen.

Det legges ned et utredningsarbeid på området. Vi har ikke tall for neste år klare. Målet er at andel timer til ordinær opplæring skal styrkes.

Skolefritidsordningen

Alle skoler gir tilbud om skolefritidsordning (SFO). Tiltakene er preget av stabilitet i bemanning, noe som gir et godt og trygt miljø. Det er 94 unger som benytter SFO i 2019. Over 20 timer i uka koster i 2020 kr. 2 865. Det er inkludert ca. 12 måltider (fire med varm mat) og frukt i ca. 20 dager. Driften av SFO er sterkt knyttet til den øvrige driften av skolene.

Generelle kommentarer

Vi får mye styringsinformasjon i skolen. Utdanningssjefen bruker analyseverktøy, rapporter og brukerundersøkelser aktivt i samhandling og i dialogmøter med skolene. Fra høsten 2016 og fram til 2022 deltar Tynset sammen med alle kommunene i Hedmark i et skoleutviklingsprosjekt (Kultur for læring) der målsettingen er å løfte utdanningsnivået i Hedmark og øke gjennomføringsgraden i videregående opplæring. Dette skal gjøres ved å ha fokus på læringsmiljøet, skolebasert skoleutvikling og kollektiv kompetanseutvikling. Kommunen må forplikte seg til å sette av midler i fire år (2017-2020). Dette organiserer vi felles i NØ.

Tynset har tre fådeltskoler der Kvikne også er 1-10 skole. Vi har en relativt sett dyr skolestruktur, men bruker allikevel mindre penger enn kommunegruppe 12 og TATO kommunene. Skolene drives godt og alle skolene leverer gode resultater. Viser her til tidligere tilstandsrapporter. Vi henter ut stordriftsfordeler på Tynset barneskole og Tynset u-skole. Det er hele tiden en vanskelig balansegang å fordele rammene mellom skolene når elevtallet varierer. Det er også viktig å være tydelig på at smertegrensen for å holde dette høye faglige nivået nå gir oss utfordringer. Alle skolene har hått budsjettkutt og det kuttes videre i 2020. Oppdraget fra kommunestyret er å kutte 5,5 millioner kroner fra 2020 -2022. Gevinsten av stordriftsfordelene i sentrumsskolene er hentet ut. Vi vil i overgangen til 2020 ha et høyere driftsnivå i grunnskolene enn det rammene tilsier. Det vil være en utfordring å opprettholde et godt læringsmiljø og fortsatt ha gode læringsresultater framover. Viser her til «tjenestegjennomgangen».

Tabell 1.

Elevprognoser fra 2015-2020 basert på tallgrunnlag fra 2014.

Skoler	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Fåset	59	69	61	61	53	49
Tylldalen	25	22	19	20	19	19
TB	345	350	358	345	327	326
Kvikne	77	69	68	66	57	58
TU	200	193	187	176	185	181
Totalt	706	703	693	668	641	633

Tabell 2. Faktiske elevtall i 2015, 2016, 2017, 2018 og 2019. Telledato 01.10. det aktuelle året.

Skoler	2015	2016	2017	2018	2019
Fåset	60	62	56	65	60
Tylldalen	23	24	15	16	15
TB	356	365	379	381	369
Kvikne	78	71	71	70	59
TU	206	209	202	197	195
Totalt	723	731	723	729	698

Tabell 3.

Elevprognoser fra 2019-2024. Tallgrunnlag er 2018.

Skoler	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Fåset	53	56	54	46	41	44
Tylldalen	15	16	24	27	30	33
TB	366	373	354	327	298	274
Kvikne	59	58	53	46	40	38
TU	190	185	184	190	215	212
Totalt	683	691	671	636	624	601

Vi ser at det faktiske elevtallet jmf tabell 2, ligger godt over prognosene, jmf tabell 1. Slik har det vært i mange år. Elevtallet i tynsetskolene har samlet sett over tid vært stabilt tross prognoser som har tegnet et annet bilde. Men det er en dramatisk nedgang i perioden 2019-2024, jmf tabell 3. Det er en faktisk nedgang på 31 elever fra skoleåret 2018/19 til skoleåret 2019/20. Det har vært lave fødselskull i flere år. Vi vil ha en gjennomsnittlig tilvekst av 1. klassinger de neste 5 årene på 48 elever. Fødselstallet for Tynset i 2019 pr. 01.10. er 25 barn! Det skal en stor tilflytting til for at tallene skal økes vesentlig.

Styringsdialogen

Skoleområdet:

Uteområdet ved Tynset barneskole er rehabilitert og videreutviklet. Tufteparken, volleyballanlegget, buldrevegger og kunstgrasbanen på Holmenplassen er gjort ferdig. Sjukehuskogen er delvis tatt i bruk til parkeringsplasser. Nye sykkelparkeringer ved sentrumsskolene er satt opp med støtte fra Statens Vegvesen. I høst fortsetter arbeidet med å bygge parkeringsplasser i Sjukehuskogen. Dette for å gjøre hele skoleområdet bilfritt. Det er igangsatt to trafiksikkerhetstiltak på området siden sommeren: Fra bussoppstillingsplass, langs sørsida av Holmenhallen og inn på Holmenplassen bygges gangvei for sikker adkomst til barneskolen, ungdomsskolen og Tynset Friskliv. Statens vegvesen har gitt tilskudd til dette. Parkeringplassen sør for Holmenplassen opprustes samtidig med at parkering i sjukehuskogen neste år skal fullføres. Det andre trafiksikkerhetstiltaket er gjort i Arnemoveien, ved inngang til SFO og småtrinnsavdeling. Her er anlagt et sikkert område for å bringe/hente elever til og fra skolen, - såkalt «kiss and ride.» Det er søkt Statens vegvesen om å gjøre Arnemoveien enveiskjørt opp til Holmengata, og videre ut til Aumliveien. Arbeid med sikre gangveier og belysning i området vil fortsette. Målet er et bilfritt skoleområdet. Videre plan er også opprusting av området rundt Tynset opplæringscenter/Domstolene, for aktivitetsmuligheter og samvær.

Folkehelse/inkludering:

En satsing på skoleområdet er også en satsing på folkehelse og inkludering. Skoleområdet vil bli en arena for organisert og uorganisert aktivitet. Skolene har et trivselslederprogram i sin satsing også for 2020. Programmet har fokus på sosial kompetanse. Gjennom aktivitet, relasjonsbygging og vennskap skal det bli bedre inkludering og mindre konfliktsituasjoner.

Tidlig innsats

Gjennom Statsbudsjettet for 2016 - 2019 ble det lagt føringer for en ny satsing på «tidlig innsats». Det har kommet øremerket tilskudd til å ansette flere lærere i 1.-4. klasse. Et viktig mål for regjeringens skolepolitikk er å styrke opplæringen i lesing, skriving og regning på nevnte trinn. Stortinget har vedtatt endringer i opplæringsloven som innebærer at skolen har plikt til å gi tilbud om intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som står i fare for å henge etter i lesing, skriving eller regning. I Statsbudsjettet for 2020 er dette nå lagt inn i rammeoverføringene til kommunene. I ramma til Tynset barneskole er dette forutsatt fortsatt som øremerket tilskudd. Det betyr at det vil bli en stor utfordring for skolen å holde seg innenfor tildelt ramme i 2020.

Kultur for læring og Fagfornyelsen

Stortingsmelding 30 (2003-2004) «Kultur for læring» satte fokus på læring og læringsutbytte i norsk skole. Det er store og systematiske forskjeller i læringsutbytte, og en uforholdsmessig høy andel elever tilegner seg for dårlige grunnleggende ferdigheter. Det er svak gjennomføring i videregående opplæring, og forskjellene mellom elevene skyldes blant annet sosiale ulikheter. Dette var bildet for Hedmark som fylke.

Høsten 2016 initierte Fylkesmannen et stort felles løft i hele Hedmark med navnet Kultur for læring. Denne satsingen har tre bein. Kultur for læring skal være et mål der fokus på læringsmiljøet skal gi bedre læring. Det skal være en arbeidsform der ulike aktører samarbeider bedre enn i dag. Elevenes grunnleggende ferdigheter i sentrale skolefag skal styrkes. Elevene skal utvikle ferdigheter for det 21. århundre med fokus på generell del og samfunnsmandatet. Dette gjøres gjennom et innovasjonsarbeid der forskere skal følge hele prosjektet som skal vare i seks år. Norsk Forskningsråd støtter denne delen av prosjektet.

Alle kommunene forpliktet seg til deltagelse både økonomisk og politisk. Høgskolen i Hedmark ved SEPU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning) har faglig ansvar for kartlegging og forskning. Kommunen står fritt til valg av skoleutviklingstiltak og hvem de vil støtte seg på i eget utviklingsarbeid. Fylkesmannen beregnet kostnadsrammen for hver kommune i denne satsingen. For Tynset kommune er den satt til kr 400 tusen i en treårsperiode. Denne summen er betinget av hvordan skoleutvikling er organisert og i hvilken grad det samarbeides lokalt.

Skoleåret 19/20 skal alle skolene forberede seg på Fagfornyelsen gjennom en kompetansepakke i regi av Kultur for læring. Målet med denne kompetansepakken er at lærerne skal være godt rustet til å felles gå inn i arbeidet med nye læreplaner som trer i kraft høsten 2020.

I tillegg til kompetansepakken om læreplanforståelse skal alle skolene og Tynset opplæringscenter gjennomføre en nasjonal kompetansepakke om Fagfornyelsen. Denne tar for seg arbeid med Overordnet del, dybdelæring, tverrfaglighet profesjonsfellesskapet og selve arbeidet med planer på egen skole.

Kompetansepakke: En kompetansepakke er en nettbasert støtte til skoleeiere, skoleledere og lærere i arbeidet med å kollektivt jobbe frem ny eller bedre praksis. Den er som regel oppdelt i 4-6 moduler med mellomarbeid. Gjennomføres med lærermøter i utviklingstid på skolene.

Realfagskommune

Høy kompetanse i realfag og teknologi er helt nødvendig for å møte dagens og morgendagens utfordringer innenfor næringsliv, helse, digital kommunikasjon, infrastruktur mm. Tynset som realfagskommunene skal bidra til å øke elevenes kompetanse i realfag. Fra høsten 2018 har vi deltatt i pulje 4 i den nasjonale realfagskommunesatsingen, og vinteren 2019 ble barnehagene også med i satsingen. Hovedmålet er at barn og elever skal oppleve praktisk og variert arbeid med realfagene, og at ansatte i både skole og barnehage får kompetanseheving på området.

Nettverk for lærere 5. – 10. trinn hadde sin oppstart vinteren 2019, denne høsten skal nettverket for barnehagelærere og lærere på 1. – 4. trinn starte opp. To til tre samlinger i året.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	7 581	7 581	7 581	7 581
1	Pris- og lønnsvekst	195	195	195	195
2	Fagfornyelsen nye lærebøker – digitale læremidler	200	200	200	200
3	KS 30/19	-50	-75	-100	-100
	Budsjettramme 2020-2023	7 926	7 901	7 876	7 876

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Fagfornyelsen

Gjennom fagfornyelsen skal det satses mer på digitale læremidler. Staten gir støtte til 1/3 av tilskudd det kan søkes om. Egenandel 200 – staten bidrar med 100.

3. Rammereduksjon

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen i Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 millioner. 2,5 millioner er tatt ned i 2020. Resten tas i årene 2021 og 2022. Her ligger andelen for grunnskoler felles.

Fåset skole og barnehage

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	9 355	8 966	9 103	8 903	8 703	8 703
Årsverk	15,1	14,3	13,6			
Tjenesteleder	Marte Grann Vingelen					

Endring i årsverk siste år skyldes reduksjon i bemanning på skolen for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjetttramma.

Organisering

Skolen, skolefritidsordningen (SFO) og barnehagen er samlet under ett felles tjenesteområde under ledelse av rektor.

Fåset skole:

- Organisert i tre trinn (1.-3.trinn, 4.-5.trinn og 6.-7.trinn). Totalt 59 elever skoleåret 2019/2020
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36 t/u i 100 prosent stilling
- SFO-tilbud 5 dager pr uke, morgen og ettermiddag med åpningstid fra kl.0700 – 16.30. På morgen, i ferier og dager med få elever, er SFO organisert i samarbeid med barnehagen.

Fåset barnehage:

- Loken 0-5 år med 15 barn. Åpent 5 dager i uka med åpningstid fra kl. 07.00 – 16.30

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Kvalitet i barnehagetilbudet • Sammen skape framtidstro!
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 5.-7.trinn						Landet
	Trivsel	4,3	4,4	4,7		4,4	4,3
	Mobbing	1,5	1,6	1,2		1,0	1,3
	Vurdering for læring	4,0	4,2	4,4		4,3	3,9
	Mestring	3,8	4,1	4,1		4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,1	4,3	4,5		4,3	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3)						Landet
	Lesing 5. trinn	51	51	x	56	51	50
	Regning 5. trinn	48	63	x	59	51	50
	Engelsk 5. trinn	53	53	x	49	50	50

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) skole						Landet
	Autonomi	4,9	x	4,5	x		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,7	x	4,5	x		4,0
	Rolleklarhet	4,6	x	4,5	x		4,3
	Mestringsklima	4,7	x	4,6	x		4,1
	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5) barnehage						
	Autonomi	4,6	x	4,6	x		4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,9	x	4,9	x		4,2
	Rolleklarhet	4,9	x	4,9	x		4,5
	Mestringsklima	4,7	x	5,0	x		4,3
	Fravær i %						
	Sykefravær	2,9	3,8	1,5			
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,0	96,8	100,5		100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	2	1	0	1	1	

Brukere

Resultatene på elevundersøkelsen i år er gode på alle parameterne. Ekstra gledelig er det at tallene for mobbing i år er lavere en landssnittet, etter flere år med negative tall. Det har blitt arbeidet systematisk med sosial kompetanse over år og dette arbeidet vil vi fortsette med. Resultatene fra elevundersøkelsen samsvarer godt med andre undersøkelser vi benytter for å kartlegge elevenes sosiale trivsel.

Resultatene på nasjonale prøver er i år meget gode i regning og lesing, mens det er litt under landssnitt i engelsk. På en liten enhet vil resultatene variere mye fra år til år, men vi bruker prøvene aktivt til å tilpasse undervisningen for den enkelte elev.

Det blir ikke gjennomført egne brukerundersøkelser blant foreldrene i barnehage og skole i den 6-årsperioden vi jobber med Kultur for læring. Foreldrene svarer på en egen kartlegging annen hvert år, som en del av prosjektet.

Medarbeidere

I en periode med nedbemanning er det ekstra interessant å se på resultatene av medarbeiderundersøkelsen. Vi har høy medarbeidertilfredshet både i barnehagen og i skolen. Forventingene til jobben medarbeiderne gjør er tydelig definert og kommunisert. Dette sammen med et godt mestringsklima som vektlegger samarbeid og å gjøre hverandre gode, gir et godt og inkluderende arbeidsmiljø for alle. Sykefraværet er på et stabilt lavt nivå.

Økonomi

Fåset skole og barnehage holder seg innen de rammene som blir gitt.

Organisasjon

Inneværende skoleår starter rektor på veiledningsstudiet. I tillegg er to lærere påmeldt et 40-timers etterutdanningskurs i programmering i skolen som går gjennom skoleåret 2019/2020

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	62	56	65		
2	Årsverk – lærere	7,0	7,5	7,1		
3	Netto driftsutgifter pr.elev (ikke skyss, sfo, lokaler)	106 843	125 571	108 936		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	9,7	8,6	10,7	10,5	12,1
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	11,8	11,0	13,9	13,9	15,8
6	Andel elever med §5 – 1 vedtak (i prosent)	9,7	10,7	6,2	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Inneværende skoleår har vi et elevtall på 59 elever, som er en nedgang på 6. Dette er i tråd med prognosene fremover også, der forholdsvis store kull går ut fra Fåset, mens det er få skolestartere. Vi håper selvfølgelig at bevegelsen i boligmarkedet vil gjøre at vi får flere elever enn prognosen viser!

Driftsutgifter pr.elev er nå nede på et lavere nivå etter noe reduksjon på lærerressurs. Dette synliggjøres også på tallene for lærertetthet i ordinær undervisning som er på nivå med kommunegruppe 12.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2020	2021	2022	2023	
Budsjettramme 2019		8 966	8 966	8 966	8 966	
1	Pris- og lønnsvekst	427	427	427	427	
2	Økning 20 % fagarbeider barnehagen	110	110	110	110	
3	Stillingsreduksjon	-400	-400	-400	-400	
4	KS 30/19		-200	-400	-400	
Budsjettramme 2020-2023		9 103	8 903	8 703	8 703	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Økning 20 % fagarbeider barnehagen

Økning av antall barn med 5-dagersplass gjør at grunnbemanning må økes.

3. Stillingsreduksjon

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjettramme. Reduksjon på 60% lærerstilling.

4. Rammereduksjon

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen i Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 millioner. 2,5 millioner er tatt ned i 2020. Resten tas i årene 2021 og 2022. Her ligger Fåset skole og barnehage sin andel som samlet i perioden 2020 – 2022 utgjør 800`.

Tyllaldalen skole

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	4 125	4 063	4 088	3 988	3 888	3 888
Årsverk	6,4	6,6	5,5			
Tjenesteleder	Morten Kroglund					

Årsverk skoleåret 2019-2020 er på 5,52. Det inkluderer skolens seniorpolitikk som utgjør 11,54 %. Det er syv ansatte, hvor to er på 100 %, resten er fordelt på deltidsstillinger fra 18 % til 93 %.

Organisering

- Skolen er organisert i to team. Et team er 1. - 4.trinn, og det andre teamet er 5. - 7.trinn.
- Flere trinn er sammenslått i flere fag og som grupper. Sammenslåing i flere fag og grupper er prioritert for å sikre en organisering hvor det er to lærere til stede. Det bidrar til å optimalisere læringsmiljøet til elevene.
- Skolen ruller på arbeidsmåter innenfor en tre ukers periode. Det innebærer at elevene i tillegg til aktiviteter i klasserommet skal få oppleve uteskole og bruk av arbeidsplan innenfor flere fag.
- Fast arbeidstid for lærere. Bundet tid er på 35,5 t/u i en 100 % stilling.
- SFO-tilbud 4 dager pr. uke – morgen og ettermiddag. På onsdager kjøper skolen plass i Lekestua barnehage for å imøtekomme SFO plass på onsdager.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Tyllaldalen skole skal være en skole som aktivt bruker lokalsamfunnet i elevenes tilegnelse av kunnskap og mestring
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7.trinn						Landet
	Trivsel	4,9	4,7	4,7	x	4,5	4,3
	Mobbing	1,0	1,0	1,0	x	1,0	1,3
	Vurdering for læring	4,4	4,5	4,4	x	4,3	3,9
	Mestring	4,2	4,3	4,1	x	4,3	4,1
	Faglig utfordring	4,5	4,7	4,0	x	4,2	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (verdien for landsgjennomsnittet er 50) Grunnet få elever og for å ivareta elevenes anonymitet på årskullene vises skolens snittresultat for 2016 – 2018.						Landet
	Lesing 5. trinn	60			x	mer enn 50	50
	Regning 5. trinn	56			x	mer enn 50	50
	Engelsk 5. trinn	60			x	mer enn 50	50

	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2020	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet	4,6	x	4,9	x	4,8	4,2
	Mestringsorientert ledelse	4,1	x	4,3	x	4,2	4,0
	Rolleklarhet	4,5	x	4,4	x	4,5	4,3
	Mestringsklima	4,1	x	4,6	x	4,3	4,1
	Fravær i %						
	Sykefravær	1,0	4,6	13,5	x	3,5	
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	101,4	90,3	92,5	x	100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	2	1	1	0	1	

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	22	15	16		
2	Årsverk	5,3	4,1	4,0		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	186 675	269 120	246 896		
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	5,3	4,3	4,4	10,5	12,1
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	5,5	4,3	4,4	13,9	15,8
6	Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4.trinn	4,1	3,6	5,9	12,6	14,3
7	Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7.trinn	6,6	4,8	3,3	14,2	15,7
8	Andel elever med § 5.1 vedtak	0,0 %	0,0 %	0,0 %	9,0 %	7,6 %

Kommentarer til tabellene

MÅLOPPNÅELSE

Brukere

Læringsmiljøet på Tyllidalen skole blir beskrevet gjennom elevundersøkelsen. Det er en nasjonal undersøkelse som er beregnet mot 7.trinn. For at vår skole får et bedre grunnlag, er det hvert år 6. og 7.trinn som gjennomfører undersøkelsen. Skolens resultater viser at elevene trives og viser god motivasjon for skolehverdagen. Til tross for at elevtallet har vært synkende har vi stort fokus på at alle elevene opplever å ha noen å leke og være sammen. Viktig at alle elevene føler seg inkludert i et fellesskap på tvers av trinn. Det tror vi er medvirkende til at skolen ikke har indikasjoner på at mobbing forekommer.

Brukerresultatene på nasjonale prøver er skolens snitt for skoleårene 2016-2018. Da elevgruppene er små er resultatene synliggjort på denne måten for å ivareta elevenes anonymitet på trinnene. Skolen kan vise til gode resultater i nasjonale prøver for femte trinn.

Medarbeidere

For å måle hvordan medarbeiderne oppfatter skolen som arbeidsplass gjennomføres 10-faktor undersøkelsen. Tyllidalen skole kan vise til gode resultater. Arbeidsmiljøet karakteriseres som oversiktlig både for leder og de som arbeider her.

Sykefraværet kan bli brukt som en indikasjon på å vurdere et arbeidsmiljø. På en arbeidsplass med få ansatte må en være forberedt på at sykefraværet kan variere mer enn i andre arbeidsmiljøer. På små arbeidsplasser utgjør ansatt en stor andel av de ansatte. En ansatt som blir sykmeldt i en lengre periode vil påvirke gjennomsnittet meget. Uavhengig av sykefraværprosenten, vil jeg karakterisere arbeidsmiljøet som oversiktlig og åpent. Det er ikke avdekket sykefravær som relateres til negativt arbeidsforhold på Tyllidalen skole.

Økonomi

Tyllidalen skole driftes innenfor tildelte rammer.

Organisasjon

Fokus på kompetanse i skolesektoren har vært prioritert innenfor TATO og fra sentrale hold. Tyllidalen skole, som er en fådeltskole, har hatt fokus på dette i flere år. Andelen ansatte som har videreutdanning seg har i løpet av flere skoleår vært stor. Skolens overordnede mål, er at skolen til enhver tid skal ha den kompetanse som kreves. For å få det til er skolen avhengig av ansatte med bred faglig kompetanse. Inneværende skoleår har vi ingen lærer som tar videreutdanning.

KOSTRATALL

Kostra/økonomi

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter.

Elevtall – årsverk – netto driftsutgifter pr. elev.

Elevtallet på skolen har i løpet av flere år blitt noe redusert. Reduksjonen i elevgrunnlaget og kommunens økonomiske utfordringer har ført til at skolen over tid har redusert antall årsverk. Omorganisering av skolens drift gjør at skolen driftes etter fådeltsprinsippet. Selv om årsverkene og elevtallet er redusert, er gjennomsnittskostnaden større enn snittet i Hedmark og kommunegruppe 12. Ut i fra elevprognosene, så vil elevtallet de neste skoleårene stige jevnt. Ved inngangen av skoleåret 2024-2025 vil elevtallet være i overkant av 30 elever. Det vil medføre at kostnader per elev vil forventes å reduseres for hvert år fremover.

Andel elever med § 5.1 vedtak – Rett til spesialundervisning

Tyllidalen skole har ikke elever med vedtak om spesialundervisning. Hvis skolen får elever som trenger spesialundervisning, vil den prosentvise andelen bli høy. Hver enkelt elev vil utgjøre en relativt stor andel av elevmassen.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	4 063	4 063	4 063	4 063
1	Pris- og lønnsvekst	175	175	175	175
2	Kutt for Virksomhetsplanen 2020 – 2023	- 150	- 150	- 150	- 150
3	KS 30/19		- 100	- 200	- 200
	Budsjettramme 2020-2023	4 088	3 988	3 888	3 888

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Kutt for Virksomhetsplanen 2020 – 2023

Kuttet på kroner 150.000,- ble synliggjort i virksomhetsplanen for 2019 – 2022. Skolens utgangspunkt etter skoleåret 2018 – 2019 var at det måtte til en betraktelig reduksjon på årsverk for å imøtekomme reduksjonen i ramma for 2019. Skolen klarte å redusere årsverkene så mye at kuttet, som vi visste ville komme i 2020, ble imøtekommet ved skolestart høsten 2019.

Det har ført til at bemanning til skoleåret 2019 – 2020 nå nærmer seg et minimum av stillinger. Det gir et utgangspunkt som gir et begrenset handlingsrom på hva skolen kan bidra med av ytterligere økonomiske kutt for kommunen. Av skolens årsverk er det kun to stillinger som er 100 %, resten er deltidsstillinger fra 18 % til 93 %.

Bemanningssituasjonen nå gjør at skolen er mer sårbar og er dermed mindre fleksible enn tidligere. Skolen blir mer sårbar i forhold:

- å kunne delta på kurs
- å få til en stabil organisering som imøtekommer intensjonene med tidlig innsats, deriblant organisere lesekurs som en del av tidlig innsats
- å organisere skolehverdagen ved uforberedt fravær av ansatte

Rektor ser at prognosene for Tyllaldalen skole er stigende fra og med skoleåret 2020 – 2021, og at elevmassen tilsier at årsverkene bør økes fra og med skoleåret 2022 – 2023. Det er ikke i denne utredningen tatt hensyn til om virkningen av økte prognoser vil påvirke bemanningen i SFO før høsten 2022.

3. KS 30/19

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen i Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 millioner. 2,5 millioner er tatt ned i 2020. Resten tas i årene 2021 og 2022. Her ligger Tyllaldalen skole sin andel. Viser forøvrig til kulepunkt 2.

Tynset barneskole

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	30 025	29 515	30 359	29 597	29 097	29 097
Årsverk	48,6	51,1	49,9			
Tjenesteleder	Jostein Sivertsen					

Årsverksendringer: Reduksjon i 1,2 årsverk som følge av rammereduksjon

ORGANISERING

Tynset barneskole er en landskapsskole, der hvert årstrinn utgjør et landskap. Lærerne er delt inn i team som har ansvar for hvert sitt årstrinn, og de skal med få unntak dekke den faglige- og sosiale opplæringen på sitt trinn. Alle elever har egen kontaktlærer, og grunnet elevtall er det stort sett fire kontaktlærere pr trinn. Ett trinn med 3 kontaktlærere. Skoleåret 2019/2020 startet vi med 369 elever. En reduksjon på 13 elever fra skolestart høsten 2018. Vi har en del grupperom på skolen som gir anledning til å dele i mindre grupper for de elevene som har behov for det, men vi mangler noen grupperom for å kunne drive optimalt med tanke på lese- og skriveopplæringen på 1. og 2.trinn og tidlig innsats på alle trinn. Vi har ikke grupperom som er store nok til todeling av enkelte trinn. Noe som medfører at vi i stedet må tre- og firedele, noe som er ressurskrevende. Skolen har en spesialpedagogisk avdeling som er innredet og tilrettelagt for multihandikappede elever.

Tynset barneskole har ansvar for spesialundervisningen for voksne, § 4A-2, interkommunale barne- og ungdomsgrupper (alternativ læringsarena) § 5.1 og dramagrappa Teatralis et samarbeidsprosjekt mellom TPS, TFF og kulturretaten. Dette ligger til avdelingen Tynset pedagogiske senter (TPS) med egen avdelingsleder som rapporterer til rektor på Tynset barneskole. Undervisningen ved TPS skal gi elevene kunnskap som fører fram mot faglige- og sosiale ferdigheter som skal danne grunnlaget for et meningsfylt liv. TPS har større søkning til spesialundervisning for voksne i år. Grunnet to nye tilbud har også søkningen til grupper økt. TPS har som mål å gi enda et gruppetilbud fra og med neste høst, et tilbud som retter seg direkte til slagrammede.

Vi har 14 elever (3,8 %) med vedtak etter § 2.8 i Opplæringsloven (krav om særskilt norskopplæring). Dette er elever som kommer med veldig ulik kulturell og skolefaglig bakgrunn, og krever mye tilrettelegging og oppfølging i skolehverdagen.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blikk for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Et trygt sted å være, sammen leke og lære
--------------------------------------	--

MÅLOPPNÅELSE

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2020	(2018)
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. trinn						Landet
	Trivsel	4,6	4,1	4,4	0,0	4,4	4,3
	Mobbing	1,2	1,4	1,3	0,0	1,0	1,3
	Vurdering for læring	3,6	4,0	3,9	0,0	4,0	3,9
	Mestring	4,2	4,0	4,0	0,0	4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,0	4,3	4,3	0,0	4,3	4,1

	Resultat nasjonale prøver (skalapoeng, der nasjonalt snitt = 50)						Landet
	Lesing 5. trinn	51	49	48	48	51	50
	Regning 5. trinn	45	50	47	46	51	50
	Engelsk 5. trinn	48	49	47	49	51	50
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Autonomi	4,3	x	4,7	x	4,6	4,2
	Mestringsorientert ledelse	3,7	x	4,6	x	4,6	4,0
	Rolleklarhet	4,3	x	4,6	x	4,6	4,3
	Mestringsklima	3,9	x	4,6	x	4,6	4,1
	Fravær i %						
	Sykefravær	10,2	4,0	6,9	x	5,5	
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	100,3	99,7	99,5	x	100,0	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	3	2	3	1	2	

KOSTRATALL

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	367	379	381		
2	Årsverk	31,8	32,5	34,8		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	72 032	69 118	73 898		
6	Lærertetthet – ordinær undervisning 1.-4.trinn	16,2	17,4	17,7	12,6	14,3
7	Lærertetthet – ordinær undervisning 5.-7.trinn	19,3	19,2	22,0	14,2	15,6
8	Andel elever med § 5.1 vedtak	5,2	6,6	6,6	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen er en obligatorisk kartleggingsundersøkelse som gjennomføres på 7.trinn hver høst. Her gir elevene svar på påstander innenfor 12 parametere. I 2016 lå barneskolen under landsgjennomsnittet på 6 av 12 måleparameter og i 2017 og i 2018 på 3 av 12. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre og utvikle elevenes faglige og psykososiale skolemiljø. Fokusområdene våre er relasjonskompetanse (støtte fra læreren har vært skåret til 4,5 og 4,4 de to siste årene), sosial kompetanse og samarbeid skole-hjem.

Trivsel kan deles inn i faglig trivsel og sosiale trivsel. Kartlegginger i prosjektet *Kultur for læring* viser at sosialt så trives elevene på skolen, mens den faglige trivselen trekker ned. Blir undervisningen for teoretisk, lærer- og lærebokstyrt, lite variert og kjedelig for elevene? Hvordan skal vi klare å motivere elevene til innsats og læringslyst, og hvordan skal vi gjøre undervisningen mer interessant og engasjerende? Dette er spørsmål vi må gå i dybden på fremover. Fagfornyelsen er på trappene i norsk skole. Hvordan skal vi rigge skolen for fremtidens læring og etterspurte kompetanse? Gjennom *Kultur for læring* fokuserer vi nå på fagfornyelsen med å gjøre undervisningen mer praktisk rettet, aktiviserende og relevant.

Medarbeidere

Ny type medarbeiderundersøkelse fra 2016, Undersøkelsen gjennomføres annet hvert år, derfor ingen resultater fra 2017. Resultatene fra undersøkelsen i 2018 viser positiv utvikling på alle måleparametere, og langt over snittet for landet.

Økonomi

Tynset barneskole har holdt seg innenfor tildelt budsjetttramme over tid. Det er god kultur i Tynsetskolene for å drifte innenfor tildelt ramme.

Organisasjon

En lærere har startet på videreutdanning høsten 2019 i faget kunst og håndverk. I tillegg er tre lærere påmeldt et 40-timers etterutdanningskurs i programmering i skolen som går gjennom skoleåret 2019/2020.

KOSTRA

Elevtall

Elevtallet ved barneskolen er i skrivende stund 369 elever. Prognosene fra skolepolitisk plattform fra 2015 sa at for inneværende skoleår var det ventet at 327 elever skulle ha sitt tilhold her. Vi er altså 42 flere elever enn det prognoser fra 2015 tilsa. Dette sier noe om mobiliteten i sentrum. Skolen er ikke rigget for den elevmassen vi har pr dato. Dette preger det fysiske-, faglige- og psykososiale læringsmiljøet til elevene. Dette er også signalisert i tidligere virksomhetsplaner, årsmeldinger og handlingsplaner for HMS. I skrivende stund har vi 20 elever med vedtak etter § 5.1 i Opplæringsloven (spesialundervisning). Dette utgjør 5,4 % av elevmassen.

Årsverk – lærere

Udirs lærernormkalkulator viser at Tynset barneskole med utgangspunkt i tallene for årsverk og elevtall høsten 2018, mangler 2,8 årsverk for å oppfylle lærernormen. Årsverket har økt noe fra skoleåret 2019/2020 mens elevtallet har gått noe ned. Hvordan vi ligger an i forhold til å innfri lærernormen får vi først oversikt over senere i skoleåret gjennom GSI-rapporteringen.

Netto driftsutgifter pr elev

Tynset barneskole driftes rimelig og en elev ved skolen koster kommunen lite i forhold til de vi sammenlignes med. Økningen i driftsutgiftene fra 2017 til 2018 skyldtes at lønnsmidler SFO som tidligere var regnskapsført under skolen, nå er trukket ut og ført på SFO-området. Dette gjør at Kostra-tallene på driftsutgifter nå er mer riktig både for skole og SFO.

ENDRINGSTILTAK

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjetttramme 2019	29 515	29 515	29 515	29 515
1	Pris- og lønnsvekst	1 382	1 382	1 382	1 382
2	Helårsvirkning spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2019/2020	262	262	262	262
3	Helårsvirkning spesialundervisning overført TUS skoleåret 2019/2020	-262	-262	-262	-262
4	Økt spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2019/2020	450	450	450	450
5	Spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2020/2021	250	600	600	600
6	Spesialundervisning overført TUS høsten 2020	-250	-600	-600	-600
7	Spesialundervisning som går ut av grunnskolen høsten 2020	-188	-450	-450	-450
8	Rammereduksjon	-800	-800	-800	-800
9	KS 30/19		-500	-1 000	-1 000
	Budsjetttramme 2020-2023	30 359	29 597	29 097	29 097

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Helårsvirkning spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2019/2020

Helårsvirkning av tidligere vedtak

3. Helårsvirkning spesialundervisning overført TUS skoleåret 2019/2020

Helårsvirkning av tidligere vedtak

4. Økt spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2019/2020

Behovet for spesialundervisning på 1.trinn skoleåret 2019/2020 er betraktelig større enn det som var kjent for oss høsten 2018. Ligger inne med helårsvirkning fra 2020.

5. Spesialundervisning 1.trinn skoleåret 2020/2021

Det meldes om behov for spesialundervisning på neste års første trinn tilsvarende det som går ut fra 7.trinn

6. Spesialundervisning overført TUS høsten 2020

Spespedressurs som går ut med elever på 7.trinn

7. Spesialundervisning som går ut av grunnskolen høsten 2020

Høsten 2020 går det ut spesped fra grunnskolen som er ført på Tynset barneskole. Denne ligger inne med virkning fra høsten 2020, og med helårsvirkning fra 2021. Ressursen er tilsvarende den ekstraressursen som ble satt inn på 1.trinn høsten 2019 (linje 4) og som ligger inn med helårsvirkning fra 2020.

8. Rammereduksjon

Vedtak om rammereduksjon på Tynset barneskole tilsvarende kr 1,6 millioner fra kommunestyret desember 2018. Denne reduksjonen er nå økt til kr 1,8 millioner, samtidig som det er lagt inn at dette skal tas i løpet av perioden 2020 – 2022. Kr 800 tusen tas i reduksjon i 2020.

Det er en utfordrende øvelse å gjøre disse rammereduksjonene uten at dette går på bekostning av den vedtatte lærernormen. Det kommer inn flere elever på 1.trinn høsten 2020 enn det som går ut fra 7.trinn våren 2020. Vi kommer derfor til å gå inn i skoleåret 2020/2021 uten å oppfylle lærernormen ved Tynset barneskole dersom rammereduksjonen tas ut i lærerårsverk.

Rammereduksjonen på kr 800 tusen tas ut gjennom reduksjon i årsverk.

Viser til vedtaket av virksomhetsplanen i fjor. Det ligger inne en inntekt på kr 2,2 millioner kr i ramma til Tynset barneskole som en følge av særtilskudd for enkeltelever og tilskudd for tidlig innsats. Hvor lenge vi kan forvente å beholde disse tilskuddene er meget usikkert, men dette ligger inne i ramma som en inntekt også i 2020, og medfører en stor fremtidig utfordring for skolen den gang tilskuddene opphører.

9. KS 30/19

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen i Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 millioner. 2,5 millioner er tatt ned i 2020. Resten tas i årene 2021 og 2022. Her ligger Tynset barneskoles andel. Totalt i perioden en reduksjon i ramma på 1,8 millioner kroner.

Kvikne skole og barnehage

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	9 593	9 712	9 539	9 339	9 139	9 139
Årsverk	14,5	15,5	14,9			
Tjenesteleder	Stein Grue					

Årsverkendringer

Endring i årsverk for 2020 skyldes reduksjon i bemanning på skolen for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjetttramma.

Organisering

Kvikne skole er en fådelt skole som drives ut fra en fådeltskolepedagogikk. Vi er organisert i tre team, med en teamleder for hvert team. Visjon for skolen er ”Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære”. Vi jobber etter kommunes verdier: trygghet, inkludering, optimisme og puls. Skolen er en aktiv bruker av nærmiljøet og uteskole er fast på timeplanen.

Kvikne skole

- 4-delt skole fra 1. til 10. trinn. Lærere organisert i tre team.
- Elevene i 1. og 2. trinn har fri hver onsdag.
- SFO-tilbud fem dager i uka.

Kvikne barnehage

- 1 avdeling, 0 – 5 år. 9 barn.
- Åpent 5 dager pr. uke
- Barnehagen har sommerstengt 3 uker i juli.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Kvikne skole og barnehage: Et trygt og godt sted å være, for å leke, oppleve og lære. • En skole for alle, med blikk for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring.
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse						Landet
	Trivsel	7.trinn	4,6	4,0	4,2	x	4,3
		10. trinn	3,9	4,1	4,3	x	4,3
	Mobbing	7.trinn	1,6	1,2	1,0	x	1,3
		10.trinn	2,0	1,0	1,2	x	1,1
	Vurdering for læring	7.trinn	3,6	3,7	3,3	x	3,9
		10.trinn	3,2	3,5	3,7	x	3,9
	Mestring	7.trinn	4,0	4,3	3,9	x	4,1
		10.trinn	4,2	4,3	4,2	x	3,9
	Faglig utfordring	7.trinn	3,8	4,0	3,6	x	4,1
		10.trinn	4,4	4,0	4,3	x	4,1

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet	
	Lesing 5. trinn		49	49	54	45	50	50
	Regning 5. trinn		49	56	53	45	50	50
	Engelsk 5. trinn		47	50	53	45	50	50
	Lesing 8. trinn		55	51	54	49	55	50
	Regning 8.. trinn		57	56	57	51	55	50
	Engelsk 8. trinn		58	53	59	46	55	50
	Lesing 9. trinn		59	59	55	61	55	54
	Regning 9.trinn		61	60	60	60	55	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse						Landet	
			44,7	45,4	42,5	45,6	45	41,8
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet	
	Autonomi	Skole	4,6	x	4,6	x	4,6	4,3
		Bhg	4,8	x	4,8	x	4,8	4,3
	Mestringsorientert ledelse	Skole	4,5	x	4,6	x	4,6	4,0
		Bhg	4,6	x	5,0	x	5,0	4,2
	Rolleklarhet	Skole	4,7	x	4,5	x	4,5	4,3
		Bhg	4,6	x	4,9	x	4,9	4,4
	Mestringsklima	Skole	4,4	x	4,3	x	4,3	4,1
		Bhg	4,6	x	4,9	x	4,9	4,3
	Fravær i %							
	Sykefravær	Skole	2,4	2,9	2,7	x	3,0	
Bhg		1,1	1,4	7,5	x	x		
SFO		2,8	0	x	x	x		
Økonomi	Regnskapsresultat							
	Resultat i forhold til budsjett i %		99,3	94,8	98,7	x	100	
Organisasjon	Indikator							
	Kompetanse (videreutdanning) antall		2	1	0	1	1	

Kommentarer til tabellen

Brukere

Elevundersøkelsen blir gjennomført for alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. Resultatene er en sammenslåing av alle elevene på 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn. I utgangspunktet er det bare 7. og 10. trinn som skal rapporteres, men for å få et stort nok utvalg og et mer korrekt bilde av forholdene har vi valgt denne metoden. Skolen er fådelt og elevene tilbringer mye av undervisningen på tvers av trinn. Resultatene viser en positiv kurve under parametere mobbing. Dette er tall som kan variere mye på en skole med relativt få elever, men vi ønsker å bemerke den positive trenden. Elevenes trivsel er noe vi har hatt og har som vårt fokusområde gjennom FoU prosjektet kultur for læring. Ungdomstrinnet viser en fremgang, mens mellomtrinnet har en tilbakegang. Skolen prioriterer dette området og samarbeider med FAU og elevrådet gjennom hele året for å evaluere tiltakene som er satt i gang og komme med nye tiltak som har elevenes psykososiale miljø som hovedfokus. Høsten 2018 ble det satt i gang et prosjekt med fokus på skole-hjem samarbeidet gjennom kultur for læring. Dette er pr. dags dato ikke avsluttet, men noe vi kommer til å jobbe videre med.

Vi har gjennomført egne kartlegginger og kartlegging gjennom trivselsledeprogrammet. Her viser resultatene en positiv trend over tid. Elevenes trivsel og sosial kompetanse er vårt hovedfokusområdet. Det faglige trykket er fortsatt høyt ved skolen. Resultatene på nasjonale prøver og grunnskolepoeng viser at vi ligger på et høyt faglig nivå i forhold til resten av landet. Resultatene viser god faglig trivsel, mens under sosial trivsel er det mer utfordring. Er det for høyt faglig trykk/fokus? Spiller det inn at vi er få elever og dermed få å spille på? Dette er utfordringer vi tar med oss

videre. Det blir ikke gjennomført egne brukerundersøkelser blant foreldrene i barnehage og skole i den 6 – årsperioden vi jobber med kultur for læring. Foreldrene svarer på en egen kartlegging annen hvert år, som en del av prosjektet.

Medarbeidere

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres annet hvert år og resultatene fra Kvikne skole og barnehagen 2018 viser at vi har godt fornøyde og motiverte ansatte. Lavt sykefravær bygger opp under dette.

Økonomi

Kvikne skole og barnehage holder seg innfor de rammene som blir gitt.

Organisasjon

En lærer har i høst startet på videreutdanning i faget spesped.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	71	71	70		
2	Årsverk-lærere	7,7	7,7	7,7		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	103 929	103 072	108524		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	10,0	10,7	10,6	10,5	12,1
5	Lærertetthet 8.-10 trinn	12,9	11,9	11,5	12,0	14,1
6	Lærertetthet – ordinær undervisning	12,7	12,7	12,6	13,9	15,8
7	Andel elever med §5.1 vedtak %	4,2	5,6	5,7	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Elevtallet ved Kvikne skole har over tid vært stabilt. Skoleåret 2019/2020 vil det ut i fra prognosene ligge på 59 elever. Dette en betydelig nedgang og vi må tilpasse drifta deretter. Prognosene fra barnehagen er heller ikke positive, derfor er det viktig at vi ser på mer samarbeid barnehage/skole og jobbe aktivt inn mot en sterkere og tydeligere «fådeltskolepedagogikk». Årsverk lærere ligger på samme nivå som 2017. Netto driftsutgifter er litt over nivået i 2017. Det er dyrere å drifte en liten skole, men med tanke på at vi er en skole med både barnetrinn og ungdomstrinn klarer vi å utnytte ressursen godt. Andel elever med §5.1 vedtak ligger på samme nivå som 2017. Men det er en økning i tilrettelagte tiltak mot elever uten enkeltvedtak.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	9 712	9 712	9 712	9 712
1	Pris- og lønnsvekst	461	461	461	461
2	Endring i spesialundervisning høsten 2019	-234	-234	-234	-234
4	Rammereduksjon jfr. tjenestegjennomgang	-400	-400	-400	-400
6	KS 30/19		-200	-400	-400
	Budsjettramme 2020-2023	9 539	9 339	9139	9139

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Endring i spesialundervisning høsten 2019

Fra høsten 2019 vil det bli redusert spes.ped behov. Vedtak med en total ramme på 400 tusen går over i videregående opplæring. Dette får en 5/12 effekt i 2019 og full effekt fra 2020.

3. Spesialundervisning 1. og 2. trinn 2018/2019

Nye vedtak på 1. og 2. trinn skoleåret 2018/2019 som gjør at det er behov for en økning innenfor spes.ped 2019.

4. Kutt iht virksomhetsplanen 2019 – 2022

I forbindelse med virksomhetsplanen 2019 – 2022 er det lagt inn en reduksjon i ramma for Kvikne skole og barnehage på 400 tusen. En reduksjon på 0,6 årsverk pedagog/fagarbeiderstilling vil tre i kraft høsten 2019.

5. Stillingsreduksjoner

Dette kuttet er nødvendig for å tilpasse kommunens driftsutgifter til den tilgjengelige budsjettramma.

6. KS 30/19

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 mill. 2,5 mill er tatt ned i 2020. Resten tas ned i årene 2021 og 2022. Andelen til Kvikne ligger her.

Tynset ungdomsskole

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	21 977	22 648	23 905	23 983	23 733	23 733
Årsverk	32,4	32,4	32,3			
Tjenesteleder	Stian Nystuen					

Organisering

Lærerne ved Tynset ungdomsskole er organisert i klassetrinnsteam. Hvert årskull er delt i tre klasser. Tre teamledere sammen med rådgiver, assisterende rektor og rektor utgjør skolens styringsgruppe. Ved skolen arbeider 32 lærere, 5 assistenter, sekretær, barnevernspedagog og sosionom/miljøarbeider. Skolens bibliotek er bemannet 2-3 dager i uka. It's learning benyttes som læringsplattform. Elevene har tilbud om leksehjelp morgen og ettermiddag 2-3 ganger pr uke.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene på Tynset ungdomsskole skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring i en skole som er for alle og har blick for den enkelte • Vi ønsker å skape et fleksibelt læringsmiljø gjennom varierte arbeidsmåter der elevene trives, trenes i å søke kunnskap, settes krav til og får utfordringer etter egne forutsetninger
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5) 7. og 10. klasse						Landet
	Trivsel	4,1	4,1	4,3		4,3	4,3
	Mobbing	1,3	1,2	1,3		1,0	1,1
	Vurdering for læring	3,2	3,2	3,4		3,9	3,9
	Mestring	3,8	3,8	4,0		4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,1	4,1	4,3		4,3	4,1
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)						Landet
	Lesing 8. trinn	53	53	51	49	52	50
	Regning 8. trinn	54	51	51	48	52	50
	Engelsk 8. trinn	52	52	50	49	52	50
	Lesing 9. trinn	54	58	55	56	55	54
	Regning 9.trinn	53	58	55	57	55	54
	Bruker-resultat grunnskolepoeng						Landet
	10. klasse	41,1	40,1	42,1	45	43,5	41,8

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet/ autonomi	4,5	x	4,7		4,7	4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,2	x	4,4		4,4	4,0
	Rolleklarhet	4,5	x	4,6		4,6	4,3
	Mestringsklima	4,5	x	4,7		4,7	4,2
	Fravær i %						
	Sykefravær	4,7	6,5	4,1		5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat						
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,7	99,8	100,5		100	
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse (videreutdanning) antall	5	2	3	3		

Kommentarer til tabellen

Brukere

Når det gjelder elevundersøkelsen kan vi ikke si oss helt fornøyde, selv om det er bedring på de fleste parametre sammenlignet med 2017. Vi har satt i gang tiltak knyttet til satsingen i kultur for læring, som vi håper vil gi effekt på sikt. Det siste året har skolen jobbet med relasjonsbasert klasseledelse som utviklingsarbeid, nå er det fokus på fagfornyelsen parallelt. Det er store forskjeller fra trinn til trinn hva brukertilfredshet angår, men trenden de senere årene har vært noe nedadgående (med unntak av forrige år). Det gledelige er å lese at tallene med hensyn til mobbeproblematikk over tid er relativt gode, selv om man aldri kan være fornøyd før all mobbing er borte. Vi jobber kontinuerlig med at elevene skal oppleve et godt og trygt skolemiljø. Forebygging er viktig, og det er viktig med gode rutiner om episoder skulle oppstå. Krenkelser og situasjoner som oppleves som mobbing skal skolen umiddelbart ta tak i. Det skal handles i henhold til skolens vedtatte plan mot mobbing, for et godt psykososialt skolemiljø.

Læringsresultatene viser relativt god score på nasjonale prøver. Vi ligger over landsgjennomsnittet på alle prøvene. Vi ser over tid bedre resultater i engelsk på 8. trinn, og håper den interkommunale satsningen på engelsk fra høsten 2017 skal bidra til å opprettholde eller øke disse resultatene. Resultatene for 2019-prøvene har i skrivende stund akkurat blitt publisert. Disse viser veldig god score på 9. trinn, mens de ligger under landsgjennomsnittet på alle prøver på 8.trinn. Det skal stilles forventninger til elevene, og elevene skal ha ambisjoner om en god læringskurve gjennom ungdomsskoleetida. Vi har som mål at elevene skal gå ut fra skolen med grunnskolepoeng over landsgjennomsnittet, men ser det er relativt store variasjoner mellom de ulike kullene. Det siste kullet som gikk ut nå i sommer ligger godt over landsgjennomsnittet.

Medarbeidere

Skolen er godt fornøyd med resultatene på medarbeiderundersøkelsen. Her er det økning på alle måleparametere, til tross for at tallene var gode ved forrige måling. 10-faktorundersøkelsen, som tallene er hentet fra, gjennomføres annethvert år (derfor ingen tall for 2017). Sykefraværet er relativt stabilt, med en nedgang igjen i 2018 sammenlignet med 2017.

Økonomi

Når det gjelder økonomi er det styrt med et lite underforbruk de siste årene, grunnet restriktivt bruk av vikarer og restriksjoner på innkjøp. Regnskapet for 2018 viser et merforbruk på kr. 116 tusen. I budsjettet lå Tynset ungdomsskole inne med bruk av disposisjonsfond. Ved regnskapsavleggelsen er det ikke lagt til grunn bruk av disposisjonsfond. Justert for dette drifter Tynset ungdomsskole godt innenfor tildelte rammer.

Organisasjon

Tynset ungdomsskole har stadig medarbeidere ute under videre-/ etterutdanning, i skrivende stund tre stykker. Dette er en stor styrke for utvikling av organisasjonen, og en liten utfordring, i forhold til fravær i forbindelse med studiesamlinger.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Elevtall	209	202	197		
2	Årsverk	26,5	26,4	25,2		
3	Netto driftsutgifter pr. elev	96 517	99 866	111 558		
4	Lærertetthet 8.-10. trinn	11,9	11,5	12,3	12,0	14,1
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	18,6	15,3	16,4	13,9	15,8
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	7,6	6,9	5,1	9,0	7,6

Kommentarer til tabellen

Her er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO- utgifter.

Elevtall

Relativt stabilt de senere årene, med en liten nedgang generelt sett. Dette gjenspeiler naturligvis tilsiget fra de tre barneskolene. Man ser en reduksjon i andel elever med enkeltvedtak de senere årene, flere elever er over på forsterket tilpasset opplæring. Samtidig er omfanget av vedtakene økende, så det samlede behovet for spesialpedagogisk hjelp har økt de senere årene, selv om andelen elever som mottar hjelp har gått ned.

Årsverk – lærere

Årsverkstallet er relativt stabilt, med en samlet reduksjon på ca. 1 årsverk de siste årene. Dette skyldes pålagte kutt, men på grunn av økt behov for spesialundervisning har ikke effekten av reduksjonen vært markant.

Netto driftsutgifter pr. elev

Netto driftsutgifter pr. elev har økt relativt sett mye fra 2017 til 2018. Dette henger sammen med noe lavere elevtall, samtidig som at behovet for spesialundervisning samlet sett har økt. Det blir større utgifter å fordele på færre elever.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	22 648	22 648	22 648	22 648
1	Pris- og lønnsvekst	977	977	977	977
2	Samlet effekt Virksomhetsplan 2019-2022	646	646	646	646
3	Spesialundervisning inn på 8.trinn	349	838	838	838
4	Spesialundervisning ut fra 10.trinn	-115	-276	-276	-276
5	Rammereduksjon jfr. tjenestegjennomgang	-600	-600	-600	-600
6	KS 30/19		-250	-500	-500
	Budsjettramme 2020-2023	23 905	23 983	23 733	23 733

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Samlet effekt virksomhetsplan 2019-2022

Samlet oversikt over de kuttene og de tilføringer som ble ført i 2019, som har helårsvirkning i 2020. Som det viser er helårsvirkningen av de ulike tiltakene en merutgift på kr. 646 000,-

3. Spesialundervisning inn på 8.trinn 2020

Det som kommer inn på nye 8.trinn av behov for spesial undervisning, som vi vet om pr. nå. Her er det viktig å være klar over at mye kan skje innen det neste skoleåret, av hva som kommer til og endrer seg av behov.

Det er også viktig å merke seg at elevene har flere timer pr uke på ungdomstrinnet enn barnetrinnet, noe som øker behovet for tilrettelegging.

4. Spesialundervisning ut fra 10.trinn 2020

De timene som gis på 10.trinn inneværende skoleår og som opphører høsten 2020.

5. Rammereduksjon jfr. tjenestegjennomgang

Utdanningssjefen har fordelt det pålagte kuttet til de ulike enhetene, for Tynset ungdomsskole utgjør dette kuttet kr. 600 000,-, for kommende år, tilsvarende ca. 75 % pedagogstilling. Ut fra et større pedagogbehov høst 2020 kontra høst 2019 (som følge av økt behov for spesialundervisning samlet sett), vil det bli utfordrende å få til.

6. KS 30/19

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen i Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 millioner. 2,5 millioner er tatt ned i 2020. Resten tas i årene 2021 og 2022. Her ligger Tynset ungdomsskole sin andel.

Tynset opplæringscenter

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	3 281	11 162	8 501	7 841	7 346	6 396
Årsverk	15,4	15,4	14,0			
Tjenesteleder	Svanhild Næverdal					

Organisering

Tynset opplæringscenter er organisert med 4 team; norsk- og samfunnskunnskapsopplæring for voksne, grunnskoleopplæring for voksne, bosettingsavdeling og introduksjonsavdeling. I tillegg er enheten ansvarlig for å søke om og å følge opp særskilt tilskudd ved bosetting av personer med ulike tilpasnings- og funksjonshemming. Enheten har også en liten stilling som skolerådgiver.

Norsk- og samfunnskunnskap:

- Interkommunalt samarbeid, kommunene Tolga- Alvdal- Folldal- Tynset
- Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for alle innvandrere i de 4 kommunene
- nivådelte grupper à 20/24 t/u.
- opplæringen er en del av Introduksjonsprogram som følges opp ved introduksjonsavdelingen i samarbeid med intro.avdelingen, oppfølging og veiledning av elever ved språktreningsplasser
- oppfølging av entreprenørskap i skolen for voksne i samarbeid med introduksjonsavdelingen
- avvikling av norskprøver muntlig og skriftlig i henhold til sentralt gitte prøver ved Kompetanse Norge

Grunnskoleopplæring for voksne

- grunnskoleopplæring for voksne i samarbeid med NØVGS, innføringsklasse, for de i alder 16-24 år.
- grunnskoleopplæring for voksne for de i alder fra fylte 25 år
- eksamensrettet grunnskoleopplæring
- opplæringen er for mange en del av introduksjonsprogrammet og følges opp i samarbeid med introduksjonsavdelingen

Koordinering av bosetting og integreringsarbeidet

- bosetting av flyktninger
- veiledningstjeneste for innvandrere i Tynset kommune
- budsjettansvar for integreringstilskudd Tynset kommune
- samarbeid med frivillige lag og organisasjoner
- oppfølging og tilrettelegging av aktivitetstilbud for nybosatte innvandrere for å fremme integrering og inkludering

Introduksjonsavdelingen

- introduksjonsprogram for flyktninger, del av norsk- og samfunnskunnskapsopplæring
- oppfølging av språktreningsplasser i samarbeid med norsk- og samfunnskunnskapsopplæringa
- kurs i samfunnskunnskap. Arrangerer kurs for deltakere fra omkringliggende kommuner
- avvikling av samfunnskunnskapsprøver i henhold til sentralt gitte prøver ved Kompetanse Norge
- avvikling av statsborgerprøve i henhold til sentralt gitt prøve ved Kompetanse Norge
- skolerådgiver, veiledning av innvandrere som søker grunnskole, videregående skole, høyere utdanning
- ansvar for å søke tilskudd til flyktninger med særskilte behov, tilskudd 1 og tilskudd 2. Følge opp søknader med tiltak i samarbeid med involverte tjenester.
- tolketjeneste

Kantine

- språktreningsplass

Avdelingene og de ulike funksjonene er samlet i et felles tjenestoområde som ledes av rektor.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• En skole for alle, med blick for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. • Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal gi muligheter og plikter til deltakelse, likestilling og integrering i det norske samfunnet.
-------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Status	Mål	
		2016	2017	2018	2019	2020	
Brukere	Introduksjonsprogrammet						
	Norsk og samfunnskunnskap:	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B1 og A2	Målt nivå B2,B1,A2	Målt nivå B2,B1,A2		Landet
	-lytteforståelse, skriftlig prøve	89%	83%	76%	84%	85%	80%
	-leseforståelse, skriftlig prøve	71%	65%	50%	64%	80%	67%
	-skriftlig fremstilling	90%	83%	83%	75%	85%	80%
	Muntlig fremstilling	91%	84%	93%	90%	90%	86 %
	Introduksjonsdeltaker:						Status 2018
	I lønnet arbeid eller utdanning etter endt intro. program	63 %	71,4%	72%	-	70%	63,3%
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)						Landet
	Selvstendighet	4,5	x	4,2	x	4,7	4,3
	Mestringsorientert ledelse	4,4	x	4,1	x	4,7	4
	Rolleklarhet	4,7	x	4,5	x	5	4,3
	Mestringsklima	4,7	x	4,3	x	4,7	4,1
	Bruk av kompetanse	4,6	x	4,3	x	4,7	4,3
	Fravær i %						
	Sykefravær	6,1	6,8	7,7	x	3	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå						
	Resultat i forhold til budsjett i %	103,1	107,9	101,9	x	100	x
Organisasjon	Antall ansatte i videreutdanning						
	Kompetanse for kvalitet, grunnskole	3	1	1	1	1	
	Rådgiverstudie og Norsk som andre språk	1	1	1	2	1	
	Flerkulturell forståelse		1	1		1	
	Spesialpedagogisk utdanning					1	
	Sosialpedagogisk utdanning					1	

Brukere

Introduksjonsprogrammet, norsk og samfunnskunnskap. Interkommunalt samarbeid

Tynset har arrangert språkprøver for kommunene Tynset- Tolga- Alvdal-Folldal siden sommer 2014. Prøveformen måler skriftlig og muntlig norsknivå etter nivå A1-A2-B1-B2, der A1 og under A1 viser laveste resultat. Nivå B2 tilsvarer Bergenstest. Fra 2019 har regjeringen bestemt at prøvefrekvensen økes fra 3 til 4 prøver / år skriftlig og muntlig, og det vil bli innført norskprøve på høyere språknivå (C1).

Nivåene A1-A2-B1-B2 måles ved skriftlige prøver i lytte- lese- skrive. Prøvene er digitale og vurderes sentralt av Kompetanse Norge. Muntlige norskprøver arrangeres lokalt med ekstern sensor. Tynset opplæringscenter har som målsetting å få raskere progresjon i norskopplæring for elever med liten eller ingen skolebakgrunn, og at flere elever oppnår nivå A2 og bedre. Vi legger vekt på ulike læringsstrategier i undervisningen.

Siden høst 2016 har vi jobbet med flere prosjekter. - Arbeidsrettet norskopplæring, entreprenørskap i undervisningen, temabasert undervisning, språkpraksis i praksisrettet arbeid, for å nevne noe. I arbeidsrettet norskopplæring har vi utviklet lokale læringsmapper og fagplaner for å styrke veiledning av introduksjonsdeltakere ute på de ulike språktreningsplassene. Vi har fått tildelt kommunale prosjektmidler og tilskudd fra Hedmark Fylkeskommune for flere av prosjektene.

To av prosjektene, arbeidsrettet norskopplæring og engelskundervisning for elever som skal søke høyere utdanningsnivå, ble avsluttet sommer 2019. Arbeidsrettet norskopplæring videreføres som en læringsstrategi, mens engelskundervisning på høyere nivå ikke vil bli videreført på nåværende tidspunkt.

Inneværende skoleår samarbeider vi om språktrening kombinert med dyrking av grønnsaker. Prosjektet er kalt «Småprat i kjøkkenhagen» og er et samarbeid med Musea i Nord- Østerdal og Rådhuset Vingelen. Annet prosjekt vi har jobbet med siden høst 2018 er å etablere entreprenørskap i voksenopplæringa i samarbeid med Ungt Entreprenørskap og voksenopplæringa på Røros.

I tillegg til 20 t/u norskopplæring tilbyr vi 4 t/u valgfag. Elevene kan velge mellom sang / musikk, it-opplæring, samfunnskunnskap og entreprenørskap. – Det siste er prosjektet som tidligere nevnt.

Tynset opplæringscenter kan over tid vise til jevnt gode resultater ved norskprøver.

Introduksjonsprogrammet, overgang fra introduksjonsprogram til skolegang eller lønnet arbeid

Tynset kommune kan over tid vise til jevnt gode resultater ved overgangen fra endt introduksjonsprogram til lønnet arbeid eller utdanning. Fra 2009 - 2013 var resultatet 100 % aktivitet etter endt program. Resultatet for 2014-2016 lå gjennomsnittlig på 64%, som er lavere enn målsettinga, men høyere enn landsgjennomsnittet den gangen. Både i 2017 og 2018 fikk vi rundt 72% sysselsetting etter endt introduksjonsprogram, noe som er over vår målsetting og over landsgjennomsnittet.

Medarbeidere

Ved gjennomføring og evaluering av medarbeiderundersøkelsen 2016 jobbet personalet og ledelsen grundig med kommunens visjon og verdier knyttet opp mot enhetens resultater ved medarbeiderundersøkelsen, 10-faktor. Alle virksomheter rapportere på følgende faktorer: *selvstendighet, mestringsorientert ledelse, rolleklarhet og mestringsklima*. Tynset opplæringscenter har i tillegg satt fokus på *bruk av kompetanse*. For å oppnå forventet mål ved tjenesten er god faglig kompetanse, delingskultur og rolleavklaring viktig i alle ledd. Til tross for systematisk bruk av kompetanse, samarbeid på tvers av enhetene, fokus på delingskultur og rolleavklaring ved samarbeid om oppdaterte stillingsinstrukser, viser medarbeiderundersøkelsen 2018 til en lavere skår enn tidligere undersøkelser. Noe av forklaringen kan ligge i at enheten er utvidet siden medarbeiderundersøkelsen 2016 og flere nytilsatte deltok for første gang på undersøkelsen i 2018. Tilbakemelding fra nytilsatte var usikkerhet knyttet til rapporteringsnivå. Ledelsen jobber fortsatt aktivt for å oppnå samme nivå som for 2016 eller bedre.

Sykefraværet for 2018 er høyere enn ved samme periode i 2017, og vesentlig høyere enn for 2016.

Sykefraværet skyldes langtidssykemeldinger. Arbeidsplasser er utbedret for å redusere slitasje knyttet til det fysiske arbeidsmiljøet. Noe av sykmeldingsfraværet skyldes også organisering og stort arbeidspress ved arbeidsplassen over tid.

Økonomi

Enheten viser til god økonomistyring. Ikke vært store avvik mellom budsjett og regnskap.

Organisasjon

Enheten har i flere år hatt ansatte i høyskolestudier, både knyttet til Kompetanse for kvalitet og Kompetanse for mangfold, men også ansatte i høyskolestudier utenfor den statlige ordningen. Det har i flere år vært behov for kompetanseheving av det pedagogiske personalet og økt behov for kompetanse knyttet til flerkulturell forståelse. Det er behov for økt kompetanse i fagene norsk som andrespråk for voksne, norsk og engelsk på eksamensrettet grunnskolenivå for voksne, spesialpedagogikk og sosialpedagogikk.

Generelle kommentarer

Ved Tynset opplæringscenter legger vi stor vekt på tverrfaglig samarbeid og samarbeid med andre enheter, organisasjoner og frivillige for å få til god integrering og inkludering i kommunen.

Nøkkeltall for tjenesten

		2016 Pr.1.10.	2017 Pr 1.10.	2018 Pr.1.10.	2019 Pr.1.10.
1	Elevtall norskavd.	120	106	81	60
2	Årsverk norskavd., ped.ressurs	7,5	7,7	6,5	6,3*(5,27)
3	Elevtall grunnskole vo	13	17	15*(16)	20*(21)
4	Årsverk grunnskole vo., ped.ressurs	1,5	2,2	2	2,3
6	Introduksjonsdeltakere	63	54	37	20
7	Årsverk bosettingsavdeling	1,8	1,8	1,8	1,8
8	Årsverk introduksjonsavdeling, inkl skolerådgiver og tilskudds-søker / oppfølger av tilskudd for flyktninger med nedsatt funksjonsevne	2,5	2,5	2,5	2,5

Rad 2: Innsparing høst 2018; 0,9 årsverk ved undervisningsavdelinga for norsk og samfunnskunnskap.

Høst 2019 innsparing på 0,5 årsverk ved avdeling norsk og samfunnskunnskapsopplæring.

Reelle årsverk for høst 2019 er 5,27. 0,47 årsverk er knyttet til prosjekt tema og ungt entreprenørskap, og 0,4 årsverk i studievikariat.

Rad 3: en elev med permisjon.

Rad 4: Innsparing på 0,4 årsverk ved grunnskoleavdelinga høst -18 ble ikke realisert, men en innsparing på 0,2 årsverk. Fra høst -19 har det vært nødvendig å øke ressursen med 0,3 årsverk sammenlignet med høst -18.

Admin.ressurs og kontorressurs unntatt.

Kommentarer til tabellen

Med fokus på og ønske om at vi daglig utfører vårt arbeid etter kommunens verdier trygghet, inkludering, puls og optimisme skal vi gi våre elever og deltakere opplevelse av mestring, læring og utvikling ved våre avdelinger. Med kvalifiserte ansatte og godt samarbeid mellom avdelingene, samarbeidende kommuner og andre kommunale enheter skaper dette en trygg læringsarena. For oss er det viktig med sosial- og kulturell kompetanse for å forstå den enkelte elevens utfordringer, og deretter legge til rette for at den enkelte elev / deltaker kan utvikle sine evner og tilegne seg målretta kunnskap.

Ved *norskavdelinga* ble det i 2017 gitt norsk og samfunnskunnskapsopplæring til totalt 198 elever. I snitt hadde vi ca 140 elever til enhver tid ved avdelinga. Til skolestart høst 2018 var det betydelig færre elever og per 15.september 2018 var det 67 elever. Per 1.oktober 2019 er det 60 elever ved norsk og samfunnskunnskapsavdelinga. Elevene er bosatt i Folldal, Alvdal, Tynset og Tolga. Fra Folldal er det høst 2019 kun 2 elever, og det ligger ikke an til at det kommer flere elever fra denne kommunen inneværende skoleår. I beregningen er også betalingselever / privatister medregnet. Vi tilbyr undervisning i grupper organisert etter elevenes mestringsnivå i norsk muntlig og skriftlig, temaundervisning og arbeidsrettet opplæring.

Ved *grunnskoleopplæring* for voksne er det 20 elever skoleåret 2019-2020. Det undervises i 5 fag, både grunnleggende ferdigheter og eksamensrettet. Andre kommuner kjøper elevplass ved grunnskole for voksne v/Tynset opplæringscenter, men tilbudet er ikke organisert etter avtale om interkommunalt samarbeid. Grunnskoleopplæring VO er et tilbud for de i alder 16 år og eldre. Primært går de i alder 25 år og eldre ved grunnskoleopplæringa VO Ty. opplæringscenter, og de i alder 16 – 24 år ved Innføringsklasse ved NØVGS, men dette er kun veiledende og ikke en absolutt praksis.

Ved introduksjonsordningen 2018 var det 32 aktive deltakere i løpet av året. 12 av introdeltakerne avsluttet introduksjonsprogrammet i 2019. Statistikk for 2019 om utdanning eller arbeid etter endt intro.porgram foreligger ikke ennå. Med færre flyktninger til Norge har vi hatt en stor nedgang av introdeltakere på Tynset i 2018-19. Ved introduksjonsordningen er det 20 deltakere pr 01.09.2019. 4 av dem har språktreningsplass 1-2 dager/uke i tillegg til norskopplæring. 8 deltakere har undervisning ved vgs, innføringsklasse og grunnskole for voksne. 11 deltakere følger kun norskundervisning og introduksjonskurs ved Tynset opplæringscenter.

Høsten 2017 har vi jobbet mer offensivt for å skaffe språktreningsplasser knyttet til prosjektet Arbeidsretting, noe som har resultert i flere språktreningsplasser blant private næringsdrivende. Tynset kommune har vedtatt å ha 20 språktreningsplasser. Per september 2019 har vi til disposisjon 16 plasser og 4 av disse er aktive som språktreningsplasser.

Ved samfunnskunnskapskurset vår 2019 var det 23 deltakere fra 5 kommuner. Det var 6 språkgrupper representert. Hver gruppe fikk opplæring på eget morsmål. Etter ny lovgivning skal kommunen fra 2019 øke prøvefrekvensen fra 2 samfunnskunnskapsprøver og statsborgerprøve til 3- 4 ganger / år. Alle prøver er digitale og sentralt styrt ved Kompetanse Norge.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2020	2021	2022	2023	
	Budsjettramme 2019	11 162	11 162	11 162	11 162	
1	Pris- og lønnsvekst	384	384	384	384	
2	Introduksjonsstønad 2019	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	
3	Introduksjonsstønad 2020	3 905	3 370	3 000	2 050	
4	Tolketjeneste, økning	150	150	150	150	
5	Rammereduksjon 2020-2022	-100	-225	-350	-350	
	Budsjettramme 2020-2023	8 501	7 841	7 346	6 396	

Kommentarer

1. Lønns- og prisvekst

Her er det beregnet lønns- og prisvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Introduksjonsstønad 2019

Se pkt 3

3. Introduksjonsstønad 2020

Ved betydelig nedgang i bosetting av flyktninger vil det være færre personer som utløser introduksjonsstønad i 2019 sammenlignet med 2018. Behovet for introduksjonsstønad reduseres fra 2019 til 2020 med kr 3 905 552. For 2020 - 2022 er det estimert en betydelig nedgang av introduksjonsdeltakere dersom IMDi ikke anmoder kommunen om bosetting av flyktninger.

For 2020 vil det være flere deltakere med behov for økt introduksjonsprogram fra 2 til 3 år.

Til avdelingen ligger 1,5 årsverk til programveileder og 0,5 årsverk er knyttet til stilling som skolerådgiver og stilling med ansvar for å søke tilskudd til kommunen for flyktninger med funksjonshemming. Det ligger også an til at 0,7 årsverk kjøpes av Tolga kommune, men her foreligger ikke vedtak fra kommunestyrene i Tolga og Tynset ennå.

Naturlig konsekvens av færre flyktninger og med innsparing på 0,7 årsverk er det derfor for tidlig å si noe om per medio september.

4. Behov for økt ramme tolketjeneste

Regnskap 2019 viser en betydelig økt bruk av tolketjeneste i kommunen. Det er behov for å øke ramma med kr 150 000.

5. Rammereduksjon 2020-2022

Kutt fordelt på enhetene i 2020 utgjør kr 100 000 for Tynset opplæringscenter. Kuttet må dessverre legges til drift av kantina ved Holmen, noe som helt klart er uheldig for integrering, trivsel og miljø.

6. KS 30/19

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 mill. 2,5 mill er tatt ned i 2020. Resten tas ned i årene 2021 og 2022..

Behov 2020-2021-2022

Virkning av endring av Introduksjonsloven, kr 400 000

I forslaget til den nye Integreringsloven ligger det et krav om at kommunen skal sørge for opplæring til deltakeren har oppnådd et forhøyet minimumskrav i norsk på kortere tid enn tidligere. Dette krever ressurser og økt tilpasning av undervisningen. Kommunene vil ikke få mer i persontilskudd for å imøtekomme økte krav og det ligger forventninger til at kommuner skal bruke av integreringstilskudd tilført kommunen for å imøtekomme de nye kravene som vil komme fom. 2020.

Fagopplæring til voksne ved introduksjonsprogrammet, kr 100 000

For at flere introduksjonsdeltakere i Tynset kommune skal kunne benytte kompetanse medbrakt fra hjemlandet og kunne gå over fra introduksjonsprogrammet til arbeid, er det stort behov for midler til å finansiere hele eller deler av fagopplæring for voksne.

Kommuner som lykkes i dette arbeidet gir økonomisk støtte / lån med gunstige lånebetingelser til ulike fagopplæringer og kurs som kan generere til lønnet arbeid for deltakeren.

Fagfornyelsen, kr 150 000

Behov for ressurser knyttet til fagfornyelsen. Fagbøker, lærebøker og digitale hjelpemidler tilpasset grunnskoleopplæring for voksne. Opplæringscenteret har kun en smartboardtavle innkjøpt i 2009. Det er behov for oppgradering av digitale hjelpemidler og ønskelig med innkjøp av 2 interaktive tavler/ TV.

PP-tjenesten/logopedtjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	3 018	3 085	3 218	3 118	3 018	3 018
Årsverk	10,9	10,8	10,8			
Tjenesteleder	Ragni Hole					

Organisering

PP-tjenesten og logopedtjenesten for Nord-Østerdal dekker kommunene Tynset, Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Os, og fylkeskommunen. Tynset kommune er vertskommune. Det avholdes fagråd to ganger i året. Alle kommuner er representert.

Tjenesten er organisert i:

- Inntaksteam for Logoped- og PP-tjenesten
- Barnehageteam
- Grunnskoleteam
- Videregående skoleteam

Hver skole og barnehage har en kontaktperson i PPT som har fast besøksplan mot den enkelte enhet. Alle har et ansvar for det systemiske arbeidet i hver organisasjon. I tillegg har tjenesten 4 team som arbeider med kompetanseheving innen følgende områder:

- Lese- og skrivevansker, matematikkvansker og språkvansker.
- Sosiale og emosjonelle vansker.
- Sammensatte lærevansker.
- System arbeid med fokus på læringsmiljøet i barnehager og skoler

Mål

Overordnede mål for tjenesten	PP-tjenesten • Faglig kompetent tjeneste som yter kvalitativt gode tjenester til barnehager og skoler, og utfører sakkyndig arbeid for barn, ungdom og voksne som har krav på det etter barnehageloven §§ 19 c og d, og opplæringsloven §§ 5-1, 5-3 og 5-6 • En synlig og tilgjengelig tjeneste som bidrar til helhet og sammenheng i tiltak • Arbeider forebyggende og systemrettet med fokus på læringsmiljø • Bidra til tidlig innsats i barnehage og skole
	Logopedtjenesten • Diagnostisere, utrede, behandle og veilede målgruppen som har krav på logopediske tjenester etter barnehageloven §§ 19 a og d og opplæringsloven §§ 5-1, 5-3, 4A. 2, 4A-1, 4A-5 og 4A-13 • Samarbeide tett med PP-tjenesten i veiledning av skole/barnehage. PP-tjenesten skriver sakkyndigvurdering til de som har krav på det etter lovverket, i samarbeid med logopedtjenesten.

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker - ikke gjennomført	x	x	x		
	Respektfull behandling					
	Tilgjengelighet					
	Informasjon					
	Brukermedvirkning					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,9		4,9	4,3
	Mestringsorientert ledelse		4,8		4,9	4,0
	Rolleklarhet		4,4		4,9	4,3
	Mestringsklima		4,7		4,9	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	7,2	3,2	0,5		5,9
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,0			100	
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall i videreutd.sløp)	3	1	2	3	

Nøkkeltall:

PP-tjenesten/logopedtjenesten har ikke KOSTRA tall.

	Avgjørende faktorer	Indikator	2017	2018	2019	Mål 2020
1	Henvisning i tidlig alder	Klientstatistikk Førskolealder (skoleåret)	16,0%	19,4%	PPT 17,5% Logopedtjenesten 37,5%	PPT 17,0% Logopedtjenesten 45,0%
2	Tidlig intervensjon ved vansker	Klientstatistikk	39 barn/ungdom på venteliste	34 i PPT, 13 i logopedtjenesten	15 i PPT, 0 i logopedtjenesten	Ikke venteliste
3	Tilgjengelighet gjennom kontaktpersoner	Besøksplan i skoler og barnehager	Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan eller etter avtale	Utsendt besøksplan
4	Tverrfaglig/tverretattlig samarbeid	BUT/OBS i alle kommuner	Minimum 4 møter i året	Minimum 4 møter i året	Minimum 4 møter i året	Minimum 4 møter i året
5	Systemisk tilnærming i individsaker	Standard for systemisk arbeid i saker	Implementering av standard	Implementering av standard	Implementering av standard	Bruke standard i aktuelle saker

6	Henvisningsskjema for systemsaker	Henvisninger om gjelder systemene / læringsmiljøet / organisering		6		Flere henviste systemsaker
7	Skole- og barnehage utvikling	Kultur for læring				Delta i satsningen
8	Kompetanseheving i skoler og barnehager	Kurs nettverk for lærere/førskolelærere	2	2	2	4
9	God fagkompetanse i teamet	Kvalitet på sakkyndige uttalelser				Fortsatt ha god kvalitet på sakkyndig vurderinger
10	Logopedtjenesten mer inn i barnehagen	Tidlig intervensjon ved mulig språkvanske				Redusere antall henvisninger fra skolene

Kommentarer til tabellen

- PP-tjenesten har fortsatt venteliste når barnehage- og skoleåret starter opp, men ventelisten er redusert fra forrige år. Målet er at det ikke skal være venteliste. Logopedtjenesten har ikke venteliste.
- Systemisk tilnærming i enkeltsaker før henvisning er svært viktig. PP-tjenesten får henvist for mange individualsaker som vi på sikt må løse ved at det jobbes mer forebyggende mot læringsmiljøet på skolene og barnehagene i samarbeid med alle involverte. Målet må være en mer inkluderende praksis der PPT i enda større grad jobber med veiledning ute i skolene og barnehagene,
- Det siste året har vi fått henvist systemsaker med fokus på læringsmiljøet og rollen til de voksne i skoler og barnehager. PPT har alltid jobbet med og opp mot systemene i skolene og barnehagene, men etter at vi nå får henvist rene systemsaker er det blitt jobbet mer systematisk. Det jobbes bra med systemarbeid i barnehagene nå. Dette fører nok til at vi i større grad får de «riktige» barna henvist.
- Forskning viser at tidlig innsats kan avhjelpe språkvansker senere i livet, og fonologisk bevissthet utvikles gradvis gjennom barndommen. Fonologisk bevissthet henger tett sammen med evnen til å lære seg å lese det vil si evnen til å lære og avkode lyd bokstav som er en forutsetning for senere å kunne lære seg å lese med mening og forstå innholdet. Barnehagene må bevisstgjøres og trening med disse barna bør starte tidlig. Logopedtjenesten er en viktig samarbeidspartner sammen med barnehageansatte for tidlig innsats og oppfølging.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	3 085	3 085	3 085	3 085
1	Pris- og lønnsvekst	133	133	133	133
2	KS 30/19	0	-100	-200	-200
	Budsjettramme 2020-2023 (Tynset kommunes andel)	3 218	3 118	3 018	3 018

Interkommunalt samarbeid - kostnadsfordeling	
Tynset kommune sin andel	3 218
Os kommune sin andel	898
Alvdal kommune sin andel	1 494
Tolga kommune sin andel	883
Rendalen kommune sin andel	870
Folldal kommune sin andel	766
Fylkeskommunen sin andel	1 703
Sum	9 832

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. KS 30/19

Kommunestyret vedtok i sak 30/19 «Ressursgrunnlaget for grunnskolen i Tynset ut fra nasjonale krav og lokale ambisjoner» en innsparing på 5,5 millioner. 2,5 millioner er tatt ned i 2020. PPT/Logopedtjenesten får ingen innsparing i 2020, men det er lagt inn innsparing i 2021 og 2022.

Tynsetbarnehagene

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	37 889	38 023	39 844	39 544	39 544	39 544
Årsverk	52,9	51,8	50,6			
Tjenesteleder	Mariann Hagen					

Organisering

Tynsetbarnehagene består av de tre kommunale barnehagene i Tynset sentrum.

- Tronstua barnehage har 5 avdelinger og har per dato 60 barn.
- Haverslia barnehage har 4 avdelinger og har per dato 49 barn.
- Skogstua barnehage har 4 avdelinger og har per dato 52 barn.

Antall barn som har plass i den enkelte barnehage, varierer med barnas alder og oppholdstid. Jo større andel barn over 3 år, jo flere barn er det totalt plass til i den enkelte barnehage.

Tynsetbarnehagene har budsjettansvar for spesialpedagogiske tiltak og andre støttetiltak i samtlige barnehager, både kommunale og private. Videre har tjenesteområdet ansvar for å beregne og utbetale offentlig tilskudd til private barnehager. For 2020 utgjør dette 9,5 millioner av budsjettet. I henhold til barnehagelovens forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, skal kommunen kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til offentlig ettersyn. Kommunens beregning, basert på regnskapstall fra 2018, regulert med kommunal deflator for 2019 og 2020, gir følgende tilskuddssatser 2020: (Tallene foreløpig ikke klare da forskriften ikke er oppdatert med 2020-tall. Disse legges inn i dokumentet så snart de nasjonale satsene og grunnlagstallene er klare.)

- Hel plass 0-2 år /år: kroner
- Hel plass 3-6 år /år: kroner

I tillegg skal det utbetales kompensasjon for økt krav om pedagogisk bemanning og kapitaltilskudd. Her legges nasjonale satser til grunn. Disse er en del av statsbudsjettet.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Kvalitet i barnehagetilbudet • Ansatte med riktig kompetanse • God ressursutnyttelse
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Landet
		2017	2018	2019	2019	
Brukere	Kultur for læring – Foreldre (500=snitt Hedmark)					
	Hedmark					
	Informasjon og samarbeid	510			520	500
	Tilfredshet	481			500	500
	Aktiviteter	499			510	500
	Kultur for læring – Barn (500=snitt Hedmark)					
	Relasjon mellom barn og voksen	490			500	500
	Trivsel og vennskap	488			500	500
	Erting	470			500	500

Virksomhetsplan 2020 – 2023

	Gjenkjennelse av tall	499			500	500
	Gjenkjennelse av geometriske figurer	462			500	500
	Gjenkjennelse av bokstaver	522			525	500
	Gjenkjennelse av ord	516			525	500
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)				Mål 2020	Landet 2018
	Selvstendighet		4,2		4,4	4,3
	Mestringsorientert ledelse		4,1		4,3	4,0
	Rolleklarhet		4,5		4,5	4,3
	Mestringsklima		4,4		4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,9	5,8	-	5,0	-
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	93,4	97,6	-	-	-
Organisasjon	Indikator					
	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning (snitt kommunale og private bhg) *	33,5	34,4	39,4	42 %	40,8
	Antall ansatte under utdanning/etterutdanning/videreutdanning	9	4	6	6	-

*Andel ansatte med barnehagelærerutdanning er gjennomsnittstall for alle barnehager i kommunen, både kommunale og private. De øvrige tallene i tabellen gjelder Tynsetbarnehagene.

Kostratall (under) er også gjennomsnittstall for alle barnehager der det ikke er presisert at det bare gjelder kommunale.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	97,9	94,0	100	92,3	92,3
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	91,4	84,6	100	85	84,3
3	Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	78,3	76,4	76,4	65,6	55,8
4	Andel minoritetsspråklige barn med barnehageplass (1-5 år) Prosent	86,0	83,7	100	89,6	81,0
5	Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i alle barnehager	5,9	5,3	5,7	5,6	5,6
6	Korrigerte brutto driftsutgifter per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kroner, kostrafunksjon 201)	52	57	55	55	57
7	Korrigerte brutto driftsutgifter per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kroner, kostrafunksjon 201, 211,221)	66	75	72	68	69
8	Netto driftsutgifter i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	12,7	12,3	12,1	12,0	12,0

Kommentarer til tabellene

Kvalitet i barnehagetilbudet.

Barnehagene har ikke resultater fra KS sin brukerundersøkelse etter 2016. I stedet skal hele barnehagesektoren i Tynset gjennomføre kartleggingsundersøkelsen knyttet til prosjektet «Kultur for læring». Foreldre, ansatte og de eldste barna i barnehagen svarer på denne undersøkelsen. De gjennomsnittlige resultatene fra 2017 viste at foreldrene gjennomgående var godt fornøyd med barnehagetilbudet. Svarprosenten var meget høy og kartleggingen ga mange data som barnehagene har analysert nærmere. Barnehagene gjennomfører ny kartlegging i november 2019, men resultatene vil ikke bli klare før januar 2020. Resultatene brukes til forbedringsarbeid og kvalitetsutvikling.

Tynset kommune innførte ny medarbeiderundersøkelse, 10-faktor(KS) i 2016. Undersøkelsen gjennomføres hvert annet år og har fokus på både lederskap og medarbeiderskap. Resultatene fra 2016 til 2018 er stabile, og begge år skårer Tynsetbarnehagene litt bedre enn landsgjennomsnittet, ny undersøkelse skal gjennomføres våren 2020.

Ansatte med riktig kompetanse.

Andelen ansatte med barnehagelærerutdanning har vært økende, men vil nå stagnere midlertidig. Ny pedagognorm og ny bemanningsnorm for barnehagen ble innført 1.august 2018. Politiske føringer om effektivisering har ført til at barnehagene foran barnehageåret 2019-20 følger lovens absolutte minimumskrav når det gjelder pedagognorm. Dette er for å tilpasse oss minstekravet og for å unngå oppsigelser av fagarbeidere og assistenter. Kommunens mål på sikt er fortsatt 50 %. Kompetansen hos de ansatte er avgjørende for kvaliteten i barnehagene, og er fortsatt et viktig satsingsområde for barnehagesektoren. At sektoren deltar i det store forsknings- og utviklingsarbeidet «Kultur for læring» sikrer kompetanseheving hos alle ansatte. I tillegg til dette oppfordres de ansatte til å ta videreutdanning og videreutdanning. Et stabilt antall ansatte videreutdanner seg til enhver tid. Antallet er ikke så stort, men stabilt. En svært høy andel av assistentene i barnehagen har nå fagutdanning (barne- og ungdomsarbeidere). Tynsetbarnehagene ønsker fortsatt å støtte opp om assistenter som ønsker fagbrev.

God ressursutnyttelse.

Tynset kommune har siden 2013 hatt barnehageplass til alle, både de med rett til plass og de med behov uten rett. Etter at sektoren var fullt utbygd og barnehagene oppgradert, begynte fødselstallene å synke, og kommunen har nå totalt sett overskudd av barnehageplasser, både i sentrum og ute i grendene. Å ha fokus på god ressursutnyttelse er dermed ekstra viktig. Dette har Tynsetbarnehagene i stor grad lyktes med. Fleksible barnehageavdelinger gjør at barnehagene klarer å utnytte personalressursene godt. Fra 2017 til 2019 har Tynsetbarnehagene redusert driften med tre årsverk, fra 2019 til 2020 reduseres antall årsverk med ytterligere 1,2. Tynsetbarnehagene har også klart å møte de skjerpede kravene til bemanningsnorm og pedagognorm, gjeldende fra august 2018.

1. Tallene viser at andelen barn 1-5 år med barnehageplass er 100 %. Kommunen har ligget tett oppunder 100 % over tid. Tallene vil alltid være noe upresise siden barn fra andre kommuner som går i private barnehager i Tynset også medregnes i rapporteringen. Barn fra Tynset kommune som har barnehageplass i andre kommuner medregnes ikke i våre tall.
2. Tallene viser at også i gruppen 1-2 år så har alle barn i kommunen barnehageplass.
3. Forholdet mellom antall barn i kommunale og private barnehager er forholdsvis stabilt.
4. Tallene viser også at alle minoritetsspråklige barn i kommunen går i barnehage. Her kan også tallene være noe upresise da det ikke alltid er samsvar mellom hvor barna bor og hvor de er folkeregisterregistrert ved rapporteringstidspunktet. Men tendensen er likevel klar.
5. Tallene viser at sektoren som helhet oppfyller kravene bemanningsnormen setter, og at personalressursene utnyttes godt.
6. Driftsutgifter til ordinær drift fordelt på antall barn har stabilisert seg og er lavere i 2018 enn i 2017. I 2018 ligger Tynset likt med kostra-gruppe 12 og lavere enn snittet i Hedmark. Dette viser at tiltakene som er gjort for å utnytte personalressursene best mulig, virker.
7. Totalt sett har barnehagesektoren i Tynset likevel høyere driftsutgifter per barn enn de vi sammenligner oss med. Hvis vi ser punkt 5 og 6 i sammenheng ser vi at utgifter til ordinær drift ligger likt med kostragruppe 12 og er lavere enn snittet i Hedmark. Det betyr at Tynset har høyere utgifter når det gjelder spesialpedagogiske tiltak og lokaler. Dette vet vi også er tilfelle. Når det gjelder vanlig drift klarer sektoren å tilpasse personalressurser og barnegrupper, men kapitalkostnader og drift av bygg blir forholdsvis høyre når lokaler står tomme og utgiftene fordeles på et mindre antall barn.
8. Vi ser samtidig at barnehagesektoren for hvert år bruker litt mindre av kommunens totale netto driftsutgifter.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	38 023	38 023	38 023	38 023
1	Pris- og lønnsvekst	1 821	1 821	1 821	1 821
2	Endring foreldrebetaling	0	0	0	0
3	Endring kostpenger	5	5	5	5
4	Effekt konsekvens virksomhetsplan 2019 endring spes ped	600	300	300	300
5	Rammereduksjon	-600	-600	-600	-600
6	Endring kommunalt tilskudd private barnehager	400	400	400	400
7	Ytterligere reduksjon for å holde ramma	-405	-405	-405	-405
	Budsjettramme 2020-2023	39 844	39 544	39 544	39 544

39844

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2

2. Endring foreldrebetaling

Forutsetter at maksimalprisen i barnehage som fastsettes i statsbudsjettet prisjusteres.

3. Endring kostpenger

Det foreslås ingen økning av kostpenger.

4. Effekt konsekvens virksomhetsplan fra 2019

Årsvirkning av økning årsverk spes ped i 2019 minus nye behov fra 2019 (signalisert i virksomhetsplanen 2018 og 2019)

5. Reduksjon ramme

Pålagt rammereduksjon

6. Endring kommunalt tilskudd private

7. Ytterligere reduksjon for å holde ramma

Kompensasjon for økte utgifter grunnet lønns og prisvekst tilskudd private barnehager og redusert foreldrebetaling

Helsetjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	22 675	23 819	25 140	25 427	25 427	25 427
Årsverk	25,2	27,1	26,7			
Tjenesteleder	Kjetil Lorentzen					

Organisering

- Helsestasjon 4,9 årsverk
 - Inkluderer skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom og jordmortjeneste og fra 2019 interkommunal psykologtjeneste.
- Psykisk helsetjeneste 3,8 årsverk
 - Ansvar for individuell oppfølging og lavterskeltilbud for innbyggere over 16 år med psykiatri og/eller rusproblemer.
- Ergoterapitjeneste 5,1 årverk
 - Med ergoterapi, kommunalt hjelpemiddellager, samt dagsenter.
- Fastlegetjenesten med fastlegeansvar for ca 6500 personer, der 6 leger innehar bistilling på helsestasjon eller sykehjem.
- Interkommunal legevakt og interkommunal legevaktsentral.
- Kommunal Fysioterapitjeneste 1 årsverk
- Helselederstilling som også har ansvaret for samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet (SLT koordinator) og Folkehelse.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Videreutvikle robuste fagmiljøer innenfor våre fagfelt. • Tjenesten skal bidra til en god helse og omsorgstjeneste med fokus på egen mestring og samarbeid. Forebyggende arbeid og folkehelseperspektiv skal være synlig i alle deler av tjenestene vi deltar i.
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere gjennomsnitt av aktuelle undersøkelser gjennomført de enkelte årene	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,9	4,4	5,3	5,0	4,8
	Respektfull behandling	4,9	4,8	5,6	5,5	5,4
	Tilgjengelighet	4,3	4,7	5,1	5,0	4,6
	Informasjon	4,4	4,4	5,2	5,0	4,5
	Brukermedvirkning	5,3	4,5	5,5	5,5	5,3
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	-	4,5	-	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	-	4,3	-	4,5	4,0
	Rolleklarhet	-	4,2	-	4,5	4,3
	Mestringsklima	-	4,3	-	4,5	4,3

	Fravær i %					
	Sykefravær	3,8	4,7	2,8	4,0	-
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	93	97,3	-	100	-

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Landet 2018
1	Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	6,3	6,1	6,3	5,3	4,8
2	Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	-	-	12,5	13	11,3
3	Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	40,4	40,8	49,8	47,1	42,2
4	Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	9,3	10,9	10,7	11,1	9,6

Kommentarer til tabellen

1. Indikatoren angir prioritering av kommunens frie midler til kommunehelsetjenesten. Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste og annet forebyggende helsearbeid. Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse, Diagnose, behandling, re-/habilitering.
2. Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere i kommunale helse- og omsorgstjenester.
3. Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)6
4. Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk).

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	23 819	23 819	23 819	23 819
1	Pris- og lønnsvekst	961	961	961	961
2	Interkommunal psykolog	300	300	300	300
3	Ny akutforskrift med krav om bakvakt for legevakt fra 2021	0	287	287	287
4	SLT koordinator flyttes fra HO felles til Helsetjenesten	100	100	100	100
5	Folkehelsekoordinator overføres til Helsetjenesten	160	160	160	160
6	Generell innstramming av budsjett over flere poster	-200	-200	-200	-200
	Budsjettramme 2020-2023	25 140	25 427	25 427	25 427

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Interkommunal psykolog med tilskudd kr 800 tusen 2019, deretter 0. Men noe rest på fond i 2020.

3. Ny akutforskrift utsatt innført-skal gjelde fra 2021 med krav om bakvakt for legevakslege.

4. SLT koordinator flyttes fra HO felles til Helsetjenesten. Ligger til tjenesteområdeleder Helsetjenesten.

5. Folkehelsekoordinator flyttes fra HO felles til Helsetjenesten. Ligger til tjenesteområdeleder Helsetjenesten.

6. Her er det lagt inn en generell innstramming av budsjettet for Helsetjenesten fordelt på ulike ansvar og poster.

Helse og omsorg felles

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	4 158	5 955	5 755	6 155	6 155	6 155
Årsverk	4,6	5,6	5,5			
Tjenesteleder	Øystein Kyrre Johansen					

Organisering

Helse- og omsorg felles omfatter foruten Helse- og omsorgssjef, systemkoordinator for individuell plan (IP koordinator), fag og kvalitetskonsulent, kommuneoverlege og et vedtakskontor med flere ansatte.

Stilling

Helse- og omsorgssjef

Vedtakskontor inkludert IP koordinator

Kommuneoverlege

Fag og kvalitetskonsulent

Årsverk

1,0

3,4

0,5

0,6

Mål

Overordnede mål for tjenesten	- Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. - Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis».
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					
	Presenteres under aktuelle tjenesteområder					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	-	4,6	-	4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse	-	4,5	-	4,5	4,0
	Rolleklarhet	-	4,3	-	4,5	4,3
	Mestringsklima	-	4,5	-	4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær HO samlet	6,7	7,4	5,4	6,0	x
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	82,8	80,0	x	100	x
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Landet 2018
1	Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	35,1	34,2	34,3	33,4	31,9
2	Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	6,3	6,1	6,3	5,3	4,8
3	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	12,9	13,4	12,7	12,8	12,1
4	Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	42,4	40,1	40,5	35,3	31,6

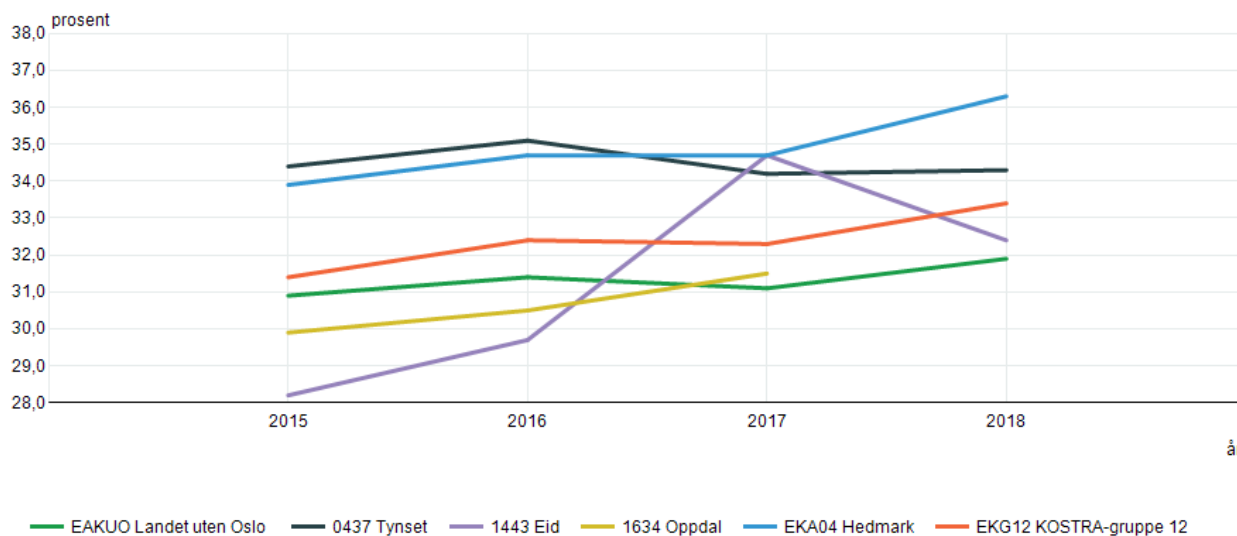
Kommentarer til tabellen

I grafene under er Landet, Eid og Oppdal tatt med som sammenligningsgrunnlag i tillegg til vår Kostra gruppe og Hedmark. Eid og Oppdal er kommuner vi har brukt som referansekommuner i Tjenesteutvikling 2018, og disse kan derfor være interessante å ta med.

1. Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Tallene viser en trend i riktig retning ift. driftsutgifter til pleie og omsorg. Tabellen indikerer også at vi har mere å hente ift. sammenlignbare kommuner, eget fylke og landet.

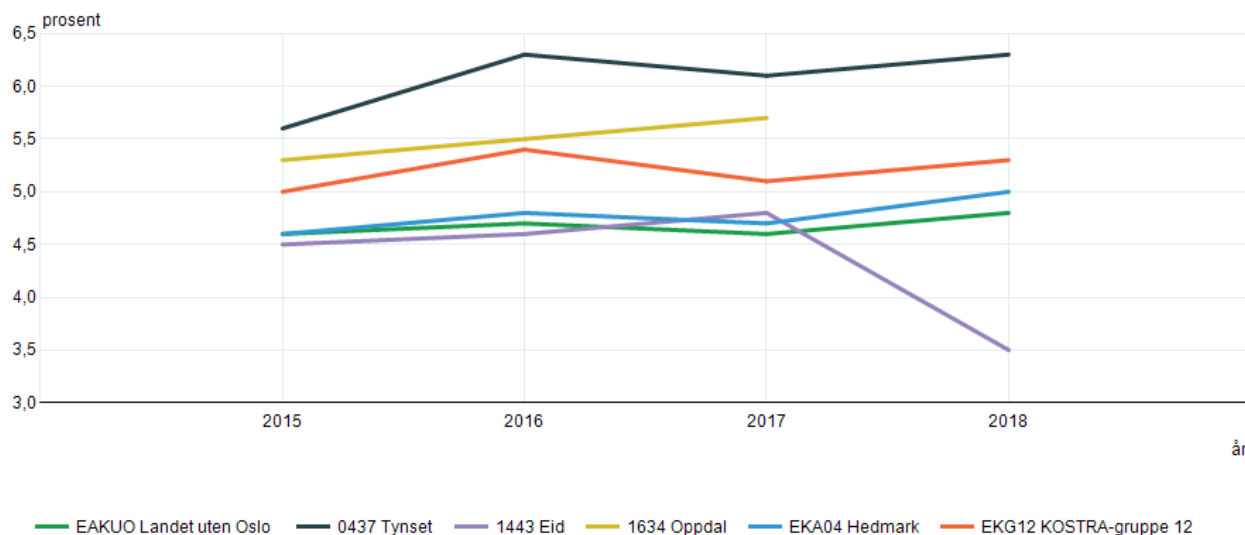
12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter region og år. Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

2. Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent). Tallene viser at vi bruker betydelig mere penger på området Kommune helse enn enkelte andre sammenlignbare kommuner og landet. Årsaken antas blant annet å være et godt skolehelsetjenestetilbud og en subsidiert fastlegejeneste.

12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter region og år. Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent).

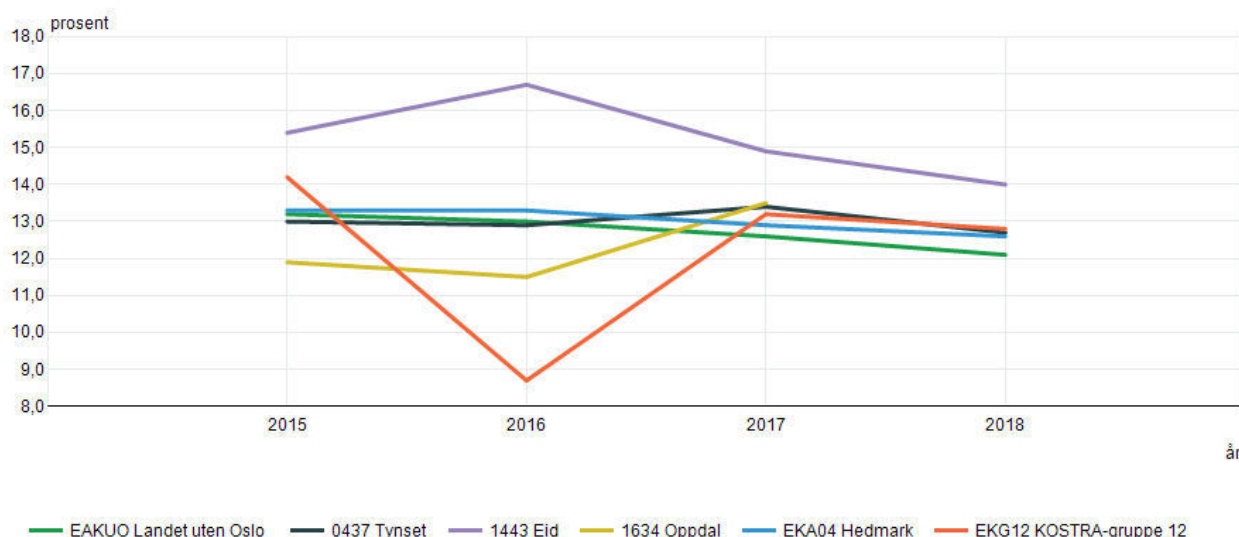

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3. Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)

Tallene viser en svak nedgang ift antall plasser med heldøgns bemanning. Samtidig ligger vi betydelig over sammenlignbare kommuner og landet.

12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter region og år. Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent).

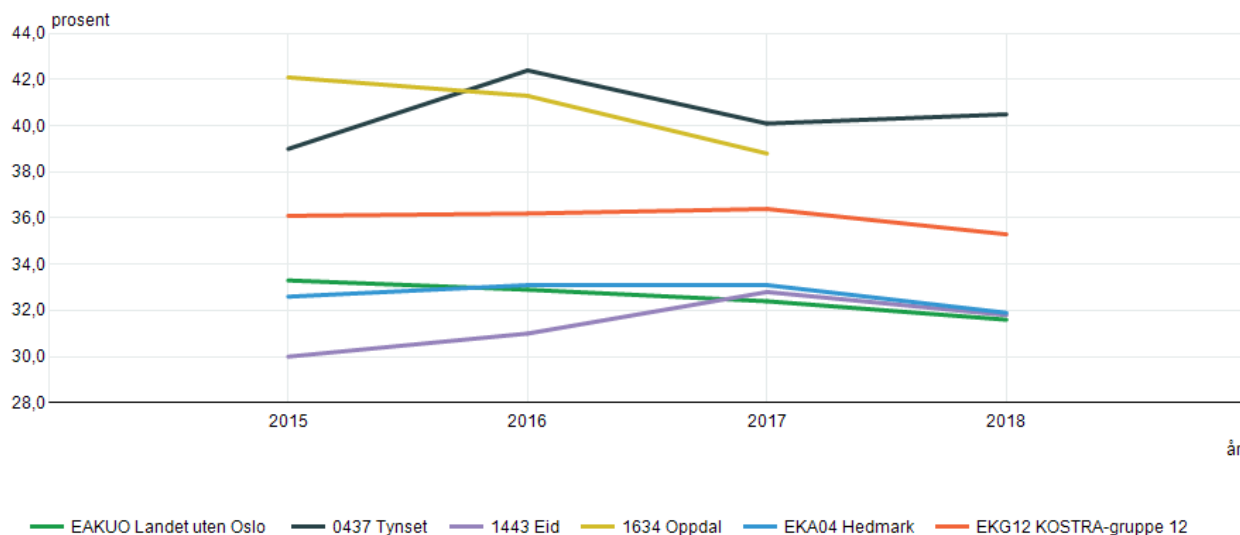

Kilde: Statistisk sentralbyrå

4. Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)

Samme trend som i pkt. 3. Antyder lav terskel og lett tilgang til tjenester. Vi yter tjenester til langt flere over 80 år enn sammenlignbare kommuner og landet.

12209: Utvalgte nøkkeltall for helse og omsorg, etter region og år. Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	5 955	5 955	5 955	5 955
1	Pris- og lønnsvekst	260	260	260	260
2	Flytting av SLT koordinator til Helsetjenesten	-100	-100	-100	-100
3	Bortfall av fondsfinansiering av fagkonsulent velferdsteknologi	0	400	400	400
4	Mindre avsetning til transaksjonskostnader	-200	-200	-200	-200
5	Folkehelsekoordinator overføres til Helsetjenesten	-160	-160	-160	-160
	Budsjettramme 2020-2023	5 755	6 155	6 155	6 155

Kommentarer

1. Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.
2. SLT koordinatoren er flyttet fra HO felles til rollen tjenesteområdeleder Helsetjenesten.
3. Deler av vår fagkonsulentstilling har de siste to årene vært avgitt til felles interkommunalt velferdsteknologiprojekt. Dette «oppdraget» avsluttes etter 2020. Da må kommunen selv finansiere denne stillingen slik det var tidligere.
4. Det har vært avsatt midler til transaksjons-/omstillingskostnader. Denne reduseres nå for 2020, men bør økes i årene fremover for å håndtere den betydelige endringen sektoren skal igjennom. Dette koster penger og krever ressurser.
5. Folkehelsekoordinator funksjon legges til Tjenesteområdelederstillingen for Helsetjenesten.

Oppsummerende kommentarer

Sektoren har de siste årene hatt et stort fokus på utvikling og forbedring. Det er gjort et betydelig arbeid på ulike områder som har stor betydning for drift og kontroll. Sektoren utfordres allikevel av stadig strammere budsjetter som er utfordrende å holde i den driftsstrukturen vi har i dag. Sektoren har derfor på oppdrag fra kommunestyret jobbet frem en rapport i 2019 som tar for seg anbefalt tjenestestruktur i fremtiden. Dette med tanke på både personellmessig, kompetansemessig og økonomisk bærekraft.

Det jobbes godt alle ledd og sektoren står foran betydelige endringer og tilpasninger fremover.

Barnevern

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	20 817	17 802	16 065	14 555	11 840	9 575
Årsverk						
- Barnevern	12,6	12,6	12,6			
- Enslige mindreårige	9,6	8,4	4,0			
Tjenesteleder	Kjersti Sommerstad Juveli					

Organisering

Barneverntjenesten er et eget tjenesteområde med tjenesteområdeleder.

Barnevernet er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset, der Tynset er vertskommune. Tjenesten er inndelt i team; undersøkelse- tiltak- og omsorgsteam. Vi har sosionomer, barnevernspedagoger, vernepleier, jurist og økonomikonsulent ansatt i tillegg til fagleder og tjenesteområdeleder. De ansatte i barneverntjenesten er kontaktpersoner til ulike samarbeidsinstanser i kommunene, slik som skole, barnehage, helsestasjon og NAV. Kontaktpersonen bidrar bl.a. til informasjon om tjenesten og drøfting av saker.

Barneverntjenesten har årlige møter med samarbeidende instanser. Barnevernet deltar også i BUT (barne- og ungdomsteam og OBS-team i kommunene.

Føringer fra sentralt hold om døgnkontinuerlig vaktberedskap i barnevernet er imøtekommet ved at de ansatte i barneverntjenesten betjener vakttelefonen på dagtid mellom kl. 0800-1500. Resten av døgnet og i helger- og høytidsdager blir telefonen betjent av Ringsaker interkommunale barnevernvakt. Avtalen med Ringsaker trådte i kraft 02.09.2019. Vi har i tillegg en stedlig beredskapsvakt som rykker ut ved behov. Denne vakten rullerer blant ansatte i barneverntjenesten. Vakten er en hjemmevakt og man er på vakt 1 uke av gangen.

Barnevernet har ansvar for enslige mindreårige bosatt i Tynset kommune. Det bor enslige mindreårige ute i egne oppføringsboliger med oppfølging, i vertsfamilier og i fosterhjem. Vi har ansatte som er miljøarbeidere og miljøterapeuter i turnus som er ansvarlige for oppfølgingen av de som er bosatt.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	- Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. - Sikre god integrering av enslige mindreårige flyktninger. - Gi samarbeidsinstanser god informasjon og sørge for bedre kjennskap til barneverntjenesten blant befolkningen.
--------------------------------------	---

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	-			
	Respektfull behandling	-	-			
	Tilgjengelighet	-	-			
	Informasjon	-	-			
	Brukermedvirkning	-	-			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	-	4,2	-		4,3
	Mestringsorientert ledelse	-	3,5	-		4,1
	Rolleklarhet	-	3,9	-		4,3
	Mestringsklima	-	4,0	-		4,2
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,8	3,7	7,8 pr 31.08.19		
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %					
Organisasjon	Indikator			Pr 30.06.19		
	Antall meldinger i alt (alle 5 kommuner)	152	105	48		
	Startede undersøkelse i alt «	83	64	30		
	Avsluttede undersøkelser i alt «	61	80	21		
	Barn med bare hjelpetiltak «	81	80	43		
	Barn med omsorgstiltak «	26	26	25		

Kommentarer

Brukerundersøkelse

Det planlegges å gjennomføre brukerundersøkelse for barn i fosterhjem eller tiltak høsten -19.

Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres både i det interkommunale samarbeidet og for de ansatte i avdelingen enslige mindreårige. I 2018 hadde barneverntjenesten, som resten av Tynset kommune, 10-faktor undersøkelse. Vi hadde gått ned på alle faktorene sett i forhold til undersøkelsen som ble gjennomført i 2016.

Barneverntjenesten har utarbeidet en tiltaksplan etter denne undersøkelsen hvor vi fokuserer på rolleklarhet og mestringsorientert ledelse. Denne tiltaksplanen er forankret i avdelingens handlingsplan for 2019. I tillegg har vi, og vil fremover, rette fokus mot felles kompetanseheving for ledere og saksbehandlere. Vi deltar i et tjenestestøtteprogram i regi av Bufdir. Vi er også deltakere inn i et læringsnettverk i regi av Fylkesmannen i Innlandet.

Sykefravær

Sykefraværet i 2018 var 3,7 %. I 1.tertial 2019 var sykefraværet på 7,9%. I 2. tertial var det på 7,7%. Sykefraværet er ikke relatert til forhold på arbeidsplassen.

Organisasjon

Under følger tall for hver enkelt kommune i samarbeidet:

Antall meldinger i alt*	2017	2018	2019 pr 3006
Tynset	57	47	17
Alvdal	26	9	5
Folldal	11	20	9
Rendalen	40	20	8
Tolga	16	9	9

*Alle meldinger som kommer inn behandles, det blir foretatt en faglig vurdering, og konkludert med enten at de skal gå videre til undersøkelse eller henlegges. Noen av sakene som kommer til oss kan høre til en annen instans.

Antall startede undersøkelser i alt*	2017	2018	2019 pr 3006
Tynset	33	28	10
Alvdal	16	6	5
Folldal	4	15	4
Rendalen	32	10	5
Tolga	12	5	6

*Startede undersøkelser er meldinger som konkluderes med at det skal startes en undersøkelse.

Antall avsluttede undersøkelser*	2017	2018	2019 pr 3006
Tynset	26	35	11
Alvdal	17	7	2
Folldal	3	16	0
Rendalen	30	16	3
Tolga	12	6	5

*Avsluttede undersøkelser er saker som konkluderes med at det ikke startes videre tiltak i barnevernet

Antall barn med bare hjelpetiltak*	2017	2018	2019 pr 3006
Tynset	46	47	23
Alvdal	12	9	8
Folldal	3	8	6
Rendalen	14	7	1
Tolga	6	9	5

*Barn med hjelpetiltak er saker hvor det blir konkludert med hjelpetiltak inn i familien.

Antall barn med omsorgstiltak*	2017	2018	2019 pr 3006
Tynset	8	9	12
Alvdal	4	4	4
Folldal	3	3	2
Rendalen	5	3	3
Tolga	6	5	4

* Barn med omsorgstiltak er barn vi har overtatt omsorgen for og som er plassert i fosterhjem/institusjon eller annen omsorgsbasis.

Tall fra 2018 viser for barnevernsamarbeidet en nedgang i antall innkomne meldinger, startede undersøkelser og barn med hjelpetiltak. Det er en økning i antall avsluttede undersøkelser mens antall barn med hjelpetiltak og omsorgstiltak er stabilt. Tallene pr. 30.06.19 viser at vi ligger på 2018-nivå når det gjelder antall meldinger, antall startede undersøkelser, antall barn med hjelpetiltak og antall barn med omsorgstiltak.

Generelt opplever vi at bekymringene og utfordringene i de sakene vi arbeider med er mer utfordrende og sammensatte enn tidligere. Dette fordrer et kontinuerlig fokus på innholdet i de tjenestene vi tilbyr, og at vi må fortsette å videreutvikle et godt samarbeide med andre instanser som arbeider med barn, unge og deres familier.

Kostratall

		2016	2017	2018	Landet uten Oslo 2018
1	Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøkelse eller tiltak (kr)	28 174 (Ty) 53 563 (To) 28 970 (R) - (F) 48 375 (A)	46 671 (Ty) 37 333 (To) 39 660 (R) 109 625 (F) 43 571 (A)	38 243 (Ty) 52 316 (To) 46 583 (R) 55 611 (F) 77 056 (A)	46 496
2	Barn med barnevernstiltak ift. Innbyggere 0-22 år (prosent)	3,9 (Ty) 2,8 (To) 4,6 (R) 1,8 (F) 2,2 (A)	3,4 (Ty) 2,8 (To) 4,8 (R) 1,6 (F) 2,2 (A)	3,5 (Ty) 3,3 (To) 3,1 (R) 3,0 (F) 1,8 (A)	3,9
3	Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	128 242 (Ty) 307 714 (To) 375 000 (R) - (F) 340 600 (A)	135 172 (Ty) 230 750 (To) 257 750 (R) 365 667 (F) 280 714 (A)	177 969 (Ty) 225 000 (To) 289 714 (R) 108 333 (F) 239 400 (A)	432 387
4	Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk (funksjon 244)(antall)	16,5 (Ty) 10,7 (To) 19,4 (R) 6,7 (F) 10,9 (A)	14,3 (Ty) 16,0 (To) 27,6 (R) 5,3 (F) 12,2 (A)	28,5 (Ty) - (To) 5,3 (R) - (F) - (A)	19,9
5	Brutto driftsutgifter pr. barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)(kr)			48 708 (Ty) 24 000 (To) 6 600 (R) 8 500 (F) 18 875 (A)	39 560

Kommentarer til tabellen

Når det gjelder barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk fremkommer det ikke tall for Tolga, Folldal og Alvdal. Dette antas skyldes at årsverkene har blitt innregistrert kommunevis noe forskjellig fra tidligere år. Som tabellen viser har Tynset fått en vesentlig økning i antall barn pr. årsverk, noe som ikke stemmer.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	17 802	17 802	17 802	17 802
1	Pris- og lønnsvekst	521	521	521	521
2	Endring tiltak i familien Tynset	-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
3	Endring tiltak utenom familien Tynset	965	965	965	965
4	Barnevernvakt	77	77	77	77
5	Særtilskudd EMI 2019	-8 925	-8 925	-8 925	-8 925
5	Særtilskudd EMI 2020-2023	7 245	5 735	3 020	755
5	Rammetilpasning EMI	-433	-433	-433	-433
6	Krisesenter, økning andel	10	10	10	10
6	Innsparing	-177	-177	-177	-177
	Budsjettramme 2020-2023 (Tynset sin andel)	16 065	14 555	11 840	9 575

Kommentarer

Pris- og lønnsvekst

Tallene er korrigert for forventet pris- og lønnsvekst

Endring tiltak i familie, Tynset

Tallene i prognosen for 2019 viser en reduksjon på kr. 800 tusen sett i forhold til 2018-budsjettet når det gjelder tiltak i familie i Tynset kommune. Grunnen til reduksjonen er bl.a. at forventede hjelpetiltak inn i familie ble vesentlig redusert og en frivillig plassering av to barn er overført til tiltak utenom familie.

Endring tiltak utenom familie, Tynset

Tallene i prognosen for 2019 viser et overforbruk på 1,2 mill. Dette skyldes i hovedsak en institusjonsplassering. Det er søkt IMDI om refusjon på utgifter kommunen har hatt i den forbindelse. Søknaden er innvilget, men refusjonssummen til barnevernet er pr. dd. uklar.

Barnevernvakt

Fra 01.09.2019 inngikk vi en samarbeidsavtale med Ringsaker interkommunale barnevernvakt. Dette medfører i 2020 en merkostnad på kr. 75 tusen for Tynsets del, men en liten reduksjon på lønnskostnadene i adm. budsjettet pga omdisponering av 0,2 årsverk.

Enslige mindreårige

Tynset kommune har pr. 30.06.19 10 enslige mindreårige bosatt. Kommunen mottar særskilt tilskudd og integreringstilskudd for den enkelte som bosettes. Det særskilte tilskuddet legger grunnlaget for tjenestens budsjett. I 2018 ble det bosatt 1 mindreårige flyktning. I 2019 er det ikke bosatt noen enslige mindreårige flyktninger, og det er heller ikke planer om å bosette noen. Som følge av nedgangen i antall bosettinger og antall ungdommer i tiltak ble det i 2017 startet en planlagt reduksjon av tjenesten.

Innsparing

Innsparingene er tatt til følge og lagt inn i budsjettet for 2020.

NAV

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	4 484	7 207	7 261	7 261	7 261	7 261
Årsverk (inkl. prosjekt)	9,0	9,5	10,0			
Tjenesteleder	Synnøve Narjord					

Årsverksendringer

NAV er et partnerskap mellom stat og kommune. Samhandlingen bygger på en partnerskapsavtale. NAV Nord-Østerdal ble etablert som et vertskommunesamarbeid i 2018. Samarbeidet består av kommunene Tolga, Alvdal, Rendalen og Tynset. Tynset er vertskommune. I 2019 hadde NAV Nord-Østerdal 9 kommunale årsverk, samt 0,5 årsverk relatert til et prosjekt for å styrke kontoret knyttet opp mot brukere fra land utenfor EØS. Prosjektet ble ferdigstilt i 2019. Folldal kommune har signalisert ønske om å delta i det interkommunale samarbeidet fra 2020. I virksomhetsplanen er det forutsatt at en økning på 1 årsverk som følge av Folldal sin inntreden.

Organisering

Om vertskommunemodellen.

Det er valgt en samhandlingsmodell for samarbeidet tilsvarende den som kommunene har for barnevernet. Alle felleskostnader knyttet til drift av kontoret legges inn i Tynset kommune sitt budsjett. Kostnadene deretter fordels tertialvis etter en modell der 20 % av kostnadene fordeles flatt og 80 % av kostnadene fordeles etter innbyggertall. Kostnader direkte knyttet til utbetalinger til innbyggerne i den enkelte kommune (økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram, sosiale lån mv.) belastes direkte den kommunen der innbyggeren har opphold.

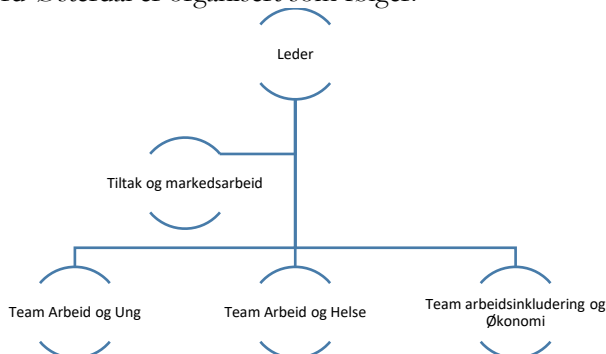
Kontoret har i hovedsak oppgaver etter sosialtjenesteloven og etter folketrygdloven, utover dette ligger for tiden kostnadene knyttet til etablering av nyankomne flyktninger i NAV sitt budsjett i Tynset kommune. Det er praksis i alle kommunene i samarbeidet at livsoppholdet (husleie, depositumsgaranti, mat, klær mv.) utbetales fra NAV sitt budsjett til nyankomne flyktninger før disse starter i introduksjonsprogrammet. I Tynset kommune er de tekniske tjenestene som sørger for at møblert bolig stilles til disposisjon for nyankomne flyktninger. NAV fatter i tillegg til vedtak om livsopphold, husleie mm den første tiden også vedtak om ekstra midler til etablering i bolig ved ankomst.

NAV har som oppdrag å bidra til at flere personer kommer i arbeids og aktivitet. Det er et allment ønske at flest mulig av våre innbyggere får mulighet til å forsørge seg selv. NAV har tre særlig prioriterte arbeidsområder:

1. Flere i arbeid
2. Bedre brukermøter
3. Økt kompetanse

NAV Nord-Østerdal saksbehandler også henvendelse knyttet til store deler av Husbanken sine ordninger for våre kommuner.

NAV Nord-Østerdal er organisert som følger:

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• NAV skal bidra til at flere kommer i arbeid og aktivitet, - færre på stønad • NAV skal bidra til et velfungerende arbeidsliv • NAV skal gi rett tjeneste og stønad til rett tid • NAV skal gi god service tilpasset brukernes forutsetninger og behov • NAV skal stå for en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning • NAV skal være en attraktiv arbeidsplass
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Kostratall

(Tynset kommune)

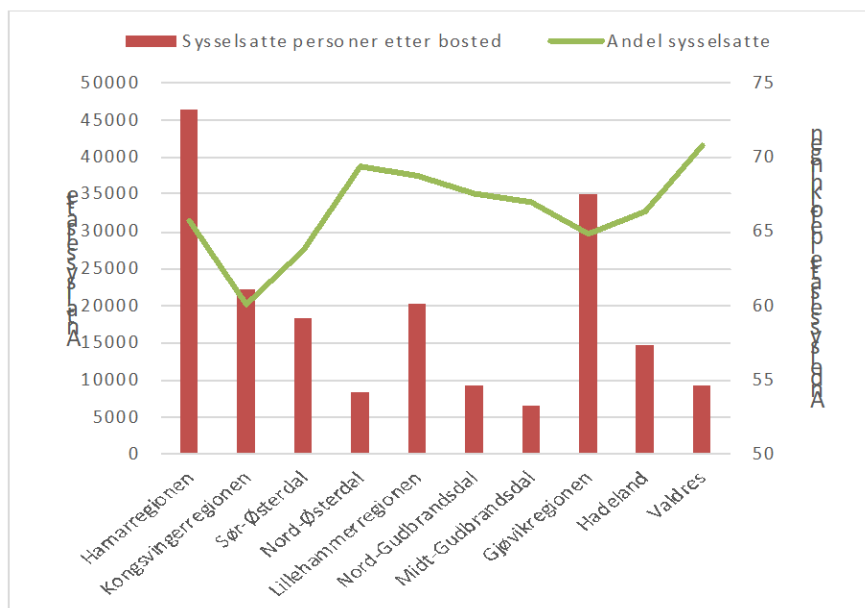
		2017 Tynset	2018 Tynset	2018 Tolga	2018 Alvdal	2018 Rendalen	2018 gr.12
1	Sosialhjelpsmottakere (antall)	126	121	60	63	54	4 612
2	Sosialhjelpsmottakere 18-24 år (antall)	37	29	6	13	10	1 043
3	Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 mnd. eller mer	31	27	9	19	9	1 462
4	Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt	9	9	3	9	3	516
5	Sosialhjelpsmottakere som bor i eid bolig	5	7	14	6	5	447
6	Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)*	52	64	41	54	39	2 768

Sysselsettingsgrad:

I Innlandet har Nord-Østerdal jevnt over svært lav arbeidsledighet, samtidig med at vi har relativt høy sysselsettingsgrad. I 2019 har også sykefraværet jevnt over vært lavt på Tynset. Til sammen kan dette tolkes som at vi har et velfungerende arbeidsliv.

NAV Innlandet omverdensanalyse 2019

Sysselsatte og andel sysselsatte 15-74 år i befolkningen etter bosted.
Innlandet. 4. kv. 2018

Kilde SSB-tabell 11618. Kommunedata finnes.

Kommentarer

Tynset ligger fortsatt lavere enn sammenlignbare kommuner knyttet til utgifter til sosialtjenesten per innbygger. Fra tallene i Kommunebarometeret ser vi at unge mottakere går litt kortere tid på sosialhjelp i Tynset enn i normalkommunen (Tynset ligger mellom 3,6 og 4,1 mnd. Nasjonalt snitt er på 4,8 mnd.)

Samtidig som tallene ikke er direkte urovekkende så er NAV bekymret for at såpass mange unge mennesker har behov for økonomisk sosialhjelp. Det ble innført et krav om aktivitet i sosialtjenesteloven for brukere under 30 år i 2018. Lovgiver har forutsatt at det er kommunene som har plikt til å tilby den type aktivitet som det er snakk om. Vi må dessverre si at alle kommunene i vertskommunesamarbeidet har et potensiale for å sikre tilbudet til unge sosialhjelpsmottakere bedre.

NAV er også allment bekymret over antallet barn i familier som i større eller mindre grad er avhengig av økonomisk sosialhjelp. NAV har plikt til særlig å se på barnas levekår. Tallene i tabellen må imidlertid leses i en riktig sammenheng da alle som bosettes etter anmodning fra Imdi mottar økonomisk sosialhjelp i om lag tre mnd. - før de får introduksjonslønn fra kommunen. Enkelte av disse familiene fortsetter å motta supplerende økonomisk sosialhjelp når de deltar i introduksjonsprogrammet, og en del av disse familiene har relativt mange barn. Samtidig er det viktig at alle barn i alle våre kommuner vokser opp i inkluderende samfunn der de også opplever at de har (økonomisk) anledning til å delta aktivt.

NAV sin allmenne utfordring er å bistå de med behov etter sosialtjenesteloven slik at disse så raskt som mulig blir selvforsørget. Økonomisk sosialhjelp er ikke ment å være en ordning over tid.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	7 207	7 207	7 207	7 207
1	Pris- og lønnsvekst	204	204	204	204
2	Prosjekt styrking NAV kontor – finansiering	450	450	450	450
2	Prosjekt styrking NAV kontor – kostnader	-450	-450	-450	-450
3	Innsparing	-150	-150	-150	-150
	Budsjettramme 2020-2023	7 261	7 261	7 261	7 261

Kommentarer**1. Pris og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Prosjekt styrking NAV kontor

NAV Nord-Østerdal hadde i 2019 siste år av et prosjekt for å styrke kontoret knyttet opp mot brukere fra land utenfor EØS. Prosjektet hadde et kommunalt tilsettingsforhold og det var finansiert av Arbeids- og velferdsdirektoratet med.

3. Innsparing

I forbindelse med budsjettarbeidet ble enheten pålagt en innsparing på kr 150 tusen. Innsparingen er hentet inn gjennom effektivisering innen det interkommunale samarbeidet, samt at det forventes noe lavere utgifter knyttet til kvalifiseringsordningen.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	30 047	29 774	31 225	31 225	31 225	31 225
Årsverk	65,0	64,8	64,8			
Tjenesteleder	Knut Aaseng					

Årsverksendringer

Det er ikke foretatt noen årsverksendringer fra 2019 til 2020. Dette innebærer at det også i 2020 vil være 64,8 årsverk i tjenesten.

Organisering

Tjenesteområdet består som tidligere av «Tilrettelagte botilbud», «Avlastning», «Dagtilbud», «Støttekontakter». Innen tilrettelagte boliger finnes både boliger med 24/7-bemanning og boliger hvor det er personal tilstede under deler av døgnet.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-2)					Landet
	Resultat for bruker		1,1			1,1
	Respektfull behandling		1,0			1,1
	Tilgjengelighet		1,0			1,0
	Informasjon		1,1			1,1
	Brukermedvirkning		1,3			1,2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,2			4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,3			4,0
	Rolleklarhet		4,5			4,3
	Mestringsklima		4,2			4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,0	3,5	6,2	5,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,9	95,7	100	100	
Organisasjon	Indikator					

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Landet 2018
1	Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (%)	29,0	39,4	40,5	31,6	47,5
2	Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester pr innbygger (kr)	32 250	32 411	34 813	34 759	27 244
3	Årsverk helse og omsorg pr 10 000 innbygger	451,5	449,1	418,1	397,4	311,6
4	Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede driftsutgifter	35,1	34,2	34,3	33,4	31,9
5	Årsverk pr bruker av omsorgstjenester	0,73	0,64	0,60	0,61	0,57

Kommentarer til tabellen

Tallene i tabellen bør være selvforklarende. TFF sorterer i kostrasammenheng under hjemmetjenester da det ikke finnes egne gode parametere og tall for den type tjenester som TFF drifter. En annen konsekvens er at tall blir koblet sammen med tall for andre tjenesteområder og ikke gir gode tall for TFF isolert sett.

Endringer i tjenestetilbud gitt av TFF fortsetter trenden som en har sett de senere år. På tross av at TFF sine brukere fortsatt for en stor del er innenfor kategorien psykisk utviklingshemmede er spriket mellom de tjenester som må ytes økende. Noen har store sammensatte behov hvor det kreves tjenester i et svært stort omfang. Det kommer også til mange nye brukere med noe udefinerte behov og hvor forventningen til tjenester ikke alltid er på et realistisk og ønskelig nivå.

Tynset kommune er et lite sted med begrensede muligheter for å ha spesifikke tilbud til personer med utfordringer som er utenom det tradisjonelle. Disse sorterer derfor ofte under TFF sitt tjenesteområde. Dette utfordrer tjenesten på nye måter og gjør at det legges store krav til utvikling og oppdatering så vel faglig som personalmessig.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan			
		2020	2021	2022	2023	
	Budsjettramme 2019	29 774	29 774	29 774	29 774	
1	Pris- og lønnsvekst	1 751	1 751	1 751	1 751	
2	Rammereduksjon	-300	-300	-300	-300	
	Budsjettramme 2020-2023	31 225	31 225	31 225	31 225	

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Rammereduksjon

Kutt tilsvarende TFF sin andel etter fordeling gjort innen Helse og omsorg. Innen TFF er kuttene fordelt med mindre beløp innenfor mange budsjettposter.

Hjemmetjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	40 776	38 706	40 987	40 987	40 987	39 112
Årsverk	52,9	52,9	52,6			
Tjenesteleder	Bård Sundmoen Aas					

Årsverksendring

- Redusert nattvakts ressurs som ble budsjettet med helårsvirkning i 2019. Helårsvirkningen for 2020 er noe usikker enda ettersom det fortsatt er overtallighet på 0,7 årsverk
- Noe mer ressurs BPA, flere brukere igjen.

Organisering

Hjemmetjenesten har ansvar for følgende områder:

- Furumoen tilrettelagte boliger
- Enan tilrettelagte boliger, samt hjemmesykepleie Kvikne
- Utegrupper
- Omsorgsboliger Tjønnesenteret
- Praktisk bistand
- Brukerstyrt personlig assistanse
- Omsorgslønn

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Tilby nødvendige helsetjenester og tilrettelegginger i hjemmet slik brukere av tjenestene kan bo hjemme og være selvhjelpen så lenge som mulig. • Bedre samarbeid på tvers av tjenesteområder
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	5,1		*	5,4	
	Respektfull behandling	4,9		*	5,2	
	Tilgjengelighet	4,9		*	5,0	
	Informasjon	4,9		*	5,5	
	Brukermedvirkning	4,6		*	5,0	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet	3,5		4,2	4,2	4,2
	Mestringsorientert ledelse	2,8		3,6	4,0	4,0
	Rolleklarhet	3,9		4,3	4,3	4,3
	Mestringsklima	3,5		3,9	4,1	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,4	9,2	7,8	7,0	
Økonomi	Regnskapsresultat					

	Resultat i forhold til budsjett i %					
Organisasjon	Indikator					
	HMS	74	37	22		
	Organisasjon/ internt	23	26	10		
	Tjeneste/ bruker	305	133	112		

- Gjennomført en forenklet brukerundersøkelse for brukere i 2018 av utegruppa, praktisk bistand og tilrettelagte boliger/ omsorgsboliger. Ettersom denne undersøkelsen ble gjennomført i en forenklet versjon kan den ikke sammenlignes med tidligere undersøkelser. Brukerne fikk denne gangen en undersøkelse med bare 3 svaralternativer, ja, nei, vet ikke. Resultatene er uansett gode, og vi scorer i snitt 1,9 av 2 oppnåelige poeng. En utvidet versjon av brukerundersøkelsen bør derfor gjennomføres neste år.
- Redusert sjukefravær med 1,4% som er positiv trend i hjemmetjenesten. Fraværspersent er litt kunstig ettersom vi har flere avdelinger med få ansatte. 1 sykemelding på disse avdelingene vil gjøre så sykmeldingsprosent vil gå opp betraktelig. Generell høyere score på medarbeiderundersøkelse i 2018 er meget positivt.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	29	39,4	40,5	31,6	45,5
2	Antall brukere av hjemmetjenester 67-79 år (pr.1000 innbyggere)	90,2	101,6	88,7	143,9	73,5
3	Andel brukere av hjemmetjenester over 80 år (prosent)	42,4	40,1	40,5	35,3	31,9
4	Andel hjemmetjenestebrukere med høy timeinnsats	5,1	4,2	6,2	8,1	6,9
5	Netto driftsutgifter helse/ omsorgstjenester til hjemmeboende	7,8	8,2	7,8	16,4	18
6	Andel innbyggere i bolig m/ fast tilknyttet bemanning hele døgnet 80 år og oppover (prosent)	9,8	10,7	10	4,5	2,6

Kommentarer til tabellen

- Jevn økning innen denne aldersgruppen, ligger over KOSTRA gruppen og bak Fylket. Forventes en større økning i denne gruppen de nærmeste 5- 10 årene og fram til utflating og nedgang rundt 2040
- 2- 3. Ligget over KOSTRA gruppe og fylkeskommune i årevis. Gapet øker enda mer, uvisst av hvilken grunn, men det antas at færre institusjonsplasser er en bakenforliggende årsak. Ytterligere reduksjon av institusjonsplasser i 2017 påvirker nok tallene i noe grad. Dette vil forhåpentligvis rette seg opp på sikt. Feilrapportering i Kostragruppe 12 er sannsynlig i parameter 2.
4. Timeinnsatsen øker, som er samsvar med resten av landet. Dette er nok begrunnet i effekter av samhandlingsreformen og vil være stigende i årene framover. Brukere skal behandles mest mulig og lengst mulig i hjemmet.
5. Vesentlige lavere driftsutgifter enn KOSTRA gruppen og fylkeskommunen. Vanskelig å peke på årsaker, men tyder på at vi har en meget rasjonell drift (mange brukere pr. ansatt).
6. Usikker på rapporteringen her, ettersom vi ligger så langt over Kostragruppe og Fylket. Etterspurt TFF om de har mange brukere over 80 år, men det er ikke årsak til at vi ligger høyt. Mest sannsynlig feilrapportering, men i såfall har dette skjedd over de siste 4 år fordi vi ligger vesentlig over i alle år.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2020	40 987	40 987	40 987	40 987
1	Pris- og lønnsvekst	2 581	2 581	2 581	2 581
2	Ekstra utgifter BPA	750	750	750	750
3	Diverse innsparinger	-500	-500	-500	-500
4	Rammereduksjon	0	0	0	-1 875
	Budsjettramme 2020-2023	40 987	40 987	40 987	39 112

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Ekstra BPA

Noen brukere har fått økt antall vedtakstimer, og det har kommet til en ny bruker

3. Diverse innsparinger

Kutter 20% stilling som sjukepleier i tilrettelagte boliger ved Tjønnsenteret grunnet innsparingskrav. Også kuttet på diverse poster i budsjettet med mindre beløp. Vi har også lagt inn økt fortjeneste på kr 300 tusen, hovedsakelig på mer egenbetaling fra brukere på mat og praktisk bistand.

4. Rammereduksjon

For å innfri rammereduksjonen i årene framover krever dette en større omlegging/ omorganisering av hjemmetjenesten jf. «Rapport Fremtidig tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren».

Institusjonstjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	47 182	45 653	48 281	48 281	48 281	46 406
Årsverk	64,9	66,3	68,4			
Tjenesteleder	Inga-Lill Rønning					

Årsverksendringer

- 0,4 årsverk økning grunnet rettighet til økt stilling
- 0,3 årsverk utsatt planlagt avgang grunnet pensjon
- 0,4 årsverk tilpasninger arbeidsplan på grunn av flåte
- 1,0 årsverk overtallighet

Organisering

Tjenesteområdet består av:

- Institusjonskjøkken
- Langtidsavdeling 24 plasser
- Skjermet avdeling 20 plasser
- Korttidsavdeling 10 plasser

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Vi skal være i takt pasienten og tiden vi lever i.
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,6		4,8		
	Respektfull behandling	5,5		5,1		
	Tilgjengelighet	4,8		4,8		
	Informasjon	4,7		4,9		
	Brukermedvirkning	4,6		4,5		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,2			
	Mestringsorientert ledelse		4,0			
	Rolleklarhet		4,4			
	Mestringsklima		4,2			
	Fravær i %					
	Sykefravær	8,1	9,6			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,32	101,2			

Organisasjon	Avvik, antall avvik fordelt på hovedområder.					
	HMS	51	20	37		
	Organisasjon/internt	12	25	27		
	Tjeneste/bruker	113	80	113		

Kommentarer

Brukere

Brugerundersøkelsen hadde en svarprosent på 20%, noe som vurderes for lavt, 8 av 41 pårørende har besvart, hovedsakelig barn av beboer. Årsaken til den lave svarprosenten må avdekkes og en må se på hvordan dette kan forbedres ved neste undersøkelse. De svarene som er kommet frem understreker allikevel at våre innsatsområder når det gjelder måltider, mat og rammen rundt oppleves som positivt og at det tilbys mat også utenom måltider slik at timer uten mat mellom kvelds og frokost reduseres. Det jobbes med å øke brukermedvirkning og individuelt tilpasse tjenestene, det er et mål at denne innsatsen skal kunne vises ved neste brukerundersøkelse.

Medarbeidere

Sykefraværet er stabilt på et lavt nivå noe vi vurderer kan tilskrives godt leder arbeid, godt arbeidsmiljø, gode helsefremmende turnuser over tid og flåtefunksjonen.

Økonomi

Tjenesteutvikling er i fokus i Institusjonstjenesten og vi har gjort små og store endringer for å oppnå bedre ressursutnyttelse, bedre kvalitet og økt fokus på individuelle behov. Det jobbes godt og ansatte viser stor vilje og evne til å være fleksibel og finne gode løsninger som reduserer press på økonomien. Vi vil fortsette å videreutvikle tjenesten gjennom prosjektene «det gode pasientforløp», «hverdagsmestring» og «velferdsteknologi», mye av det vi avdekker som forbedringspotensialer som behov for kompetanseheving og kvalitetsforbedring gjennom disse prosjektene vil vi også ta med oss inn i arbeide med tjenestegjennomgangen. **Et mål for forbedringsarbeidet er at det direkte eller indirekte skal ha en positiv konsekvens for beboer/pasienten.**

Organisasjon

Avvik er viktig i forbedringsarbeidet og som en del av internkontrollen. Det er fortsatt en vei å gå før det å melde avvik blir en naturlig og positiv del av kulturen. Det rapporteres flest avvik knyttet brukere/pasienter, fortsatt for mange avvik knyttet til legemidler hvor hovedårsaken er menneskelig svikt. Ledere ved den enkelte avdeling har avvik som tema på personalmøter.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	3 311	3 286	3687	4281	3654
2	Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent) Langtidsopphold	12,9	13,4	12,7	12,8	12,6

Kommentarer til tabellen

1. Brutto driftsutgifter til KOSTRA-funksjon 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon. Oppholdsdøgn totalt i institusjon (sykehjem, aldershjem, barnebolig) gjennom året, eksklusive avlastningsopphold, betalt av kommunen. Kostnadene pr døgn viser at vi produserer tjenester på et kostnadsnivå som ligger tilnærmet likt de vi sammenlignes med.
2. Beboere 80 år og over på institusjon, dvs. sykehjem eller aldershjem pr. 31.12. Både langtidsopphold og tidsbegrenset opphold er inkludert, eksklusive avlastningsopphold. En svak reduksjon av andelen av 80år som er inne i institusjon men vi ligger tilnærmet de vi sammenlignes med.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	45 653	46 653	46 653	46 653
1	Pris- og lønnsvekst	2 581	2 581	2 581	2 581
2	Reduserte inntekter Institusjonskjøkkenet	300	300	300	300
3	Økte råvare kostnader Institusjonskjøkkenet	100	100	100	100
4	Økte medikamentkostnader utover prisvekst	200	200	200	200
5	Vedvarende overtallighet 1 årsverk	750	750	750	750
5	Innsparingstiltak	-1 303	-1 303	-1 303	-1 303
6	Rammereduksjon	0	0	0	-1 875
	Budsjettramme 2020-2023	48 281	48 281	48 281	46 406

Kommentarer

- Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.
- Beboere på Enan og hjemmeboende på kvikne har sagt opp abonnement på middag fra Institusjonskjøkkenet på Tjønnsenteret. Det vil være noe reduksjon i råvarekostnad men det har ingen innvirkning på bemanning derfor må det påregnes en netto reduksjon i inntekter ca kr 300 tusen.
- Grunnet reforhandling av leverandøravtale for Institusjonskjøkkenet må det påregnes en større råvarekostnad, foreløpig anslås det til kr. 100 tusen.
- Med stadig mer kompleks medisinsk behandling i kommunehelsetjenesten følger også bruk av mer avansert og kostbar medikamentell behandling, dette er en generell trend på flere diagnoser men spesielt for pasienter som er inne for palliativ behandling.
- Med bakgrunn i ovenfor nevnte endringer, vedvarende overtallighet grunnet utfordringer med å avvikle når ingen skal sies opp og ansattes rettigheter til økt stilling er det store utfordringer med å de økonomiske målene i virksomhetsplan. Dette i tillegg til Institusjon sin andel av rammereduksjon er den reelle innsparingen for Institusjon for 2020 kr 1,3 mill. -
- Rammereduksjon
For å innfri rammereduksjonen i årene framover krever dette en større omlegging/ omorganisering av hjemmetjenesten jf. «Rapport Fremtidig tjenestestruktur i Helse- og omsorgssektoren».

Kulturtjenesten

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	7 802	7 394	7 705	7 705	7 705	7 705
Årsverk	12,8	12,8	12,8			
Tjenesteleder	Beate Hjertager					

Organisering

Tjenesten er organisert som én enhet, men med såpass ulike virksomheter som kulturskole, bibliotek, kino, kunstgalleri, drift av kulturhus, fritidstilbud for barn og unge, behandling av spillemiddelsøknader, fysaktiltak, kulturvern.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Gi regionen et kulturtilbud som har bredde, aktualitet og høy kvalitet. • Gi spesielt barn og ungdom som vokser opp i Tynset et godt kulturelt startgrunnlag • Skape gode kulturelle møteplasser med muligheter for utøvelse og opplevelse
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet kulturskolen– brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Trivsel			5,0		5,2
	Tilgjengelighet			4,8		4,9
	Informasjon			4,6		4,6
	Brukermedvirkning			4,8		4,9
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Selvstendighet		4,5		4,5	4,2
	Mestringsorientert ledelse		4,3		4,5	4,0
	Rolleklarhet		4,6		4,6	4,2
	Mestringsklima		4,3		4,5	4,1
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,5	5,4			
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,4	102,8			
Organisasjon	Indikator					

Brukerundersøkelsen gjelder kulturskolen, spørreundersøkelse foreldre. Svarprosent 23. Landsgjennomsnittet er basert på kun 4 kommuner som har gjennomført undersøkelsen. Den lave svarprosenten og det lave antallet sammenligningskommuner gjør at tallene ikke er fullt ut representative, men det gir oss likevel en pekepinn om mulige utviklingsområder.

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,1	3,1	3,2	4,3	3,8
2	Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,9	0,7	0,7	1,7	1,2
3	Netto driftsutgifter til barn og unge i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	0,6	0,6	0,7	0,9	0,8
4	Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger i kroner	1930	1 990	2181	3 005	2 348
5	Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger i kroner	938	550	695	952	523
6	Besøk i folkebibliotek per innbygger	10,9	10,6	9,7	5,4	4,9
7	Besøk per kinoforestilling	23,6	20,4	22,8	29,0	33,8
8	Barn 6-15 år i kommunenes kulturskole (prosent)	28,5	30,0	28,3	15,2	16,2
9	Brutto driftsutgifter til kommunale kulturskoler per elev	12 215	13 148	15 528	24 567	20 620

Kommentarer til tabellen

- 1) Det som regnes med som kultursektoren i denne sammenheng, inkluderer utgifter som ikke går over kulturtjenestens budsjett, f.eks. drift av svømmehall. Tynset kommune bruker mindre på kultur enn kommunene vi sammenligner oss med, og enn snittet i Hedmark.
- 2) Netto driftsutgifter til idrett i prosent av kommunens totale netto utgifter ligger også litt lavere enn kommunene vi sammenligner oss med. Også her er utgifter inkludert som ikke går over kulturtjenestens budsjett.
- 3) I tallet her er det kulturskolens drift og drift av fritidstilbud for ungdom som er tatt med. Dette inkluderte i 2018 utgifter til Åpen hall og Mekkeriet .Også her bruker Tynset litt mindre enn kommunene vi sammenligner oss med.
- 4) Netto driftsutgifter til kultursektoren i kroner per innbygger ligger nesten 1000 kr lavere enn kommunene vi sammenligner oss med, og litt under snittet i Hedmark.
- 5) Brutto investeringsutgifter til kultursektoren i kroner vil variere etter hvilke prosjekter som er i gang. Det har i perioden vært gjort noe teknisk oppgradering i kulturhuset, samt gjennomført forprosjekt bibliotek og lydisolering kulturskolen.. Investeringsutgiftene ligger likevel lavere enn kommunene vi sammenligner oss med, men litt over snittet for Hedmark.
- 6) Besøk i folkebiblioteket per innbygger har ligget jevnt høyt og er i landstoppen. Det har gått litt ned de siste to årene. Likevel har Tynset nesten dobbelt så mange besøkende som kommunene vi sammenligner oss med, og snittet i Hedmark.
- 7) Besøk per kinoforestilling var høyere enn i 2017, og ikke så langt unna rekordåret 2016. Vi ligger likevel lavere enn kommunene vi sammenligner oss med og snittet i Hedmark. Nå sier ikke dette tallet noe om totalbesøket på kinoen. Det kan også gjenspeile at besøket fordeler seg på flere forestillinger enn snittet i Hedmark, der det er flere små steder uten like mange kinovisninger per uke som regionsentrene.
- 8) Elevtallet har gått litt tilbake fra et toppår i 2017, men ligger på omtrent samme nivå som 2016. Nasjonalt mål for kulturskolene er å kunne gi tilbud til 33% av barn/unge i alderen 6-18 år. Tynset ligger rundt dette målet, men langt høyere enn snittet for gruppe 12 og Hedmark.
- 9) Tynset kulturskole driver kostnadseffektivt og driver langt billigere per elev enn snittet for gruppe 12 og Hedmark. Dette skyldes at mange av elevene undervises i større grupper, siden mer enn en tredjedel av elevene er danseelever og billedkunstelever.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	7 394	7 394	7 394	7 394
1	Pris- og lønnsvekst	411	411	411	411
2	Dekning fra kulturfond	-315	-315	-315	-315
3	Utbetaling av tilskudd fra kulturfond	315	315	315	315
4	Dekning fra idrettsfond	-315	-315	-315	-315
5	Utbetaling av tilskudd fra idrettsfond	315	315	315	315
6	Rammereduksjon	-130	-130	-130	-130
7	Driftsutgifter meråpent bibliotek	30	30	30	30
	Budsjettramme 2020-2023	7 705	7 705	7 705	7 705

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2018.

2. Dekning fra kulturfond

I vedtektene for kulturfondet heter det at 3% av inntektene fra salg av konsesjonskraft skal avsettes til kulturfondet årlig.

3. Utbetaling av tilskudd fra kulturfond

Se punkt 2.

4. Dekning fra idrettsfond

I vedtektene for idrettsfondet heter det at 3% av inntektene fra salg av konsesjonskraft skal avsettes til idrettsfondet årlig.

5. Utbetaling av tilskudd fra idrettsfond

Se punkt 4.

6. Rammekutt

Rammekutt tas gjennom ny reklameavtale for kinoen der inntektene er stipulert å kunne bli inntil 100 tusen kr høyere enn i dag. Samtidig ser vi også på muligheten for å spare penger ved å slutte å sende ut kulturhusfolderen til alle husstander, men isteden legge den ut i butikker o.l.

7. Driftsutgifter meråpent bibliotek

Det ble i forbindelse med virksomhetsplan for 2019 vedtatt at Tynset bibliotek skulle bli såkalt meråpent bibliotek, dvs. at det vil være mulig å bruke bibliotekets lokaler samt låne bøker også utenom bibliotekets betjente åpningstid. Det ble bevilget midler til dette over årets investeringsbudsjett. I den forbindelse får vi også en økt driftsutgift på 30 000 kr per år som det ikke er budsjettmidler til. Dette er faste årskostnader til leverandør av nødvendige datasystemer til meråpent.

Kirke og trossamfunn

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tynset kirkelige fellesråd - driftstilskudd	4 885	4 848	4 896	4 896	4 896	4 896
Tilskudd trossamfunn	467	396	402	402	402	402

Organisering

Tynset kirkelige fellesråd

Tynset prestegjeld består av 4 sogn med egne menighetsråd, kirker og kirkegårder. Menighetsrådene er folkevalgte organer med ansvar for innholdet i de tjenestene kirken yter. Tynset kirkelige fellesråd består av to representanter valgt fra hvert menighetsråd, prost og en kommunal representant. Fellesrådet v/administrasjonen har ansvar for gjennomføring av vedtak, bemanning, drift og vedlikehold i henhold til kirkelovens § 14 og gravferdslovens § 3. Kommunen yter tilskudd i henhold til kirkelovens § 15 og gravferdslovens § 3. Tynset er prostesete i Nord-Østerdal, og fellesrådet har ansvar for å skaffe kontorer både til prost, soknepresten og prostiets vikarprest. Biskopen er arbeidsgiver og lønner de geistlig tilsatte samt yter tilskudd til 40 % saksbehandlerstilling for prosten.

Trossamfunn

Kommunen er forpliktet til å betale tilskudd til registrerte trossamfunn. Tilskuddet regnes ut med bakgrunn i antall medlemmer pr trossamfunn registrert i Tynset og med en sats tilsvarende kommunens utgifter pr medlem i statskirka.

Tilskudd

Budsjettert tilskudd til Tynset kirkelige fellesråd er på nivå med budsjettet for 2018. Se for øvrig kommentarer til investeringsbudsjettet for overføringer knyttet til investeringer.

Teknisk drift og eiendomsavdelingen

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	43 403	30 368	31 545	31 545	31 545	31 545
Årsverk	39,8	38,8	37,8			
Tjenesteleder, Teknisk sjef	Jostein Hauge					

Organisering

Tjenesteområdet er organisert gjennom to avdelinger. Eiendomsavdelingen og avdeling for teknisk drift. Ansvarsområdene er:

- Kommunale bygg og utleieboliger
- Vei, gatelys og grøntområder
- Tomtesalg, startlån og boligtilskudd.
- Gjennomføring av byggeprosjekt.
- Kontakt med og budsjettet for Tynset kommunes andel av brann- og feiervesenets i Midt Hedmark brann og redning IKS.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Være konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	-	-		
	Respektfull behandling	-	-	-		
	Tilgjengelighet	-	-	-		
	Informasjon	-	-	-		
	Brukermedvirkning	-	-	-		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Bruk av kompetanse	-	4,8	-	5	-
	Mestringsorientert ledelse	-	4,4	-	5	-
	Rolleklarhet	-	4,4	-	5	-
	Mestringsklima	-	4,3	-	5	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,3	4,3	9,4	2,5	-
Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %					

Organisasjon	Indikator	2017	2018	2019	2020	Krav Tek 10
	Energieffektivisering av kommunale bygg, KWh pr. m ² .					
	Skole inkl. svømmehall	174	180	-3,5 %	150	120
	Barnehage	147	140	-2%	135	140
	Kultur/administrasjon	219	216	-3 %	209	219
	Helse	197	186	-2%	184	197

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	191	252	284	237	424
2	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. m ²	624	620	627,6	1 107	1 071
3	Areal på formålsbygg per. innbygger (m2)	8,2	8,6	8,7	6,6	5,2
4	Kommunalt disp. boliger pr. 1000 innb.	33	33	32	28	25
5	Netto driftsutg. forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger	1 038	1 013	1 074	1 215	889
6	Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for kommunale veier	434	476	389	1 269	1 222
7	Netto driftsutg. i kr pr. km kommunal vei og gate	83 655	90 586	84 276	130 335	139 947
8	Utgifter til renholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltn. pr. m ²	119	122	127	176	181
9	Energikostn. for kommunal eiendomsforv. pr. m2 (formålsbygg)	111	95	89	139	156

Kommentarer til tabellen

- Driftsutgifter pr. innbygger ligger vesentlig lavere enn for gjennomsnitt gr.12. Dette til tross for at Tynset har mer areal bygg pr. innbygger.
- Tynset har vesentlig lavere driftskostnader pr. m² på eide bygg enn for gjennomsnitt gr. 12 og gjennomsnittet for kommunene i Hedmark.
- Tynset har mer areal på formålsbygg enn gjennomsnitt for gr. 12. Av årsakene til dette er blant annet kjøpet av Holmen og grendeskolene som er relativt stor i areal i forhold til elevtallet samt nye Tronstua barnehage.
- Tynset kommune har flere utleieboliger pr. 1000 innbyggere enn gjennomsnitt gr. 12.
- Tynset har noe lavere driftsutgifter på forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12.
- Tynset bruker langt mindre penger på drift og vedlikehold av kommunale veier pr. innbygger enn gjennomsnitt gr. 12. Noe av årsaken er at Tynset kommune har relativt få km vei.
- Til kommunale veier og gater bruker Tynset kommune vesentlig mindre penger per km til drift og vedlikehold enn gj.sn for gruppe 12.
- Tynset bruker mindre til renhold enn gjennomsnitt gr. 12. En av årsakene er at vi har innført renholdsstandarden INSTA 800. Ved overgangen til INSTA 800 sparte kommunen ca. kr 10,- pr m². Med gulvareal på 50 000m² utgjør dette innsparing på kr 500 tusen.

9. Tynset har betydelig lavere energikostnad pr. m² enn gjennomsnitt gr. 12, og vesentlig lavere enn gjennomsnittskommunen i Hedmark. Den fortsatt positive utviklingen skyldes bl.a. Enøk-tiltak, utskifting av gamle lyskilder til LED-belysning.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	30 367	30 367	30 367	30 367
1	Pris- og lønnsvekst	1 343	1 343	1 343	1 343
2	Energisparing ENØK	-500	-500	-500	-500
3	Utleieinntekter	850	850	850	850
4	Kutt vedlikehold	-550	-550	-550	-550
5	Effektivisering egne ressurser	-800	-800	-800	-800
6	Leie av lokaler for helsestasjon, kompetansesenteret	535	535	535	535
7	Bostøtte	300	300	300	300
	Budsjettramme 2020-2023	31 545	31 545	31 545	31 545

Kommentarer

1. Pris- og lønnsvekst

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Energisparing ENØK

Nytt basseng i K-bygget vil være klart i februar 2020. Anlegget bygges med varmegjenvinner som gjenbraker ca. 80% av varmen fra bassenget. I tillegg vil vanntemperaturen bli lavere enn tidligere. Generell utskifting av vinduer og etterisolering.

3. Lavere inntekter utleie bygg/lokaler/leiligheter

Sanering av leilighetene i parkveien 29 vil medføre lavere inntekter.

4. Kutt vedlikehold

For å kompensere for økte kostnader kuttes vedlikeholdsbudsjettet med kr 550 tusen.

5. Effektivisering egne ressurser

Som følge av omorganisering i egne rekker hos vaktmestere og på renhold sparer vi lønnskostnader og løser flere oppgaver selv internt. Dette gjør at vi igjen sparer penger som tidligere ble brukt på innleie av tjenester.

6. Leie av lokaler for helsestasjon

For å midlertidig løse plasseringen av helsestasjon benyttes innleide lokaler i kompetansesenteret.

7. Bostøtte

Økning som følge av at bostøtte nå er innarbeidet i rammeoverføring fra staten, tidligere var dette øremerkede tilskudd.

Vann – Avløp – Renovasjon (VAR)

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter	0	0	0	0	0	0
Årsverk	3,1	3,1	4,1			
Tjenesteleder	Jostein Hauge					

Organisering

Området har ikke egen netto budsjettramme da området er selvfinansierende. Det betyr at merforbruk dekkes av fond og overskudd avsettes til fond.

Tjenesteområdet har følgende ansvarsområde:

- Vann
- Avløp
- Septik
- Renovasjon

Inntektene på området som består av abonnentenes gebyrbetaling skal dekke de løpende driftskostnadene til de enkelte anleggene. I tillegg skal gebyrinntektene dekke kapitalkostnader på investeringslån i form av renter og avskrivninger samt administrative kostnader slik som regnskapsførsel, fakturering, IKT og annen løpende administrasjon. Det resterende berører oppgaver utført av sentraladministrasjonen og tekniske tjenester.

Dersom inntektene fra gebyrer blir større enn utgiftene, settes merinntekten på fond. I motsatt fall dekkes merutgift fra tidligere fondsavsetninger. Konsekvensen av dette er at inntektene over tid blir like store som utgiftene.

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Være konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2017	2018	2019	2020	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	-	-	-	-
	Respektfull behandling	-	-	-	-	-
	Tilgjengelighet	-	-	-	-	-
	Informasjon	-	-	-	-	-
	Brukermedvirkning	-	-	-	-	-
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Bruk av kompetanse	-	4,4	-	4,5	4,1
	Mestringsorientert ledelse	-	3,2	-	4,5	3,8
	Rolleklarhet	-	4,1	-	4,5	4,1
	Mestringsklima	-	3,8	-	4,5	4,0
	Fravær i %					
	Sykefravær	2,8	2,8	2,7	2,5	-

Økonomi	Regnskapsresultat					
	Resultat i forhold til budsjett i %	0	0	0	-	-
Organisasjon	Indikator					
	Standard vannforsyning, resultater bedre vann	-	3,4		4,0	
	Standard avløpstjenesten, resultater bedre vann	-	1,6		1,6	
	Unngå skader og ulykker som medfører fravær (dager)	0	0		0	
	Vannlekkasje på ledningsnettet i%	27	48		25	-

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Driftsutg. vann pr. tilknyttet innb.	1 802	1 620	1 679	-	-
2	Årsgebyr for vannforsyning (Rapporteringsåret + 1 år)	3 122	3 122	2 489	3 363	4 170
3	Driftsutg. avløp pr. tilknyttet innbygger	2371	3 250	2 385	-	-
4	Årsgebyr avløpstjenesten (Rapporteringsåret + 1 år)	6 030	6 031	6 036	3 720	5 195
5	Årsgebyr septik (Rapporteringsåret + 1 år)	1 060	730	1 460	1 648	1 673
6	Årsgebyr avfall, standard abonnement, Rapporteringsåret + 1 år)	2 788	2 661	2 491	2 847	2 587

Kommentarer til tabellen

1. Driftsutgifter vann pr. tilknyttet innb.

For driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger er det ikke kommet inn tall for gruppe 12 eller for Hedmark. Driftsutgiftene for Tynset ligger på samme nivå fra 2017 til 2018.

2. Årsgebyr for vannforsyning (Rapporteringsåret + 1 år)

Årsgebyr for vann er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger lavere på gebyret for vann enn gj.sn. for gr. 12, og vesentlig lavere enn gjennomsnittet for Hedmark.

3. Driftsutgifter avløp pr. tilknyttet innbygger

For driftsutgifter for avløp pr. tilknyttet innbygger er det bare tilgjengelige tall for Tynset, men bl.a. pga av mange renseanlegg, regner jeg med at vi ligger relativt høyt.

4. Årsgebyr avløpstjenesten (Rapporteringsåret + 1 år)

Årsgebyr for avløp er beregnet for et forbruk på 150 m³. Tynset ligger vesentlig høyere enn gj.sn. gr. 12 og Hedmark på gebyret for avløp. Hovedårsaken er høye kapitalkostnader og mange renseanlegg.

5. Årsgebyr septik (Rapporteringsåret + 1 år)

Tynset ligger i snitt lavt på gebyrer for septik i forhold til både gjennomsnitt gr. 12 og Hedmark.

6. Årsgebyr avfall, standard abonnement, Rapporteringsåret + 1 år)

Renovasjonsgebyret for Tynset ligger noe lavere enn tidligere. Gebyret ligger i underkant av nivået for gruppe 12 og Hedmark.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	0	0	0	0
1	Endringer gebyrinntekter vann	755	755	755	755
2	Endringer kostnader vann	-755	-755	-755	-755
3	Endringer gebyrinntekter avløp	379	379	379	379
4	Endringer kostnader avløp	-379	-379	-379	-379
5	Endringer gebyrinntekter septik	-125	-125	-125	-125
6	Endringer kostnader septik	125	125	125	125
7	Endringer gebyrinntekter avfall	171	171	171	171
8	Endringer kostnader avfall	-171	-171	-171	-171
	Budsjettramme 2020-2023	0	0	0	0

Kommentarer**1. Endringer gebyrinntekter vann**

Årsgebyret for vann i Tynset kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Abonnementsgebyret i 2020 foreslås satt lik kr 606 og forbruksgebyret lik 20,16 kr/m³. Samlet årsgebyr blir da kr 3 631 for en normalabonnent med årlig vannforbruk lik 150 m³. Fra 2019 til 2020 endres årsgebyret med 29 %. Gebyret til den enkelte abonnent vil variere med abonnentkategori og forbruksnivå. Økningen fra 2019 til 2020 må sees i sammenheng med at gebyret ble satt betydelig ned i 2019 for å overholde generasjonsprinsippet. Gebyret i 2020 vil fortsatt være lavere enn det var i 2018.

Gebyrene blir:

Abonnementsgebyr bolig/næring kr 606,-, fritid kr 1 515,- og forbruksgebyr kr 20,16 pr m³.

Årsaken til at abonnementsgebyret for fritid er 2,5 ganger abonnementsgebyret for boliger er at fritidseiendommer pga. brukstid bruker mindre vann, samtidig som vannverkene må ligge inne med stor kapasitet for å kunne levere nok vann når hyttene er i bruk. Dette er ofte til samme tid.

2. Endringer kostnader vann

Fra 2019 til 2020 forventes driftskostnadene å øke med rundt 3%.

3. Endringer gebyrinntekter avløp

Hovedinntektskilden er art "16400 kommunale gebyr" som utgjør 95 % av gebyrinntektene.

Gebyrene blir:

Abonnementsgebyr bolig/næring kr 1 948,-, fritid kr 4 870,- og forbruksgebyr kr 38,31 pr m³.

Årsaken til at abonnementsgebyret for fritid er 2,5 ganger abonnementsgebyret for boliger er at fritidseiendommer pga. brukstid slipper ut mindre avløpsvann, samtidig som avløpsverkene må ligge inne med stor kapasitet for å kunne rense avløpsvannet når hyttene er i bruk. Dette er ofte til samme tid.

4. Endringer kostnader avløp

Fra 2019 til 2020 forventes de totale kostnadene å øke med 9 %. Kapitalkostnadene utgjør 28 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 0,9 millioner kr fra 2020 til 2024 som følge av planlagte investeringer.

5. Endringer gebyrinntekter septik

Det foreslås ikke endringer i gebyret totalt sett fra 2019 til 2020.

Gebyrene blir da kr 913,- for anlegg som tømmes hvert 2. år og kr 1 826,- for anlegg som tømmes årlig. Gebyrinntektene har omtrent samme størrelse hvert år, men kostnadene varierer mye siden enkelte anlegg tømmes hvert år og andre tømmes hvert annet år. For å dekke kostnadene brukes det av fond i de årene alle anlegg tømmes, mens en i de årene bare anlegg som tømmes hvert annet år fører overskuddet til fond.

6. Endringer kostnader septik.

Fra 2019 til 2020 forventes de totale kostnadene å reduseres med 31 %, hvorav indirekte kostnader endres mest med 4 %.

7. Endringer gebyrinntekter avfall

Fra 2019 til 2020 foreslås det at gebyret for renovasjon økes med 5% fra kr 3 114,- til kr 3 281,- for å komme på et riktig gebyrnivå i forhold til fond. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 2-3% i årene 2019 til 2024.

8. Endringer kostnader avfall

FIAS: Kommunenes samlede renovasjonsgebyr øker med 10 % sammenlignet med 2019 grunnet ny renovasjonsordning. Økt sortering i husholdningene samt utvidet tjenestetilbud i form av henteordning for flere fraksjoner, vil gi en økning av renovasjonsgebyret de neste årene.

Virksomhetsplan 2020 – 2023

GEBYRBeregninger - VANN - AVLØP - SEPTIK - RENOVASJON		ØKONOMIPLAN				ØKONOMIPLAN		
Vanngebyrsatser		2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)		kr 858	kr 678	kr 663	kr 606	kr 703	kr 749	
Forbruksgebyr (kr/m3)		kr 20,30	kr 20,38	kr 14,33	kr 20,16	kr 22,86	kr 24,65	
Årsgebyr inklusiv mva.		kr 3 903	kr 3 734	kr 2 811	kr 3 631	kr 4 132	kr 4 446	
Årlig endring			-4,3 %	-24,7 %	29,1 %	13,8 %	7,6 %	
Selvkostregnskap		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter		4 672 435	4 768 476	5 813 552	6 085 584	6 253 547	6 426 342	6 604 115
Direkte kalkulatoriske rentekostnader		429 331	516 694	474 625	445 548	456 039	460 068	460 431
Direkte kalkulatoriske avskrivninger		851 037	871 429	890 390	871 281	928 781	947 487	969 001
Indirekte kostnader (drift og kapital)		4 983	500 000	520 000	540 800	562 432	584 929	608 326
- Øvrige inntekter		-878 635	-1 420 783	-59 135	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader		0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag		5 079 151	5 235 815	7 639 433	7 943 213	8 200 799	8 418 826	8 641 874
Gebyrinntekter		5 870 571	5 313 620	5 870 090	6 624 821	7 309 404	8 062 056	8 591 751
Subsidiering		0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat		791 420	77 805	-1 769 343	-1 318 392	-891 395	-356 770	-50 123
Selvkost dekningsgrad i %		115,6 %	101,5 %	76,8 %	83,4 %	89,1 %	95,8 %	99,4 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01		3 214 794	4 077 702	4 253 070	2 557 495	1 277 259	402 412	50 123
+/- Selvkostresultat		791 420	77 805	-1 769 343	-1 318 392	-891 395	-356 770	-50 123
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd		71 488	97 564	73 768	38 156	16 548	4 481	511
Utgående balanse 31.12		4 077 702	4 253 070	2 557 495	1 277 259	402 412	50 123	511
Selvkostgrad i %		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Avløpsgebyrsatser		2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)		kr 1 773	kr 2 048	kr 2 311	kr 1 948	kr 2 011	kr 2 026	
Forbruksgebyr (kr/m3)		kr 38,44	kr 36,59	kr 34,89	kr 38,31	kr 39,54	kr 41,10	
Årsgebyr inklusiv mva.		kr 7 538	kr 7 536	kr 7 544	kr 7 694	kr 7 942	kr 8 191	
Årlig endring			0,0 %	0,1 %	2,0 %	3,2 %	3,1 %	
Selvkostregnskap		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter		7 621 141	7 142 106	7 171 312	8 079 506	8 322 061	8 572 303	8 830 488
Direkte kalkulatoriske rentekostnader		1 123 142	1 307 254	1 195 601	1 127 045	1 127 451	1 106 013	1 088 790
Direkte kalkulatoriske avskrivninger		2 152 630	2 158 156	2 184 958	2 275 299	2 416 799	2 443 614	2 463 563
Indirekte kostnader (drift og kapital)		8 147	620 000	644 800	670 592	697 416	725 312	754 325
- Øvrige inntekter		-10 109	-89 927	-37 772	-38 716	-39 684	-40 676	-41 693
+/- Andre inntekter og kostnader		0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag		10 894 951	11 137 588	11 158 898	12 113 725	12 524 042	12 806 566	13 095 473
Gebyrinntekter		10 325 256	10 538 401	11 233 968	11 612 909	11 835 920	12 779 305	13 115 268
Subsidiering		0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat		-569 695	-599 187	75 070	-500 816	-688 122	-27 261	19 795
Selvkost dekningsgrad i %		94,8 %	94,6 %	100,7 %	95,9 %	94,5 %	99,8 %	100,2 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01		2 189 988	1 658 015	1 091 023	1 190 808	708 894	28 031	1 058
+/- Selvkostresultat		-569 695	-599 187	75 070	-500 816	-688 123	-27 261	19 795
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd		37 722	32 195	24 715	18 902	7 260	288	223
Utgående balanse 31.12		1 658 015	1 091 023	1 190 808	708 894	28 031	1 058	21 076
Selvkostgrad i %		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Slamtømming - gebyrsatser		2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Normalgebyr		kr 1 325	kr 911	kr 913	kr 913	kr 1 033	kr 1 149	
Årlig endring			-31,2 %	0,1 %	0,0 %	13,2 %	11,3 %	
Selvkostregnskap		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter		2 076 949	975 591	2 039 097	1 400 495	2 136 919	1 491 809	2 230 630
Direkte kalkulatoriske rentekostnader		0	0	0	0	0	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger		0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)		2 221	120 000	124 800	129 792	134 984	140 383	145 998
- Øvrige inntekter		-75 704	47 533	0	49 939	51 188	52 468	53 779
+/- Andre inntekter og kostnader		0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag		2 003 466	1 143 124	2 163 897	1 580 227	2 323 090	1 684 659	2 430 408
Gebyrinntekter		1 696 096	1 365 927	1 445 597	1 320 782	1 488 436	1 649 506	1 830 899
Subsidiering		0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat		-307 370	222 803	-718 300	-259 444	-834 654	-35 154	-599 508
Selvkost dekningsgrad i %		84,7 %	119,5 %	66,8 %	83,6 %	64,1 %	97,9 %	75,3 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01		2 462 772	2 201 122	2 478 732	1 806 850	1 581 116	769 621	749 508
+/- Selvkostresultat		-307 370	222 803	-718 300	-259 444	-834 654	-35 154	-599 508
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd		45 720	54 807	46 419	33 710	23 159	15 041	9 175
Utgående balanse 31.12		2 201 122	2 478 732	1 806 850	1 581 116	769 621	749 508	159 175
Selvkostgrad i %		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Renovasjon - gebyrsatser		2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Normalgebyr		kr 3 485	kr 3 326	kr 3 114	kr 3 281	kr 3 380	kr 3 445	
Årlig endring			-4,6 %	-6,4 %	5,4 %	3,0 %	1,9 %	
Selvkostregnskap		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter		7 575 658	8 406 339	7 446 723	7 634 309	7 826 642	8 023 843	8 226 034
Direkte kalkulatoriske rentekostnader		0	0	0	0	0	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger		0	0	0	0	0	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)		8 100	200 000	208 000	216 320	224 973	233 972	243 331
- Øvrige inntekter		-1 635 024	-1 084 566	0	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader		0	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag		5 948 734	7 521 773	7 654 723	7 850 629	8 051 615	8 257 814	8 469 365
Gebyrinntekter		6 242 119	7 707 314	7 439 857	7 610 518	7 891 538	8 097 770	8 414 325
Subsidiering		0	0	0	0	0	0	0
Selvkostresultat		293 385	185 541	-214 866	-240 111	-160 077	-160 044	-55 040
Selvkost dekningsgrad i %		104,9 %	102,5 %	97,2 %	96,9 %	98,0 %	98,1 %	99,4 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01		293 147	595 241	797 088	597 325	366 806	212 436	55 039
+/- Selvkostresultat		293 385	185 541	-214 866	-240 112	-160 077	-160 045	-55 040
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd		8 709	16 306	15 103	9 593	5 707	2 648	561
Utgående balanse 31.12		595 241	797 088	597 325	366 806	212 436	55 039	560
Selvkostgrad i %		100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Plan, byggesak, geodata (PBG) og eiendomsskatt

(Beløp i tusen kroner)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto driftsutgifter Tynset	4 541	4 841	4 733	4 733	4 733	4 733
Årsverk	13,6	13,3	13,3			
Tjenesteleder	Trine Økseter Knudsen					

Organisering

Plan, byggesak og geodata er også vertskommune for Alvdal kommune og tjenestoområdet er organisert med fagteam med følgende ansvarsområder:

- Fradeling, seksjonering, kart og oppmåling.
- Kartvedlikehold.
- Bygge- og tiltaksbehandling, samt tilsynsmyndighet i byggesaker.
- Forhåndsgodkjenner tiltakssøknader om spillemidler i Tynset.
- Planutarbeidelse og planbehandling.
- Drift og vedlikehold av eiendomsskattegrunnlaget for boliger, fritidsboliger, verker og bruk.
- Vegmyndighet på kommunale veger, og sekretærfunksjon for Trafikksikkerhetsutvalget i Tynset.
- Følger opp kommunens klimaarbeid i Tynset.
- Vertskommune for NØ-gis samarbeidet (FARTTO).

Mål

Overordnede mål for tjenesten	• Styrke kommunens rolle og funksjon som samfunnsutvikler. • Skape gode planprosesser som forsterker demokrati og politisk styring og sikrer en god og tydelig kommunikasjon med befolkning og brukere. • Gi tjenester med høy faglig kvalitet innenfor fastsatte tidsfrister.
--------------------------------------	--

Måloppnåelse

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2016	2017	2018	2018	2018
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	4,4	4,6	-	4,6	-
	Respektfull behandling	5,0	5,3	-	5,1	-
	Tilgjengelighet	4,5	4,7	-	4,8	-
	Informasjon	4,4	4,6	-	4,7	-
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Autonomi	-	4,4	-	4,4	-
	Mestringsorientert ledelse	-	4,3	-	4,4	-
	Rolleklarhet	-	4,3	-	4,3	-
	Mestringsklima	-	4,4	-	4,3	-
	Mestringstro	-	4,0	-	4,5	-
	Relevant kompetanseutvikling	-	4,2	-	4,5	-
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,0	3,8	2,5	2,0	-
Økonomi	Regnskapsresultat					

	Resultat i forhold til budsjett i %	94	80	92	108	-
Organisasjon	Alder på strategiske styringsdokumenter					Gr. 12
	Planstrategi 2016-2019	0	1	2	2	-
	Samfunnsdel	1	2	3	3	-
	Arealdel	14	15	16	16	-
	KDP Tynset tettsted	1	2	3	3	-
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstider					Gr. 12
	Byggesak, ramme (12 uker)	8	12	26	80	-
	Byggesak, m/ ansvarsrett (12 uker)	26	26	55	80	-
	Byggesak, m/ ansvarsrett (3 uker)	14	15	20	20	-
	Byggesak, u/ ansvarsrett (3 uker)	19	16	20	20	-
	Byggesak, u/ ansvarsrett (12 uker)	26	23	30	80	-
	Private reguleringsplaner – til førstegangsbehandling (12 uker)	131	46	67	80	56
	Seksjonering (3 uker)	5	5	7	20	465
	Oppmålingsforretning (12 uker)	93	74	49	80	1 009
	Opprettelse av grunneiendom (3 uker)	50	10	12	20	-
	Opprettelse av grunneiendom (12 uker)	21	28	-	80	-

Kostratall

		2016	2017	2018	2018 gr.12	Hedmark 2018
1	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål.	28 560	30 000	30 600	41 255	40 249
2	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål.	7 800	10 000	10 200	10 466	12 976
3	Gebyr for kombinert kart- og oppmåling, tilsvarende boligtomt 750 m2.	15 000	15 500	15 810	17 696	16 220

Kommentarer til tabellen

Det er ikke rapportert sammenliknbare Kostra-tall innenfor gruppe 12 eller for Hedmark i 2018.

Endringstiltak

ENDRINGSTILTAK (Beløp i tusen kroner)		Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023
	Budsjettramme 2019	4 841	4 841	4 841	4 841
1	Pris- og lønnsvekst	142	142	142	142
2	Kjøp av utredningsarbeid i plansaker	450	450	450	450
3	Kjøp av utredningsarbeid i plansaker– finansiering, næringsfond	-450	-450	-450	-450
4	Adresseprosjekt	-150	-150	-150	-150
5	Regionreformen - geodata	-100	-100	-100	-100
6	Eiendomsskatt, ny besiktigelse	500	0	0	0
7	Eiendomsskatt, ny besiktigelse bruk av disposisjonsfond	-500	0	0	0
	Budsjettramme 2020-2023 (Tynset sin andel)	4 733	4 733	4 733	4 733

Kommentarer**1. Pris- og lønnsvekst**

Her er det beregnet pris- og lønnsvekst med utgangspunkt i driftsnivået i 2019.

2. Kjøp av utredningsarbeid i plansaker

Kostandene skyldes i hovedsak kjøp av konsulenttjenester i forbindelse med utredninger i pågående planarbeid.

3. Kjøp av utredningsarbeid i plansaker - finansiering

Kommunens kjøp av spesialkompetanse/utredninger i plansaker foreslås finansiert over næringsfondet.

4. Adresseprosjekt

Har tidligere mottatt ekstra bevilgninger knyttet til adresseringsprosjekt. Bevilgning videreføres ikke.

5. Regionreformen - geodata

Som følge av kommunesammenslåing 01.01.2020 må avviket mellom matrikkel og grunnbok være rettet. Å rette dette er et tidkrevende arbeid. Bevilgning videreføres ikke for 2020.

6. Eiendomsskatt ny besiktigelse

Prosjektet med ny-taksering av eiendommene i Tynset kommune er påbegynt i 2018. Kostnad for ny taksering er anslått til totalt kr 3,5 millioner fordelt over årene 2018, 2019 og 2020, jf. KS 100/17.

7. Eiendomsskatt ny besiktigelse - finansiering

Kostnaden dekkes ved bruk av disposisjonsfond jf. KS 100/17.

Næringsfondet

Næringsfondet har en bundet fondskapital på kr 5,23 millioner. Fondskapitalen kan bare benyttes til lån, herunder ansvarlige lån, og/eller avsettes til garantifond.

Næringsfondet var pr. 31.12.18 på kr 16,9 millioner. Fondet tilføres årlig ca. 3,5 mill. kroner i form av konsesjonsavgift samt ca. 0,27 mill. kroner i renteinntekter. Kommunestyret vedtok i juni 2019 å avsette kr 7,0 millioner ekstra til næringsfondet i forbindelse med disponering av mindreforbruket for 2018. Pr. okt. 2019 er saldoen på næringsfondet på kr 19,6 millioner.

Disponibel ramme fastsettes vanligvis tilsvarende avkastningen av fondet. Dette er i praksis den årlige konsesjonsavgift samt renter og annen avkastning av kapitalen. Avkastningen kan benyttes til tilskudd. Næringsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål. Fondet kan også benyttes til kommunale tiltak.

Budsjett

(Beløp i 1000 kr)	2020	2021	2022	2023
Konsesjonsavgifter	-3 500	-3 500	-3 500	3 500
Renteinntekter	-270	-270	-270	-270
Ekstra bruk av fondet	1 500	0	0	0
SUM DISPONIBELT	-5 270	-3 770	-3 770	-3 770
Næringsressurs i kommunen	365	365	365	365
Norsk spekematfestival AS	250			
Tynset teknolab. 19/335	100			
DigiKo – Opplev Tynset	75			
Plansaker	750			
Tilskudd til utbygging av bredbånd	500			
Destinasjon Røros	205			
Turistinfo Tynset og Kvikne	50	50	50	50
Interreg.prosjekt 2019-2021	42	42	42	
Stiftelsen Vollan gård	75	75	75	
Informasjonsmagasin for TK	200			
Tilskudd til nydyrking	200	200	200	200
Tilskudd til grøfting	150	100	100	100
Ikke disponert ramme	2 308	2 938	2 938	3 055
SUM BRUK	5 270	3 770	3 770	3 770

Kommentarer

Næringsressurs i kommunen

Dekker oppgaver knyttet direkte til forvaltning av Næringsfondet og til å følge opp kommunens strategiske næringsarbeid og støtte i den forbindelse for ordfører og rådmann. Bevilgningen på kr 365 tusen dekker en 50 % stilling.

Tynset arrangement SA

Har mottatt tilskudd 2016 til og med 2019. Avvikles i løpet av 2019. Ingen bevilgning for 2020.

Norsk spekematfestival AS

Kommunestyret vedtok i januar 2016 (sak 15/1520) å støtte utviklingen av Norsk spekematfestival med et tilskudd på kr 500 tusen pr år. Tilskuddet dekket festivalene i 2016, 2017 og 2018. Kommunestyret vedtok i 2018 å støtte festivalen i 2019 med et beløp på kr 300 tusen. Det budsjetteres med kr 250 tusen i støtte i 2020.

Tynset teknolab

Kommunestyret vedtok i sak ESA 19/335 å støtte Makerspace Tynset teknolab med kr 200 tusen i 2019 og kr 100 tusen i 2020.

DigiKo – Opplev Tynset

DigiKo overtok i løpet av 2019, etter at Tynset arrangement SA ble vedtatt avviklet, ansvaret for synliggjøring av Tynset kommune og drift av opplevtynset.no, og fikk kr 50 tusen for dette oppdraget. Det budsjetteres med et tilskudd på kr 75 tusen i 2020.

Plansaker

Kommunestyret vedtok i sak 19/524 å styrke planavdelingen med en 100 % prosjektstilling i to år. Stillingen ble besluttet finansiert via næringsfondet.

Tilskudd til utbygging av bredbånd

Kommunestyret har satt av kr 500 tusen pr. år i årene 2016 til 2019 for å støtte utbygging av bedre bredbånd i kommunen. 21.06.2018 vedtok formannskapet å øke rammen for bredbåndsprosjekter med 1 mill. kr til totalt 3 mill. kr.

Støtte er gitt til følgende prosjekter:

Tyllåsen (kr 200 tusen), Neby/bygda/Aaen (kr 400 tusen), Brydalen (kr 600 tusen), Bangmoen (kr 100 tusen) og Lonåsen (kr 100 tusen), Auma (kr 156 tusen), Tørresvengen (kr 120 tusen), Kjæring-Auma (kr 330 tusen), samt tilleggsbevilgninger til Brydalen på til sammen kr 877 tusen. Det er også bevilget inntil kr 100 tusen i støtte til utredning om hvordan 100 % av kommunen kan bli bygget ut, og hva dette vil koste. Totalt er det hittil gitt tilsagn om støtte på kr 2,983 mill. Det budsjetteres med kr 500 tusen også i 2020.

Destinasjon Røros

I 2019 ble det betalt kr 201 542 i medlemskapskontingent til Destinasjon Røros. Medlemskapet vil bli vurdert i forbindelse med ny reiselivsstrategi som skal være klar omtrent ved årsskiftet 2019/2020. Det budsjetteres med kr 205 tusen i kontingent 2020.

Turistinformasjon Tynset og Kvikne

Det er i flere år brukt kr 25 tusen til Turistinformasjonen på Kvikne. På Tynset har beløpet til drift av Turistinformasjonen gått betydelig ned de siste årene. Det ble bevilget kr 50 tusen i 2019. Det budsjetteres med samme beløp i 2020. På Kvikne har turistinformasjonen i to år nå blitt driftet av Circle K. Når Kvikne fjellhotell gjenåpner høsten 2019, vil det bli vurdert om turistinformasjonen skal flyttes dit fra og med 2020.

Interreg-prosjekt 2019-2021

I forbindelse med behandlingen av virksomhetsplan for 2019-2022 ble det vedtatt å støtte en ny periode med interreg-prosjekt. Dette er samarbeidsprosjekter mellom Dalarna og Nord-Østerdal. Stedsutvikling og BID-prosjekter vil stå i fokus i prosjektperioden 2019-2021. Støttebeløp er kr 42 tusen pr. år.

Stiftelsen Vollen gård

I virksomhetsplan 2019-2022 ble det vedtatt å støtte Stiftelsen Vollen gård med et tilskudd på kr 75 tusen pr. år.

Informasjonsmagasin for Tynset kommune

Beløpet på kr 200 tusen dekker deler av kostnadene forbundet med produksjon av Informasjonsbladet.

Tilskudd til nydyrking

Kommunestyret vedtok i 2013 at nydyrking skal støttes med kr 500 pr daa, for arealer godkjent for dyrking etter 01.01.2013. Det er vanskelig å anslå hvor mange dekar som vil bli godkjent det enkelte år. Det ble budsjettet med kr 200 tusen i 2018 og 2019. Det foreslås samme beløp i 2020.

Tilskudd til grøfting

Det ble i 2017 vedtatt retningslinjer for tilskudd til grøfting i Tynset kommune. Det ble satt av kr 150 tusen til dette formålet i 2019. Pr. okt. 2019 er det utbetalt om lag kr 120 tusen. Det foreslås å sette av kr 150 tusen også i 2020.

Ikke disponert ramme

Dette er ramme til disposisjon i løpet av året. Erfaringsmessig har det vært tilstrekkelig med mellom 1,5 og 2 mill. kr pr år til løpende bevilgninger. Dette beløpet skal da bl. a. dekke støtte til etablering av nye bedrifter og gründere, men også tilskudd til ulike saker som formannskap og kommunestyre erfaringsmessig må ta stilling til i løpet av et år.

Det er bevilget mer enn vanlig fra næringsfondet i 2019. Pr. okt. 2019 er det bevilget 2,473 mill. kr. Årsaken til større utbetalinger enn normalt skyldes bl.a. store bevilgninger til Norsk spekematfestival (kr 500 tusen), Kvikne fjellhotell (kr 500 tusen), Tyllidalen eiendom og utvikling AS (kr 350 tusen), 2469 Reiselivsutvikling AS (kr 250 tusen) og Tynset teknolab (kr 200 tusen).

For å ha tilstrekkelig med midler til disposisjon for løpende bevilgninger i 2020, og forsøke å unngå behov for ekstra avsetninger i løpet av budsjettåret foreslås det en ekstra avsetning fra næringsfondet på kr 1,5 mill. kr. Tilsvarende beløp i 2017 var 2,5 mill. kr, i 2018 1,7 mill. kr og i 2019 1,2 mill. kr.

Gebyr- og betalingssatser

Tjeneste		2019	2020
Barnehage		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Betaling 11 mnd. pr. år			
2 dager pr. uke	Fra 1. januar	1 450,-	1510,-
	Fra 1. august	1 470,-	
Kostpenger 2 dager pr. uke		120,-	120,-
3 dager pr. uke	Fra 1. januar	2 160,-	2250,-
	Fra 1. august	2 190,-	
Kostpenger 3 dager pr. uke		175,-	175,-
4 dager pr. uke	Fra 1. januar	2 860,-	3080,-
	Fra 1. august	3 000,-	
Kostpenger 4 dager pr. uke		235,-	235,-
5 dager pr. uke	Fra 1. januar	2 990,-	3135,-
	Fra 1. august	3 040,-	
Kostpenger 5 dager pr. uke		290,-	290,-
Ekstradag		200,-	200,-
Kostpenger ekstradag		25,-	25,-
Skolefritidsordning		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Priskode 60		2 795,-	2 865,-
Priskode 62		2 315,-	2 370,-
Priskode 95 – Ekstradag		305,-	310,-
Skolefritidsordning		Timesatser	Timesatser
Priskode 52 – Timepris over 10 t/pr.uke (Tynset barneskole)		50,-	50,-
Priskode 50 – Timepris under 10 t/pr.uke (Tynset barneskole)		55,-	55,-
Kulturskola		Per semester	Per semester
Semesteravgift		1 420,-	1450,-
Søskenmoderasjon		360,-	370,-
Fleraktivitetsmoderasjon		360,-	370,-
Instrumentleie		370,-	380,-
Materialavgift billedkunst		370,-	380,-
Praktisk bistand og opplæring (herunder også timer innenfor BPA som er praktisk bistand og opplæring)		Satser	Satser
Årsinntekt inntil 2G (ny sats bekreftes 1 januar 2020)	Statlig sats		
	Max pr. mnd	210,-	215,-
Årsinntekt 2G til 3G	Kr/time	99,70	150,-
	Max pr. mnd	997,-	1 500,-
Årsinntekt 3G til 4G	Kr/time	145,-	225,-
	Max pr. mnd	1 450,-	2 250,-
Årsinntekt 4G til 5G	Kr/time	194,-	300,-
	Max pr. mnd	1 940,-	3 000,-
Årsinntekt over 5G	Kr/time	242,-	374,-
	Max pr. mnd	2 420,-	3 740,-
Trygghetsalarm		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Leie av trygghetsalarm pr. mnd (Uforandret i 2020)		350,-	350,-
Tilrettelagte boliger (Furumoen, Enan, Tjønnmosenteret)		Satser	Satser
Middag fra kjøkkenet på Tjønnmosenteret	Pr. dag	105,-	108,-
	Pr. måned	3 194,-	3 283,-
Frokost/kveldsmat	Pr. dag	52,-	54,-
	Pr. måned /egenkost	1 582,-	1626,-
Husleie dagopphold eks mat		104,-	107,-
Husleie for tilrettelagte boliger, indeksreguleres 1. januar (Furumoen, Enan, Tjønnmosenteret)		Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Furumoen			
Leilighet (stor)		5 000,-	5 000,-
Hybel		2 700,-	3 680,-
Leilighet (mellomstor)		5 000,-	5 000,-
Enan			
Leilighet (stor)		4 800,-	4 890,-
Leilighet (mellomstor)		4 390,-	4 500,-
Hybel		2 940,-	3 800,-
Tjønnmosenteret			
Leilighet		4 890,-	5 185,-
Hjemmeboende		Satser	Satser
Middag pr. dag fra Kjøkkenet på Tjønnmosenteret med kjøring		120,-	123,-
Tjønnmosenteret		Satser	Satser
Leie av rom	Inntil 4 timer	515,-	531,-
	Utover 4 timer	1 040,-	1 073,-
Dagsenter/Dagsopphold		Satser	Satser
Dagsenterplass Tjønnmosenteret (Inkludert transport og mat)		290,-	298,-
Dagsenterplass TFF (Eksklusiv transport og mat)			66,-
Dagopphold i institusjon (Ny sats bekreftes 1 januar 2020)		85,-	90,-

Virksomhetsplan 2020 – 2023

		2019	2020
Kulturhuset		Satser pr. gang	Satser pr. gang
Storsalen			
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	3 400,-	3 450,-
	Leietid utover 4 timer	3 950,-	4 000,-
Øvinger	Leietid inntil 4 timer	1 090,-	1 100,-
	Leietid utover 4 timer	1 340,-	1 350,-
Ideelle organisasjoner med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 15 000	Leietid inntil 4 timer	3 400,-	3 450,-
	Leietid utover 4 timer	4 100,-	4 180,-
Næringsv. med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 15 000	Leietid inntil 4 timer	8 800,-	8 950,-
	Leietid utover 4 timer	11 200,-	11 400,-
Salgsfremmende utstilling/demo, pr. dag		8 800,-	8 900,-
Helårsleie - En gang pr. uke gang		13 500,-	13 700,-
Veslesalen			
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	1 090,-	1 100,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 390,-
Øvinger	Leietid inntil 4 timer	420,-	420,-
	Leietid utover 4 timer	620,-	630,-
Ideelle organisasjoner med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 7 000	Leietid inntil 4 timer	1 090,-	1 100,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 390,-
Næringsv. med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 7 000	Leietid inntil 4 timer	2 180,-	2 225,-
	Leietid utover 4 timer	2 640,-	2 700,-
Salgsfremmende utstilling/demo, pr. dag		2 180,-	2 225,-
Helårsleie - en gang pr. uke		9 700,-	9 900,-
Galleriet			
Kunstutstilling/håndtverksutstilling med salg, 30% av salgsinntekter			
Infoutstilling uten salg, pr. dag		315,-	320,-
Salgsfremstillende utstilling/demo pr.dag		825,-	840,-
Smea			
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	315,-	320,-
	Leietid utover 4 timer	510,-	520,-
Virksomhet med billettsalg	Leietid inntil 4 timer	1 100,-	1 120,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 390,-
Kunstutstilling/håndtverksutstilling med salg, 25% av salgsinntekter			
Infoutstilling uten salg, pr. dag		315,-	320,-
Salgsfremmende utstilling/demo, pr. dag		825,-	840,-
Helårsleie - en gang pr. uke		9 700,-	9 900,-
Nystua			
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	1 100,-	1 120,-
	Leietid utover 4 timer	1 370,-	1 390,-
Øvinger	Leietid inntil 4 timer	460,-	470,-
	Leietid utover 4 timer	620,-	630,-
Kunstutstilling/håndtverksutstilling med salg, 25% av salgsinntekter			
Infoutstilling uten salg, pr. dag		315,-	320,-
Ideelle organisasjoner med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 2 000		1 100,-	1 120,-
Næringsv. med billettsalg + 20% av billettsalg over kr 2 000		2 180,-	2 225,-
Løftet / Klåvån / Helsesenteret			
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Leietid inntil 4 timer	315,-	320,-
	Leietid utover 4 timer	520,-	530,-
Løftet / Helsesenteret			
Helårsleie - en gang pr. uke		7 900,-	8 050,-
Særvilkår 1			
Gratis lokalleie til			
▪ Ikke inntektsg. aktiviteter for barn og ungdom under 18år			
▪ Møter arrangert av lokale politiske partier			
▪ Møter arrangert av lokale fagforeninger			
▪ Møter og kurs arrangert av interkommunale tiltak med hovedkontor i Tynset			
Særvilkår 2			
Ved spesielle arrangementer der kommunen er arrangør eller medarrangør, kan kultursjefen innvilge fritak for eller redusert husleie			

Virksomhetsplan 2020 – 2023

	2019	2020
Utstyr		
Piano/TVog video/Lys til øving/Lyd PA til øving	240,-	245,-
Flygel	1 100,-	1 120,-
Flygel til øving	240,-	245,-
Lys til arrangement (Full lyssetting)	900,-	920,-
4 moving heads	600,-	610,-
Leie av lyd og lyskjøring fra kulturhusleder pr. time	355,-	360,-
Bruk av kulturhusets billettsystem for eksterne arrangører	700,-	700,-
Bibliotek	Satser pr. gang	Satser pr. gang
Gebyr 2. gangs varsel	-	-
Tapt bok erstattes med den enkelte boks pris		
Rådhuset	Satser	Satser
Kommunestyresalen		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 600,- Over 4 timer 1 000,-	610,- 1 015,-
Virksomheter med billettsalg	Under 4 timer 1 000,- Over 4 timer 1 270,-	1 015,- 1 290,-
Formannskapssalen		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 350,- Over 4 timer 515,-	355,- 525,-
Datakursrom		
Kurs for eksterne brukere, leie for kursrommet m/PC'er pr person pr. dag	165,-	170,-
Grupperom		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 350,- Over 4 timer 515,-	355,- 525,-
Andre møterom		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	Under 4 timer 350,- Over 4 timer 515,-	355,- 525,-
Særvilkår:		
Leie ved ikke inntektsbringende aktivitet, barn og ungdom under 18 år	Gratis	Gratis
Møter arrangert av lokale politiske partier	Gratis	Gratis
Møter arrangert av lokale fagforeninger	Gratis	Gratis
Møter og kurs i regi av kommunale etater og interkommunale tiltak med hovedkontor i Tynset	Gratis	Gratis
Ved spesielle arrangementer hvor kommunen er arrangør eller er medarrangør, kan rådmannen innvilge fritak eller redusert leie		
Utstyr, samme pris som for utleie i kulturhuset		
Husleie	Satser	Satser
Husleien prjusteres i samsvar med endring i konsumprisindeksen i tida etter siste leiefastsetting, jf. husleie-loven §4-2	Gjengsleie	Gjengsleie
Skolene/barnehagene		
Rom i barnehager/skoler, ikke inntektsgivende virksomhet:		
1. klasserom/grupperom	215,-/275,-	220,-/280,-
2. Større rom (musikkrom)	275,-/340,-	280,-/345,-
3. Gymsal	160,- pr. t	165,- pr. t
Forretningsmessige og åpne arr. med billettinntekter:		
1. Klasserom/grupperom	400,-/535,-	405,-/540,-
2. Større rom (musikkrom)	535,-/650,-	540,-/655,-
Fritak:		
Aktiviteter for barn/unge under 18 år (gjelder ikke inntektsgivende arr)		
Voksenopplæring ut fra gitte bestemmelser		
Kommunale møter og kurs		
Møter for kommunalt ansatte, arr av lokale fagforeninger		
Overnatting: pr. person pr.natt	70,-	75,-
Kroppsøv.bygg/svømmehall	Satser pr. time	Satser pr. time
Svømmehall	520,-	530,-

Virksomhetsplan 2020 – 2023

	2019	2020
Vannforsyning	Satser uten mva	Satser uten mva
Abonnementsgebyr pr. år	530,-	606,-
Abonnementsgebyr fritidseiendom pr. år	1 325,-	1 515,-
Forbruksgebyr vann pr. målt m ³	11,46	20,16
Målerleie	240,-	250,-
Installasjon av måler + deler ved montering	530,-	600,-
Dersom abonnenten ikke melder inn vann-målerstanden årlig, kan kommunen foreta avlesningen og belaste abonnenten med avlesningsgebyr pr. gang på	600,-	620,-
Tilknytningsgebyr, engangsgebyr pr. abonnent	20 000,-	20 000,-
Avløp	Satser før mva.	Satser før mva.
Abonnementsgebyr pr. år	1 849,-	1 948,-
Abonnementsgebyr fritidseiendom pr. år	4 623,-	4 870,-
Forbruksgebyr avløp pr. målt m ³	27,91	38,31
Vanngebyr pr. målt m ³ , overflatevann	0,70	0,70
Vanngebyr pr. målt m ³ , spesialleveranse	14,-	14,-
Målerleie mindre eller lik 50 mm	240,-	240,-
Målerleie større enn 50 mm	600,-	600,-
Installasjon av måler + deler ved montering	600,-	620,-
Tilknytningsgebyr, engangsgebyr pr. abonnent	20 000,-	20 000,-
Kontrollgebyr mindre renseanlegg	Satser pr. år før mva.	Satser pr. år før mva.
Anlegg under 15 PE	55,-	60,-
Anlegg 16-100 PE	115,-	120,-
Anlegg 101-500 PE	220,-	225,-
Anlegg over 500 PE	550,-	560,-
Renovasjon	Satser før mva.	Satser før mva.
Standardabonnement pr. år	2 491,-	2 625,-
Miniabonnement pr. år	2 100,-	2 213,-
Fritidshus/Seter pr. år	930,-	980,-
For levering til gjenvinningsstasjon for husholdninger inkl. hytter og tilleggstjenester	FIAS sin pris liste følges	FIAS sin pris liste følges
Slamrenovasjon	Satser før mva	Satser før mva
Tømming hvert 2. år		
Slamavskiller pr. boenhet med WC tilknyttet	730,-	913,-
Slamavskiller pr. boenhet uten WC tilknyttet	208,-	215,-
Tømming hvert år		
Slamavskiller pr. boenhet med WC tilknyttet	1 460,-	1 826,-
Slamavskiller pr. boenhet uten WC tilknyttet	422,-	430,-
Fritidshus som tømmes hvert 4. år		
Slamavskiller pr. fritidshus med WC tilknyttet	293,-	300,-
Slamavskiller pr. fritidshus uten WC tilknyttet	206,-	210,-
Fritidshus som tømmes hvert 2. år		
Slamavskiller pr. fritidshus med WC tilknyttet	580,-	600,-
Slamavskiller pr. fritidshus uten WC tilknyttet	414,-	420,-
Tillegg pr gang		
Bortkjøring vannfase i forbindelse med fast tømming	460,-	470,-
Ekstra tømming av septik	1 950,-	1 980,-
Tømming slamavskiller ved flere boenheter		
2 boenheter	3 636	3 650
3 boenheter	4 888	4 900
For minirensesanlegg og tette tanker beregnes gebyret pr. m ³ uavvannet slam, pr. m ³	545	550
Gebyr for feiing og tilsyn	Satser før mva.	Satser før mva.
Bygninger med 1 pipe inntil 3 etasjer, pr. år	474,-	489,-
Bygninger over 3 etasjer, tillegg pr. etasje pr. år	80,-	83,-
For større røykpiper og fritidshus betales etter medgått tid, pr. time	510,-	899,-
Mannskap pr. time, fyrkjele feiing	510,-	899,-
Gebyrer for tilsyn med gassfyringsanlegg i bolig		
Gebyrer ferdigbefaring/trykkpr./videofilming pr. røykløp inntil 1 time, pr. påbegynt time nr. 2 er kr 395,-.	650,-	899,-
Konsesjonsgebyr på erverv av fast eiendom	Satser pr. sak	Satser pr. sak
Erverv av bebygd eiendom som utløser verdiberegning*	5 000,-	5 000,-
Annet konsesjonspliktig erverv*	2 500,-	2 500,-
* Vedtatt av kommunestyret 28.02.12		
Behandlingsgebyr delingssak etter jordloven	Satser pr. sak	Satser pr. sak
Fradeling fra, og oppdeling av eiendommer*	2 000	2 000
*Vedtatt av kommunestyret 28.02.12		

Virksomhetsplan 2020 – 2023

		2019	2020
Utleiepriser maskiner og utstyr		Satser før mva.	Satser før mva.
Maskintjenester			
Lastebil med fører pr. time	Internt	690,-	710,-
	Eksternt	760,-	780,-
Volvo FL6 arbeidsbil med fører pr. time	Internt	650,-	670,-
	Eksternt	720,-	740,-
Volvo FL6 pr. km	Internt	10,50	11,00
	Eksternt	10,70	11,50
Rørleggerbil	Internt	520,-	530,-
	Eksternt	590,-	600,-
Rørleggerbil pr. km	Internt	9,50	10,00
	Eksternt	9,70	10,50
Hjullaster med fører pr. time	Internt	700,-	720,-
	Eksternt	790,-	850,-
Traktorhøvel med fører pr. time	Internt	760,-	780,-
	Eksternt	810,-	850,-
Minigraver med fører pr. time	Internt	730,-	750,-
	Eksternt	770,-	800,-
Gravetjenester			
Tynset kirke		2 500,-	2 575,-
Brydalen og Tyllidalen kirker		3 700,-	3 760,-
Kvikne kirke		5 000,-	5 150,-
Utstyr			
Store gressklippere, årsleie internt		19 500,-	20 085,-
Snøploger, årsleie internt		17 400,-	17 920,-
Platevibrator	Pr. døgn	430,-	440,-
	Pr. helg	780,-	800,-
Jordfres	Pr. døgn	420,-	430,-
	Pr. helg	780,-	800,-
Elektrisk aggregat	Pr. døgn	420,-	430,-
	Pr. helg	780,-	800,-
Hoppetusse	Pr. døgn	420,-	430,-
	Pr. helg	720,-	740,-
5000 l vanntank, pr. døgn	Internt	420,-	430,-
	Eksternt	460,-	475,-
5000 l vanntank, pr. halv mnd.	Internt	1 900,-	1 960,-
	Eksternt	2 400,-	2 470,-
5000 l vanntank, pr. mnd.	Internt	2 450,-	2 520,-
	Eksternt	2 700,-	2 780,-
5000 l vanntank, pr. år		16 850,-	17 350,-
Steamkjeler, årlig leie		17 500,-	18 000,-
Tillegg til bil ved leieoppdrag	Internt	285,-	295,-
	Eksternt	320,-	330,-
Lensepumper, årlig leie		5 300,-	5 450,-
Tillegg ved leieoppdrag	Pr. døgn	420,-	430,-
	Pr. helg	650,-	670,-
Grøftelaser pr. uke	Internt	520,-	535,-
	Eksternt	570,-	585,-
Asfaltsag, tillegg ved leieoppdrag	Internt	310,-	320,-
	Eksternt	370,-	380,-
Kjemeborremaskin pr. hull	Internt	530,-	545,-
	Eksternt	620,-	640,-
Personbiltyhengere pr. stk. pr. år		4 650,-	4 790,-
Personbiltyhenger	Pr. døgn	530,-	545,-
	Pr. helg	730,-	750,-
Metallsøker	Pr. døgn	325,-	335,-
	Pr. helg	540,-	555,-
Mannskaper pr. time	Internt	525,-	540,-
	Eksternt	610,-	630,-
Mannskaper ved arbeid på VA-anlegg		620,-	640,-
Brann		Satser	Satser
Utrykning unødige alarmer, utover 1 pr. år pga. manglende vedlikehold/uaktsomhet		7 144,-	7 359,-
Gebyr behandling søknad fyrverkeri og tilsyn utsalgssted		3 308,-	3 408,-
For andre priser og gebyrer, se Midt Hedmark brann og redning IKS sin hjemmeside – www.mhbr.no			
Kommunal vigsel		Satser	Satser
Ingen kostnader knyttet til vigsler som gjennomføres i kommunens lokaler i rådhuset		-	-
Vigsler utenom kommunens lokaler	Varighet 0-2 timer	1 050,-	1 080,-
	Varighet 2-4 timer	2 100,-	2 150,-
	Varighet 4-6 timer	3 150,-	3 250,-
Reisekostnader refunderes iht statens satser.			
Gebyr for salg og skjenking av alkoholholdige drikker		Satser	Satser
Bevillingsgebyr salg av øl	Ihht alkoholloven		Ihht alkoholloven
Bevillingsgebyr alkohol	Ihht alkoholloven		Ihht alkoholloven
Bevillingsgebyr enkeltanledning		385,-	385,-
Kunnskapsprøve alkohollovgivning (statlige retningslinjer)		400,-	400,-
Kunnskapsprøve om serveringsloven (statlige retningslinjer)		400,-	400,-

Virksomhetsplan 2020 – 2023

	2019	2020
Kommunens utmarkseiendommer - Husvære	Satser	Satser
Y-tjønna, Enmølægret og Tjuvholbua, pris pr. døgn pr person	120,-	130,-
Gammeldalen pr. døgn, uavh. av antall personer	250,-	260,-
Veibua pr. døgn, uavhengig av antall personer (kun 2 døgn pr. gang)	340,-	350,-
Ryansetra, pris pr. døgn	700,-	750,-
Ryansetra, pris pr. uke	4 000,-	4 000,-
Gebyr ved manglende vask	1 000,-	1 000,-
Kommunens utmarkseiendommer - Diverse	Satser	Satser
Beiterettigheter til innen- og utenbygds rettighetshaver, pr. beiterett pr. år (1 storfe eller 5 småfe)	15,-	15,-
Garnfiske, pr. helg, inkludert leie av bu	2 100,-	1 200,-
Hogst av ved til egen bruk, pr. husstand/år	670,-	670,-
	2019	2020
Kommunens utmarkseiendommer - Jakt	Satser pr.	Satser pr.
Villreinjakt, pris pr. kg (eks mva 75,-)	98,44	99,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, stor bukk	5 513,-	5 595,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, liten bukk	3 481,-	3 532,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, simle	2 321,-	2 355,-
Villreinjakt Y-tjønna og Magnilld., forskudd, kalv	1 565,-	1 587,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, fritt dyr	4 515,-	4 582,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, fritt dyr under 60 kg	2 993,-	3 037,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, simle/ungdyr	2 258,-	2 291,-
Villreinjakt Leiran, forskudd, kalv	966,-	980,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 1. per. inkl. leie av bu, hele feltet, innenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	2 783,-	2 824,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 1. per. inkl. leie av bu, hele feltet, utenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	4 253,-	4 316,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 2.per. inkl. leie av bu, hele feltet, innenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	2 310,-	2 344,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 2.per. inkl. leie av bu, hele feltet, utenbygdsboende. NB! Hele laget betaler samlet.	3 885,-	3 943,-
Hundetreningskort, Forollhogna. 1 person med 1 hund. Ytterligere 100 kr pr hund ved trening av flere hunder	179,-	181,-
Småviltjakt, døgnkort, innenbygds	315,-	319,-
Småviltjakt, døgnkort, utenbygds	473,-	479,-
Småviltjakt, Leiran etter trekning, innenbygdsboende	2 510,-	2 547,-
Fellingsavgift elg, voksent dyr (endres etter statens satser)	564,-	572,-
Fellingsavgift elg, kalv (endres etter statens satser)	332,-	336,-
Fellingsavgift hjort, voksent dyr (endres etter statens satser)	432,-	438,-
Fellingsavgift hjort, kalv (endres etter statens satser)	261,-	265,-
Fellingsavgift villrein, voksent dyr (endres etter statens satser)	309,-	313,-
Fellingsavgift villrein, kalv (endres etter statens satser)	181,-	183,-

Virksomhetsplan 2020 – 2023

		2019	2020
Plan, Byggesak og Geodata (PBG)		Satser	Satser
Tjenester etter medgått tid, timepris	Kontorarbeid	840,-	860,-
	Feltarbeid	940,-	960,-
Planarbeid			
Oppstartsmøte med møtereferat		3 660,-	3 750,-
Behandling av planforespørsel i formannskapet		9 650,-	9 900,-
Behandling av planprogram		9 650,-	9 900,-
Behandling av normalplan		31 430,-	32 250,-
Behandling av arbeidskrevende plan		47 140,-	48 500,-
Rettelse av avvik i innsendt planmateriale		2 830,-	2 900,-
Fornyelse av 5-års frist for gjennomføring av plan		5 760,-	5 900,-
Avbrutt planbehandling, saken er under forberedelse til FS		5 240,-	5 375,-
Avbrutt planbehandling, saken er behandlet i FS		9 650,-	9 850,-
Mindre planendringer, eksternt høring og behandling i FS		16 000,-	16 400,-
Små endringer, uten eksternt høring og delegert vedtak		5 760,-	5 900,-
Dispensasjon fra plan, med eksternt høring og behandling i FS		16 000,-	16 400,-
Dispensasjon fra plan, uten eksternt høring og behandling i FS		9 650,-	9 850,-
Dispensasjon fra plan, med eksternt høring og delegert vedtak		6 710,-	6 900,-
Dispensasjon fra plan, uten eksternt høring og delegert vedtak		5 760,-	5 900,-
Byggesaksarbeid			
Gebyr for puring, mangelfull søknad m.m. pr. puring		1 420,-	1 450,-
Etterlysning av egenerklæring om ansvarsrett når den ikke er levert kommunen innen byggestart		1 420,-	1 450,-
Forhåndskonferanse		3 260,-	3 350,-
Tiltak uten ansvarsrett			
a) Krever oppdatering av offentlig kart eller register		2 710,-	2 780,-
b) Krever ikke oppdatering av offentlig kart eller register		1 880,-	1 925,-
c) Rivning av bygg under 70 m² som er registrert i matrikkelen		1 000,-	1 030,-
Godkjenning av foretak			
a) Som mangler formell-kompetanse		2 510,-	2 575,-
b) Selvbygger		2 510,-	2 575,-
Bolig- og fritidsbolig, nybygg, til-/påbygg			
a) Ett-trinns søknad (3 uker frist)		10 450,-	10 750,-
b) Ett-trinns søknad, (12 ukers frist) medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr		12 500,-	12 850,-
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr		14 650,-	15 000,-
d) Oppføring av uthus, annekse og garasje under 70 m² og rivning i samme sak		2 710,-	2 790,-
e) Garasje over 70 m² BRA knyttet til bolig		5 650,-	5 800,-
f) Igangsettingstillatelse		2 620,-	2 700,-
g) Midlertidig brukstillatelse		2 620,-	2 700,-
Andre bygninger, nybygg og tilbygg			
a) Ett-trinns søknad, ihht § 21-7, 2. ledd (3-ukers frist)		13 820,-	14 200,-
b) Ett-trinns søknad (12 uker frist), medgått tid og utgifter til sakkyndig vurdering		15 920,-	16 350,-
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand		19 040,-	19 500,-
d) Igangsettingstillatelse		2 570,-	2 650,-
e) Midlertidig brukstillatelse		2 570,-	2 650,-
Andre tiltak			
a) Bruksendring m.v., minstegebyr		3 260,-	3 350,-
b) Rivning av bygning, konstruksjon eller anlegg		4 880,-	5 000,-
c) Oppdeling eller sammenslåing av bruksenhet		3 690,-	3 800,-
d) Innhegning mot veg, skilt eller reklameinnretning		3 260,-	3 350,-
e) Vesentlig terrenginngrep, veg/parkeringsplass		6 110,-	6 250,-
f) Innredning og endring av våtrom		2 330,-	2 400,-
g) Oppføring, endring eller repesjon av byggetekniske installasjoner, minstegebyr		2 440,-	2 500,-
For andre bygg og tiltak som ikke framgår av a)-g), skal gebyr fastsettes etter medgått tid og for utlegg til sakkyndig bistand, minstegebyr		3 260,-	3 350,-
Endringer i forhold til gitt tillatelse (endringsvedtak)			
a) Endring som ikke medfører endring i andre registre		1 840,-	1 875,-
b) Endring som medfører endring i andre registre		2 710,-	2 780,-
Landbruksbygg tiltalt inntil 1 000 m² (nybygg, tilbygg)			
a) Driftsbygninger med husdyrom (nybygg, tilbygg over 100 m²)		11 120,-	11 400,-
b) Andre enklere landbruksbygg		5 420,-	5 550,-
c) Tilbygg landbruk < 50 m²		3 260,-	3 350,-
d) Tilbygg landbruk > 50 m² kommer et tillegg til pkt. c på pr. m² på		15,-	15,-
e) Rivning i samme sak		1 360,-	1 400,-
Avviksbehandling ved tilsyn		4 190,-	4 300,-
Avbrutt byggesaksbehandling		1 320,-	1 350,-
Overtredelsesgebyr er fastsatt i byggesaksforskriften § 16-1 og alvorlighetsgraden må vurderes konkret i hvert enkelt			

Virksomhetsplan 2020 – 2023

	2019	2020
Deling av fast eiendom/rasjonalisering av bruk		
Søknad i samsvar med reguleringsplan		
a) For første tomt	3 260,-	3 350,-
b) For hver tomt deretter	530,-	545,-
Søknad i uregulerte områder, for hver tomt	4 070,-	4 175,-
Utslipp fra mindre avløpsanlegg		
Behandling av utslippstillatelse:		
a) Anlegg der utslippet er kalkulert til < 15 pe	6 180,-	6 350,-
b) Anlegg der utslippet er kalkulert mellom 15 - 50 pe	12 230,-	12 550,-
Utslipp som ikke er godkjent, gebyr etter medgått tid med minstegebyr	6 790,-	7 000,-
Kontroll og tilsynsgebyr, etter medgått tid, minstegebyr	5 210,-	5 350,-
Behandling av private avløpsplaner		
a) Inntil 5 tomter	15 580,-	15 580,-
b) Over 5 tomter- tillegg pr. tomt	1 260,-	1 300,-
Avløpsplaner for utbyggingsområder, gebyr etter medgått tid med minstegebyr	15 580,-	16 000,-
Gebyr for matrikkelarbeid		
Etablering av matrikkelenhet		
Etablering av grunneiendom og fest grunn		
a) Areal fra 0 – 500 m²	14 140,-	14 500,-
b) Areal fra 501 – 2000 m²	16 240,-	16 650,-
c) Areal fra 2001 m² – økning pr. påbegynt daa, inntil 10 daa	1 100,-	1 125,-
d) Over 10 daa etter medgått tid, minstegebyr	26 140,-	26 750,-
Tilleggsareal inntil 500 m²		
a) Eiendommer der grensene tidligere er koordinatbestemt	6 520,-	6 650,-
b) Eiendommer der grensene tidligere ikke er koordinatbestemt	9 760,-	9 950,-
Punktfeste, innmål	8 690,-	8 900,-
Matrikkulering av eksisterende umatrikulert grunn		
a) Areal fra 0 – 500 m²	13 620,-	13 900,-
b) Areal fra 501 – 2000 m²	16 240,-	16 650,-
c) Areal fra 2001 m² – økning pr. påbegynt daa.	1 100,-	1 125,-
Oppmåling av uteareal pr. eierseksjon		
a) Areal fra 0 – 51 m²	5 760,-	5 875,-
b) Areal fra 51 – 250 m²	8 580,-	8 800,-
c) Areal fra 251 m² -2000 m²	16 240,-	16 650,-
d) Areal 2001– økning pr. påbegynt daa.	1 100,-	1 125,-
Etablering av anleggseiendom		
a) Volum opp til 2000 m³	16 240,-	16 650,-
b) Volum fra 2001 m³ – økning pr. påbegynt 1000 m³	1 100,-	1 125,-
Registrering av jordsameie, etter medgått tid med minstegebyr	3 260,-	3 350,-
Etablering av matrikkelenhet u/ fullført oppmålingsforretning		
Etablering av ny matrikkelenhet	3 260,-	3 350,-
Grensejustering og makeskifte		
Grunneiendom, fest grunn og jordsameie		
a) Areal fra 0-250 m²	4 610,-	4 700,-
b) Areal fra 251 -500 m²	5 760,-	5 875,-
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m³	4 560,-	4 650,-
b) Volum fra 251 – 1000 m³	5 730,-	5 850,-
Arealoverføring		
Grunneiendom, fest grunn og jordsameie, annet enn veg og jernbaneformål		
a) Areal fra 0 – 250 m²	6 290,-	6 450,-
b) Areal fra 251 – 500 m²	9 430,-	9 650,-
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på	1 050,-	1 080,-
Veg og jernbaneformål:		
a) Areal fra 0 – 250 m²	4 610,-	4 700,-
b) Areal fra 251 – 500 m²	5 760,-	5 900,-
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning i gebyret på	1 050,-	1 080,-
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m³	11 620,-	11 850,-
b) Volum fra 251 – 500 m³	16 280,-	16 725,-
c) Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på	2 170,-	2 225,-
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
a) For inntil 2 punkter:	3 770,-	3 850,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt:	1 100,-	1 125,-
Kartlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt		
a) For inntil 2 punkter	11 400,-	11 650,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 600,-	1 650,-
Matrikkelforbedring		
Klarlegging, merking og måling av grenser for eiendom som ligger i matrikkelen, men som ikke er kartlagt (eller kun kartlagt som sirkeleiendom)		
a) For inntil 2 punkter	6 112,-	6 250,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 000,-	1 030,-
Privat grenseavtale		
a) For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde	3 040,-	3 100,-
b) For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde	540,-	550,-
Salg av enkeltprodukter		
Matrikelbrev	205,-	215,-
Godkjente bygningstegninger	250,-	263,-
Planstatus med bestemmelser	293,-	307,-
Ferdigattes/midlertidig brukstillatelse	150,-	158,-
Vei, vannforsyning og avløpsforhold	100,-	105,-
Kommunale avgifter og eiendomsskatt	108,-	113,-
Restanser og legalpant	100,-	105,-
Samlet meglerpakke		1 266,-